Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Acreditare Erasmus+ (01.03.2021-30.12.2027)
PRODUS FINAL realizat în cadrul Proiectului de mobilități
în domeniul Educației Școlare Erasmus+ KA1, „ANTI-BULLYING STRATEGIES“
nr. 2022-1-RO01-KA121-SCH-000059892
Perioadă derulare proiect: 1.06.2022 - 31.08.2023
Grant aprobat 38 400 Euro

FLUX 1 (Paris, Franța)

FLUX 2 (Atena, Grecia)

FLUX 3 (Praga, Cehia)

FLUX 4 (Roma, Italia)

Cofinanțat de Uniunea Europeană

ISBN 978-630-302-100-3

Erasmus+

Proiect de mobilități în domeniul Educației Școlare Erasmus+ KA1
„ANTI-BULLYING STRATEGIES“
2022-1-RO01-KA121-SCH-000059892

Bargăoanu Cristina Mihaela – Coordonator proiect

METODE ŞI STRATEGII ANTI-BULLYING

MATERIAL DIDACTIC AUXILIAR
MODELE DE ACTIVITĂȚI

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Proiect de mobilități în domeniul Educației Școlare Erasmus+ KA1
„ANTI-BULLYING STRATEGIES“
2022-1-RO01-KA121-SCH-000059892

Burghelea Cristina-Mihaela - Coordonator proiect

METODE ŞI STRATEGII ANTI-BULLYING

MATERIAL DIDACTIC AUXILIAR
MODELE DE ACTIVITĂŢI

Editura Sfera
Bârlad - 2023

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

COLEGIUL ECONOMIC „ANGHEL RUGINĂ” VASLUI

Proiect de mobilități în domeniul Educației Școlare Erasmus+ KA1

„ANTI-BULLYING STRATEGIES“, 2022-1-RO01-KA121-SCH-000059892,

1.06.2022 - 31.08.2023

Grant aprobat 38 400 Euro

METODE ŞI STRATEGII ANTI-BULLYING

Echipa de Management

- **Prof. Burghelea Cristina-Mihaela - Coordonator Proiect**
- **Prof. Pracsiu Daniela - Responsabil IT**
- **Prof. Tanasă Alina - Responsabil Monitorizare**
- **Prof. Mardare Alina - Responsabil Evaluare**
- **Prof. Garabet Monica - Responsabil Diseminare**
- **Prof. Caragață Mihaela-Georgeta - Responsabil Financiar**
- **Prof. Chitic Emanuel - Responsabil Pregătire Lingvistică**
- **Prof. Arhire Simona - Responsabil Pregătire Culturală**
- **Prof. Botezatu Andreea - Responsabil Pregătire Pedagogică**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Metode şi strategii anti-bullying: material didactic auxiliar: modele de activităţi / coord. proiect: Burghelea Cristina-Mihaela. - Bârlad: Sfera, 2023
ISBN 978-630-302-100-3

I. Burghelea, Cristina-Mihaela (coord.)

37
159.9

Echipa de Implementare Proiect

Participanți Mobilitate Flux 1 ***24 - 29 aprilie 2023***	**Prof. Filip Alexandru** **Prof. Dima Laura** **Prof. Burghelea Cristina-Mihaela** **Burechiță Daniela-Natașa** **Caragață Mihaela-Georgeta**
Participanți Mobilitate Flux 2 ***8 mai - 12 mai 2023***	**Prof. Botezatu Andreea** **Prof. Mustață Elena** **Răşcanu Lidia Gabriela** **Botezi Nicoleta-Consuela** **Diaconu Cătălina**
Participanți Mobilitate Flux 3 ***29 mai - 2 iunie 2023***	**Prof. Volocariu Doina** **Prof. Nițică Mihaela** **Prof. Paraschiv Mihaela** **Prof. Sîrbu Maria-Magdalena** **Prof. Canțur-Darie Laurența**
Participanți Mobilitate Flux 4 ***5 iunie - 9 iunie 2023***	**Prof. Chollet Mocanu Carmen-Valentina** **Prof. Ştefan Ionela** **Prof. Agafiței Elena-Gabriela** **Marcu Serafica** **Marcu Eugenia**

Cuprins

ACREDITARE ERASMUS + ... 7
PROIECT KA121 SCH „ANTI-BULLYING STRATEGIES“ 9
Flux 1 „Conflict Management, Emotional Intelligence and Bullying Prevention“ 12
AGRESIVITATEA - UN RĂSPUNS DE NEADAPTARE 12
STRATEGII DE GESTIONARE A COMPORTAMENTUL AGRESIV 16
ACTIVITĂŢI DE PREVENIRE A VIOLENŢEI 20
ACTIVITATE „STOP BULLYING „ 22
CUM COMUNIC ÎN SITUAŢII CONFLICTUALE? 25
STATUI ŞI MOMENTE CU EMOŢII 28
TOȚI DIFERIȚI, TOȚI EGALI – STOP BULLYING 30
COMPORTAMENT ŞI CONSECINŢE 33
EFECTELE BULLYING-ULUI 37
„VĂ RUGĂM SPUNEŢI NU ACTELOR VIOLENTE!” 39
Flux 2” School Bullying Prevention“ 42
BAROMETRUL VIOLENȚEI 42
CINE SUNT EU? CUM MĂ VĂD CEILALȚI? 45
ŞTIU SĂCOMUNIC ÎN SITUAŢII CONFLICTUALE? 48
ACTIVITĂŢI DE PREVENIRE A VIOLENŢEI 54
CE ESTE BULLYINGUL ŞI CYBERBULLYINGUL 57
MITURI ȘI REALITĂȚI DESPRE BULLYING 59
ÎMPREUNĂ PUTEM COMBATE BULLYING-UL 63
UNIȚI ÎMPOTRIVA BULLYING-ULUI 66
VIOLENȚA PE BAZĂ DE GEN ȘI BULLYINGUL ÎN ȘCOALĂ 68
O CLASĂ FĂRĂ BULLYING 71
Flux 3 ” Stopping Bullying ” 73
BULLYING-UL ÎN ŞCOALĂ 73
IMPORTANŢA COMUNICĂRII 82
FENOMENUL DE BULLYNG 88
STOP BULLYING! 92
AFIRMĂ-ȚI DEMNITATEA! STOP HĂRȚUIRII! 96
MITURI ȘI REALITĂȚI DESPRE BULLYING 99
GESTIONAREA EMOȚIILOR NEGATIVE 103

„PROFILUL” AGRESORULUI ȘI AL VICTIMEI 106
ABORDARE COMPREHENSIVĂ A COMBATERII FENOMENULUI DE BULLYING 110
SOLUȚII ȘI ACTIVITĂŢI DE PREVENIRE A BULLYING-ULUI 114
Flux 4 ” School Bullying Prevention” 118
ANALIZA UNEI SITUAȚII REALE ȘI PLAN DE INTERVENȚIE PENTRU O SITUAȚIE DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ 118
ATELIER DE LUCRU – CLASA FĂRĂ BULLYING 121
ACTIVITATE ANTI BULLYING 1 123
ACTIVITATE ANTI BULLYING 2 125
PROFILUL EMOȚIONAL AL AGRESORULUI ÎN SCENARIUL DE BULLYING 129
DIALOGUL AUTENTIC CA FORMĂ DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE BULLYING 133
BULLYING-UL - CE DECLANŞEAZĂ CONFLICTELE LA ANUMITE VÂRSTE 135
SPUNE STOP BULLYING-ULUI! IMPLICĂ-TE! 139
STOP BULLYING! 142
PREVENIREA ANTI-BULLYING 145

Informații Proiect

ACREDITARE ERASMUS +

Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui a obţinut aprobarea în vederea **Acreditării Erasmus + pentru mobilități în domeniul educație școlară** pentru perioada **2021 - 2027**.

Obiective Acreditare Erasmus +:

1. Îmbunătăţirea competențelor digitale pentru 18 cadre didactice de diferite discipline de la Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui.
2. Creşterea abilitaților de comunicare pentru 20 cadre didactice de diferite discipline și personalul didactic auxiliar de la Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui.
3. Ameliorarea informațiilor despre educația interculturală pentru 18 profesori de diferite discipline de la Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui.

Perioada de desfășurare: 1.06.2022 - 31.08.2023

Obiectiv proiect: În perioada 1.06.2022 - 31.08.2023, prin participarea la fluxuri de mobilități, se va implementa al doilea obiectiv din Acreditarea Erasmus+:

- *Creşterea abilitaților de comunicare pentru 20 profesori de diferite discipline si personal didactic auxiliar de la Colegiul Economic Anghel Rugină Vaslui in perioada 01.09.2023 - 31.12.2024.*

Perioada aprobată prin CONTRACT DE FINANȚARE pentru un proiect în cadrul Programului ERASMUS+, Acțiunea Cheie 1 – Educația Școlară (SCH) Contract numărul 2022-1-RO01-KA121-SCH-000059892 este 01.06.2022-31.08.2023.

Site proiect: https: //erasmus-educatie-scolara-cearvs-2022-2023.webnode.page/

Blogproiect: https: //erasmus-educatie-scolara-cearvs-2022-2023blog.webnode.page/blog/

Etape mobilități:

- **Flux 1 (24 - 29 aprilie 2023) „Conflict Management, Emotional Intelligence and Bullying Prevention", organizat de Teacher Academy, în Paris, Franţa - 5 participanți:** *Filip Alexandru, Dima Laura, Burghelea Cristina-Mihaela, Burechiță Natașa, Caragață Mihaela*

http://www.ziaruldevaslui.ro/profesori-si-personal-didactic-auxiliar-de-la-colegiul-economic-anghel-rugina-vaslui-la-un-curs-de-perfectionare-in-franta/

- **Flux 2 (8 mai – 12 mai 2023) ” School Bullying Prevention“, organizat de Infol, în Atena, Grecia - 5 participanți:** *Botezatu Andreea, Mustață Elena, Răşcanu Lidia, Botezi Nicoleta-Consuela, Diaconu Cătălina*

https://actualvs.ro/cadre-didactice-de-la-colegiul-anghel-rugina-vaslui-au-participat-la-un-curs-de-formare-in-grecia/

- **Flux 3 (29 mai – 2 iunie 2023) ” Stopping Bullying ”, organizat de Educanet, în Praga, Cehia - 5 participanți:** *Volocariu Doina, Niță Mihaela, Paraschiv Mihaela, Sîrbu Maria-Magdalena, Canțur-Darie Laurența*

https://actualvs.ro/curs-de-perfectionare-pentru-cadre-didactice-de-la-colegiul-economic-anghel-rugina-vaslui-desfasurat-la-praga-cehia/

- **Flux 4 (5 iunie - 9 iunie 2023) ” School Bullying Prevention“, organizat de Infol, în Roma, Italia - 5 participanți:** *Chollet Mocanu Carmen –Valentina, Ştefan Ionela, Agafiței Elena Gabriela, Marcu Serafica, Marcu Eugenia*

https://vaslui.robo-stiri.ro/profesori-si-personal-didactic-auxiliar-de-la-colegiul-economic-anghel-rugina-vaslui-la-un-curs-de-perfectionare-in-italia/

Rezultate finale: Fiecare participant la mobilități pentru atingerea obiectivului de îmbunătățirea abilitaților de comunicare pentru cadrele didactice de diferite discipline si personalul didactic auxiliar in perioada 01.09.2023-31.12.2024 va realiza următoarele activități:

- minim 1 activitate de informare,
- 2 activități de diseminare a informației,
- 1 activitate de mentorat,
- un atelier cu elevii in care vor folosi metode si tehnici învățate la curs,
- 2 modele de activități utilizând strategii și metode învățate la curs pentru a realiza un material didactic auxiliar cu modele de activități, care va fi publicat pe site-ul și blogul proiectului.

Produsele finale ca urmare a realizării acestui obiectiv vor fi:

- material didactic auxiliar,
- site-ul si blogul proiectului care vor conține informații despre proiect și vor fi permanent actualizate.

PROIECT KA121 SCH „ANTI-BULLYING STRATEGIES“
2022-1-RO01-KA121-SCH-000059892

Prof. Burghelea Cristina-Mihaela
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Colegiul Economic „Anghel Rugină” din Vaslui a fost acreditat pentru a accesa proiecte cu finanțare europeană în cadrul Programului Erasmus+. Participarea la cursurile de perfecționare in vederea atingerii obiectivelor ***Acreditării Erasmus + pentru mobilități în domeniul educație școlară*** reprezintă pentru profesorii și personalul didactic auxiliar al liceului un prilej de a explora noi experiențe de învățare si perfecționare. Obiectivele propuse în Acreditarea Erasmus+ în perioada 2021 – 2027 sunt următoarele:

1. Îmbunătățirea competențelor digitale pentru 18 cadre didactice de diferite discipline de la Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui.
2. Creșterea abilitaților de comunicare pentru 20 cadre didactice de diferite discipline și personalul didactic auxiliar de la Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui.
3. Ameliorarea informațiilor despre educația interculturală pentru 18 profesori de diferite discipline de la Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui.

În perioada 1.06.2022 - 31.08.2023, prin participarea la patru fluxuri de mobilități, s-a implementat al doilea obiectiv din Acreditarea Erasmus+, respectiv creșterea abilităților de comunicare pentru 20 profesori de diferite discipline si personal didactic auxiliar de la Colegiul Economic Anghel Rugina Vaslui în perioada 01.09.2023 - 31.12.2024.

Cadrele didactice şi personalul didactic auxiliar au nevoie să își îmbunătățească abilitățile de comunicare pentru a preveni conflictele, bullying-ul / cyberbullying-ul în relația cu colegii, elevii şi părinții acestora. Bullying-ul / cyberbullying-ul sunt situații foarte grave și frecvente care au adesea un impact negativ pe termen lung asupra celor implicați (tulburări de comportament, depresie, stima de sine scăzută, părăsirea timpurie a școlii, șomaj etc.). Profesorii şi personalul didactic auxiliar trebuie să își crească gradul de conștientizare cu privire la diferitele tipuri de intimidare verbală, psihologică și fizică și intimidare cibernetică, cunoștințe despre diferitele tipuri de hărțuire şi hărțuire cibernetică, să aibă capacitatea de a face diferența între conflicte normale și intimidare/intimidare cibernetică.

Cele patru fluxuri de mobilități au participat la cursuri de perfecţionare derulate în cadrul proiectului Erasmus+ pentru mobilități în domeniul Educație Şcolară, cod acțiune KA121SCH, număr de referință 2022-1-RO01-KA121-SCH-000059892, grant aprobat 38 400 Euro.

În primul flux, cinci participanți de la Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui, au participat la cursul de formare „Conflict Management, Emotional Intelligence and Bullying Prevention", organizat de Teacher Academy, în Paris, Franța, în perioada 24 - 29 aprilie 2023. Acest curs a fost creat pentru profesorii care doresc să înțeleagă dinamica grupului și modul în care acestea afectează sala de clasă. Tensiunile, alianțele și luptele relaționale dintre elevi pot interfera cu învățarea și pot crea un mediu școlar nefavorabil. Participanții au învățat despre diferitele tipuri de conflict și cum să le folosească ca o oportunitate de creștere. Prin activități practice, care pot fi utilizate imediat în sala de clasă, participanții își vor crește propria capacitate de a modela și de a încuraja ascultarea activă, empatia și alfabetizarea emoțională în rândul elevilor de azi și al cetățenilor activi de mâine.

În fluxul doi, cinci participanți au participat în perioada 8 mai – 12 mai 2023, la cursul de formare „School Bullying Prevention", organizat de Infol, în Atena, Grecia. Cel mai bun mod de a aborda bullying-ul este să-l oprești înainte de a începe. Există o serie de lucruri pe care personalul școlii le poate face pentru a face școlile mai sigure și pentru a preveni agresiunea. Profesorii ar putea să se bazeze pe ele sau să integreze strategii de prevenire a agresiunii. Acest curs de formare a profesorilor își propune să sprijine personalul școlii să prevină și să oprească agresiunea la școală, creând o atmosferă mai pașnică pentru a îmbunătăți un proces de învățare și predare mai prosper.

În fluxul trei, cinci participanți au mers, în perioada 29 mai – 2 iunie 2023, la cursul de formare „Stopping Bullying", organizat de Teacher Academy, în Praga, Cehia . Acest curs își propune să echipeze profesorii, formatorii și personalul administrativ al școlilor cu abilitățile, cunoștințele și competențele esențiale necesare pentru abordarea fenomenului de hărțuire. Unul dintre obiectivele principale este introducerea practică în programul ENABLE și ANTI și ghidurile de implementare a acestuia, prin învățare non-formală, discuții de grup, jocuri de rol etc. Cursul se bazează pe formarea „învățare prin practică" prin diverse activități colaborative și reflexive. Se bazează pe demonstrații practice, o abordare practică și participare activă în cadrul unui grup compus din participanți internaționali cu interese și nevoi similare. Participanții au împărtășit experiențele și ideile despre bullying în școală într-un cadru internațional de grup și au învățat să construiască o prevenire eficientă, colaborativă. Profesorii au avut șansa să își facă o idee despre sistemul de învățământ ceh și despre prevenirea agresiunii în școală în modelul educațional ceh.

În perioada 5 iunie - 9 iunie 2023, cinci participanți de la aceeași instituție de învățământ au participat pentru fluxul patru la cursul de formare „School Bullying Prevention", organizat de Infol, în Roma, Italia. Cursul a combinat introducerea teoriei și discuțiilor cu analiza incidentelor practice cu scopul de a găsi diferite soluții posibile. Metodologia utilizată este în principal predarea limbii

bazate pe conținut (comunicare prin conținut specific). Discuția textului, prezentarea și discuția orală, jocul de rol, auto și meta-reflecția, dezbaterea și interacțiunea în grup vor fi strategiile mai frecvent utilizate. Acest curs oferă profesorilor strategii și metode de predare pentru a preveni agresiunea în școală prin:

- Crearea unor strategii despre cum să eliminați comportamentul violent sau agresiv;
- Dezvoltarea empatiei în clasă;
- Analiza hărțuirii, comportamentului agresiv și violenței, atât fizică, cât și verbală;
- Rezolvarea și reducerea nivelului de stres și dezvoltarea abilităților necesare pentru a gestiona emoțiile;
- Educația elevilor și a personalului școlii.

Astfel, prin participarea la cursurile de perfecționare profesorii și personalul auxiliar vor putea contribui la crearea unui mediu de învățare respectuos și non-violent.

Pentru atingerea obiectivului de creștere a abilitaților de comunicare pentru cadrele didactice si personal didactic auxiliar din școala noastră, participanții la mobilitate au realizat următoarele activități: minim o activitate de informare, două activități de diseminare a informației, o activitate de mentorat, un atelier utilizând metode și tehnici învățate la curs, două modele de activități utilizând strategii și metode învățate la curs pentru a realiza un material didactic auxiliar cu modele de activități, care va fi publicat pe site-ul și blogul proiectului.

Produsele finale ca urmare a realizării acestui obiectiv vor fi reprezentate de realizarea unui material didactic auxiliar, respectiv site-ul si blog-ul proiectului care vor conține informații despre proiect și vor fi permanent actualizate.

Participarea la cele patru fluxuri de mobilități a deschis posibilitatea de a ne îmbogăți abilitățile de comunicare și a fost un prilej benefic de a ne documenta cu privire la metodele de funcționare din instituțiile de învățământ europene.

Să fii european înseamnă să-ţi păstrezi identitatea, „să-ţi preţuieşti rădăcinile”, pentru că diferenţele culturale înseamnă diversitate şi motive de sărbătoare; să înţelegi, să respecţi şi să convieţuieşti în pace.

Flux 1 „Conflict Management, Emotional Intelligence and Bullying Prevention“

AGRESIVITATEA - UN RĂSPUNS DE NEADAPTARE

Prof. Filip Alexandru
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: atelier - achiziționare de noi cunoștințe

Subiectul: Agresivitatea - Un răspuns de neadaptare

Durata: 50 min

OBIECTIVE CADRU:

Dezvoltarea conştiinţei de sine şi a atitudinilor pozitive faţă de propria persoană

Dezvoltarea responsabilităţii sociale şi formarea deprinderilor de interacţiune socială.

Dezvoltarea atitudinilor şi comportamentelor adecvate promovării propriei sănătăţi fizice şi mentale.

OBIECTIVE SPECIFICE:

-Să aplice metode de comunicare pozitivă

-să caracterizeze comportamentul unei persoane asertive şi să definească asertivitatea

-să caracterizeze comportamentul unei persoane care comunică pasiv şi să definească comunicarea pasivă

-să caracterizeze comportamentul unei persoane care comunică agresiv şi să definească comunicarea agresivă

-să explice efectele comunicării asertive, pasive şi agresive în formarea imaginii de sine în realizarea unor scopuri de scurtă durată.

-să ofere exemple de răspunsuri asertive, pasive şi agresive în diferite situaţii.

METODE DIDACTICE- Discuţii de grup şi dezbateri, joc de rol, exerciţii de comunicare asertivă, expunerea, descrierea, exerciţii de exprimare emoţională

MATERIAL DIDACTIC- fise de lucru, chestionare

MATERIAL BIBLIOGRAFIC

Adriana Băban, *Consiliere educaţională*, Cluj Napoca 2001

C*onsultaţii pentru activitatea educativă,* Editura Eurobit, Timişoara, 1996

Dorina Sălăvăstru*, Didactica psihologiei,* Polirom Iaşi, 1999

1**. Captarea atenţiei**

Elevii vor fi solicitaţi să completeze un chestionar privind consecinţele unui comportament.

fişa nr.1.

2**. Comunicarea obiectivelor lecţiei**

Vom studia astăzi" **AGRESIVITAREA**-*un răspuns de neadaptare*", cunoasterea cauzelor şi a modalităţilor de soluţionare a conflictelor joacă un rol important în relaţiile interpersonale şi a autocontrolului.

3. **Prezentarea materialului stimul şi dirijarea învăţării**

Planul temei se prezintă elevilor de la început şi se notează pe tablă pt. a avea o orientare asupra problemelor care vor fi urmărite pe parcursul lecţiei şi pt. a avea o privire de ansamblu asupra temei:

a) Definiţia agresivităţii

b) Formele agresivităţii

c) Intensitatea agresivităţii

d) Bariere în calea comunicării

e) Modalităţi de ameliorare a comunicării

f) Principii ale dezvoltării asertive

Agresivitatea presupune un comportament distructiv si violent orientat spre persoane, obiecte sau spre sine.

Forme ale agresivităţii:

În afară de agresivitatea distructivă care produce daune sau transformări există şi agresivitate calmă nonviolentă care poate semnifica ostilitate

Agresivitatea poate fi exprimată:

- verbal prin cuvinte care jignesc, calomniază înjosesc

- prin gesturi, atitudini, comportamente cu efecte negative, care pot perturbe viata din jurul nostru, relaţiile cu cei din preajmă, liniştea, echilibru propriei persoane, integrarea si adaptarea intr-un proces de activitate -cum ar fi si cel şcolar.

Factorii care generează agresivitatea:

-Agresivitatea apare ca urmare a nesatisfacerii unor trebuinţe primare de foame, sete, odihna, distracţie, etc, deci este reprezentanta frustraţiei sau impiedicării realizării unor tendinţe, trebuinţe vitale.

-Agresivitatea poate urma unei relaţii autoritare, dure, a unui stil primitiv de educaţie (s-au observat grupuri de oameni ţinuţi si dirijaţi autoritar, dur, când sunt lăsaţi in afara acestui tip de relaţie dezvoltă conduite agresive).

-Agresivitatea poate fi urmarea unor carente afective.

-Agresivitatea poate fi urmarea unor carente ale mediului social

-Agresivitatea poate fi urmarea unor pedepse, sancţiuni in neconcordanta cu actele comise, cu gradul de vinovăţie.

- Agresivitatea se poate dezvolta pe un fond de oprimare permanenta privind libertăţile personale decizii, opinii, trebuinţe, interese, puncte de vedere, etc.

-Agresivitatea poate fi dezvoltata in contextul unui climat familial incărcat de conflicte, saturat de emoţii si trăiri emoţionale negative -frica, teama, furie, etc.

-Agresivitatea poate sa apară atunci când ne simţim permanent nedreptăţiţi, marginalizaţi

Intensitatea agreivitatii se diferentiaza in functie de:

-incarcatura psihica acumulata ;

-tipologia structurala a personalitatii;

-mormele, modelele educationale;

-nivelul intelectual;

-puterea stapanirii de sine, a capacitatii de discernamant:

-capacitatea, mobilitatea de orientare spre depaşirea şi depaşirea tensiunii psihice acumilate, a nevoii agresive altele decât cele cu efecte nesănătoase, dăunătoare.

Nevoia în sine de descărcare este necesara, depinde însa ce formă alegem, ce direcţii, ce intensitate şi coloratură imprimăm acestei nevoi si de ce mijloace ne folosim in detensionare.

Este de subliniat faptul ca fiecare din noi preluăm din mediul înconjurător tensiuni, suntem frustraţi de anumite trebuinte, drepturi care ni se cuvin, suntem jigniţi sau umiliţi, nedreptăţiţii, etc, toate acetea vor putea fi depăşite cu maturitate cognitivă, afectivă, socială.

Deprinderile de comunicare şi relaţionare reprezintă un factor protector faţă de comportamentele de risc.

Bariere în calea comunicării: **a judeca, a oferii soluţii, a recurge la ordine, folosirea ameninţărilor, molarizarea, evitarea, incercarea de a argumenta logic.**

MODALITĂŢI DE AMELIORARE A COMUNICĂRII

1 Descrierea comportamentului ex: „Când nu dai telefon....”

2 Exprimarea propriilor emoţii şi sentimente ex.- „mă îngijorează....: ”

3 Formularea consecinţelor comportamentului ex-: „...pt. că nu ştiu unde ai putea fi”

Mesajele la persoana I-a sunt focalizate pe ceea ce simte persoana care comunica si pe comportamentul interlocutorului şi astfel previn reacţiile defensive în comunicare.

Este foarte important ca emoţiile să fie comunicate copilului fără al învinovăţii.

ex: „Mă deranjeaz foarte tare că nu...” şi nu formulări ca

„Uite ce-am păţit din cauza că tu nu ai....’’

Copilul trebuie ajutat să exploreze soluţii alternative:

-ascultarea reflexivă ajută la înţelegerea şi clarificarea sentimentelor copilului- ex Eşti supărat....

-folosirea brainstormingului ex Care ar fi alternativele acestor probleme?

-asistarea copilului în alegerea soluţiei optime ex: „Care dintre solutii crezi că ar fi cea mai bună"

-discutarea posibilelor rezultate ale alegerii uneia din alternative ex: „-Ce crezi că s-ar putea întâmpla dacă faci aşa cum spui?"

-obţinerea unui angajament din partea copilului ex-: „Ce ai ales să faci?, Ce decizie ai luat?"

-planificarea pentru evaluare ex " Când vom discuta din nou despre asta? "

-indentificarea avantajelor şi dezavantajelor opţiunilor.

Obţinerea performanţei

Voi solicita elevilor să efectueze urmatoarele exerciţii:

Exerciţii care facilitează exprimarea emoţională

1) „Vocabularul emoţiilor". Se utilizează un set de cărţi de joc care au notate pe una din părţi denumirea unei emoţii (Ex. trist, fericit, frustrat), fiecare elev sau grup de elevi alege câte o carte şi încercă să exprime emoţia notată printr-un comportament, ceilalti elevi trebuie să indentifice emoţia.

2) „Statuile" emoţiilor .Câţiva elevi voluntari vor putea avea 3 roluri – de sculptor, statuie şi observator. Elevul care si-a ales rolul de sculptor alege o carte cu emotie, îşi caută un elev care şi-a ales rolul de sculptor, alege o carte cu emoţie, îşi caută un elev care şi-a ales rolul de statuie şi va încerca să modeleze statuia în funcţie de emoţia pe care trebuie să o reprezinte, modelându-i expresia facială, postura.

3) „Cele 10 activităţi plăcute". Fiecare elev va face o listă de 10 activităţi plăcute care ne determină să ne simţim bine.Toate activităţile fiecărui elev se vor afişa în sala de clasă pt. ca elevii să conştientizeze modalităţile prin care ne putem îmbunătăţii starea emoţională.

Asigurarea feed-back-ului

Răspunsurile elevilor la aceste întrebări vor indica gradul de înţelegere a noilor cunoştinţe. În cazul în care voi constata lacune voi reveni cu explicaţii.

Consecinţe ale comportamentelor **asertive, pasive, agresive**

Pasiv - problema este evitată, drepurile tale sunt ignorate şi îi laşi pe ceilalţi să aleagă în locul tău.

Asertiv - problema este discutată, drepturile tale sunt susţinute, îţi alegi tu activitatea.

Agresiv - problema este atacată, drepturile tale sunt susţinute fără a ţine cont de drepturile celorlalţi. Drepturile tale sunt mai importante decât a celorlalţi. Ostili, blamează, acuză.

STRATEGII DE GESTIONARE A COMPORTAMENTUL AGRESIV

Prof. Filip Alexandru
Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui

1. COMPORTAMENT ASERTIV-PASIV-AGRESIV

Obiectiv: Înţelegerea caracteristicilor şi a consecinţelor comportamentelor: pasiv, agresiv, asertiv precum şi a relaţiei dintre aceste comportamente

Durată: 40 minute

Materiale: fişa se lucru „Comportamentele asertiv, pasiv, agresiv";

Desfăşurarea activităţii:

1. Comunicaţi elevilor că vor face un exerciţiu în cadrul căruia vor învăţa să diferenţieze comportamentele pasiv, agresiv, asertiv, precum şi relaţiile dintre ele;
2. Cereţi elevilor să-şi imagineze următoarea situaţie: „Un prieten apropiat îţi înşeală încrederea spunând lucruri neadevărate despre tine într-un cerc de cunoscuţi". Puneţi-i să spună care ar fi reacţiile lor sau a altor persoane într-o astfel de situaţie. Notaţi pe tablă comportamentele pe care vi le spun elevii.
3. Prezentaţi succint în faţa clasei caracteristicile comportamentelor asertiv, pasiv, agresiv şi cereţi-le elevilor să clasifice reacţiile notate anterior în cele trei categorii, folosind fişa de lucru. Elevii pot lucra în perechi pentru această sarcină. Alocaţi aproximativ 7-10 minute acestei activităţi.
4. Cereţi elevilor să prezinte în faţa clasei clasificările realizate, justificând includerea fiecărei reacţii în una dintre cele trei categorii. Subliniaţi împreună cu elevii caracteristicile verbale şi nonverbale ale celor trei categorii. Subliniaţi împreună cu elevii caracteristicile verbale şi non verbale ale celor trei tipuri de comportamente, asemănările şi deosebirile dintre ele.

Discuţii:

- Există asemănări şi deosebiri între comportamentului nonverbal asertiv, agresiv, pasiv? Dacă da, care sunt acestea?
- Există asemănări şi deosebiri între comportamentul verbal asertiv, agresiv, pasiv? Dacă da, care sunt acestea?
- Este uşor de diferenţiat între cele trei tipuri de comportamente? De ce?
- Care sunt posibilele consecinţe ale celor trei tipuri de comportamente?

- Care dintre aceste consecinţe sunt de dorit şi care nu?

De urmărit:

Elevii:

- Să clasifice reacţiile la o situaţie negativă în funcţie de cele trei categorii.
- Să găsească asemănări şi asemănări între cele trei tipuri de comportamente,
- Să identifice consecinţe pozitive şi negative ale celor trei tipuri de comportamente.

2. CÂT E DE ENERVANT?

Obiectiv:

Diferenţierea între situaţiile iritante, neplăcute şi intolerabile din cadrul relaţiilor interpersonale.

Materiale:

Foaie de lucru „ Cât este de enervant?"

Procedura:

1. Discutaţi înţelesurile cuvintelor iritant, neplăcut, intolerabil, arătând că diferenţa este una de grad. Cu alte cuvinte, dacă ceva te supără puţin, este iritant, însă dacă este foarte ofensiv, ar putea fi considerat intolerabil.
2. Discutaţi modalitatea în care înţelegerea acestor termeni s-ar putea aplica în cadrul relaţiilor cu ceilalţi, bazându-vă pe următorul exemplu:

Un prieten vă roagă să-i împrumutaţi unul dintre puloverele voastre, afirmând că îl va returna în ziua următoare. Dacă prietenul nu vă returnează puloverul, s-ar putea să fiţi iritat. Să presupunem însă că trec două sau trei zile, timp în care nu vi se returnează puloverul, iar părinţii vă întreabă unde este acesta. Situaţia poate deveni neplăcută. Mergând mai departe, să presupunem că acel prieten începe să spună tuturor că puloverul era de fapt al lui. Aţi putea considera această situaţie ca fiind chiar intolerabilă.

3. Împărţiţi elevii în grupuri de câte 3 şi distribuiţi fiecărui grup câte o foaie de lucru „ Cât de enervant?". Numiţi o persoană în fiecare grup să scrie răspunsurile membrilor referitor la foaia de lucru. Înainte însă, grupurile trebuie să se gândească la o serie de aspecte care li se par iritante în cadrul relaţiilor cu ceilalţi. În continuare, cereţi-le să se gândească la aspecte neplăcute şi, apoi, la aspecte intolerabile.
4. Începeţi cu situaţiile definite ca fiind iritante şi cereţi grupurilor să ofere ex pe care să le scrie pe tablă. După aceea, cereţi-le ex de situaţii neplăcute şi intolerabile. După ce aţi înşirat cele trei tipuri de răspunsuri şi ex, discutaţi aceste răspunsuri, utilizând întrebările de conţinut şi personalizare.

DISCUŢIE:

Întrebări de conţinut:

1. Au diferit ex de situaţii iritante, neplăcute sau netolerante de la un grup la altul? Ce credeţi că poate explica aceste diferenţe. (Arătaţi că gradul de disconfort este relaţionat cu ceea ce gândim referitor la un anumit eveniment)

ÎNTREBĂRI DE PERSONALIZARE:

1) Cum s-a decis fiecare grup ce ex să aleagă pt fiecare categorie? Cu alte cuvinte, ce anume diferenţiază o stare de iritare de una de intolerabilitate? Cum vă afectează aceste grade de disconfort relaţia cu alte persoane?care sunt câteva din comportamentele sau emoţiile pe care le aveţi atunci când ceva este iritant, neplăcut sau intolerabil?

Pt. coordonator:

Cu foarte mare probabilitate, răspunsurile elevilor vor diferi foarte mult referitor la ceea ce-i inervează sau îi irită. Subliniaţi aceste diferenţe şi arătaţi faptul că aceste deosebiri există deoarece convingerile şi valorile noastre diferă.

Anexa 1

FOAIE DE LUCRU

„CÂT E DE ENERVANT?"

Instrucţiuni:

Treceţi fiecare dintre problemele interpersonale descoperite de către grup în coloane cea mai potrivită.

IRITANT	**NEPLĂCUT**	**INTOLERABIL**

3. CONEXIUNEA CONFLICT –CONVINGERE

Obiectiv:

Recunoaşterea legăturii dintre conflictele interpersonale şi convingerile iraţionale şi învăţarea modalităţilor de provocare a acestor convingeri în scopul îmbunătăţirii relaţiilor.

MATERIALE:

Foaia de lucru „Cât e de enervant?". Hârtie, creion.

PROCEDURA:

1. Revizuiţi discuţia purtată în cadrul activităţii anterioare, subliniind importanţa convingerilor în determinarea a ceea ce consideră anumite persoane a fi iritant, neplăcut sau intolerabil în relaţiile cu ceilalţi.

2. Luaţi o serie de ex din lista generată în cadrul activităţii anterioare şi, cu ajutorul clasei, stabiliţi ce convingeri au rezultat în cadrul situaţiilor caracterizate drept iritante, neplăcute sau intolerabile. Utilizaţi următorul model pt. a discuta această idee:

Va avea loc o petrcere importantă la sfârşitul acestei săptămâni, însă nu ai fost invitat. Situaţia ar putea apărea iritantă dacă nu vă plac în mod special petrecerile, nu vă pasă de persoanele care urmează să participe, dar oricum nu aveţi nimic de făcut. Ar putea fi neplăcută dacă sunteţi de părere că ar fi trebuit să fiţi invitat, consideraţi că nimeni nu vă place deoarece nu aţi fost invitat, sau că vă simţiţi groaznic deoarece nu mergeţi la acea petrecere. Ar putea părea de-a dreptul intolerabil dacă sunteţi de părere că nu veţi mai fi invitat.

3. Utilizând ex. oferite de elevi, discutaţi ce anume se întâmplă între oameni atunci când încep să interfereze convingerile.

4. cereţi-le elevilor să reflecteze la un conflict pe care l-au avut recent cu o altă persoană şi să realizeze în scris o scurtă descriere a acestui conflict.

5. Prezentaţi drept soluţie pentru rezolvarea conflictelor provocarea convingerilor iraţionale.

Discuţie:

Întrebări de conţinut:

1. Care este legătura dintre convingeri şi gradul de disconfort pe care-l experienţiază cineva în cazul unui conflict (ex. iritare, neplăcere, intolerabilitate).
2. Cum sunt afectate relaţiile de către convingerile noastre.
3. Ce efect are provocarea convingerilor asupra relaţiilor.

Întrebări de personalizare:

1. Cum v-au fost afectate relaţiile interpersonale de către propriile convingeri?
2. Aţi încercat vreodată să vă provocaţi convingerile sau să regăsiţi lucrurile? Realizând această provocare, în ce măsură v-a schimbat gradul de disconfort?

Pentru coordonator:

Cu cât provocăm mai mult convingerile iraţionale, cu atât mai mult scade gradul de disconfrort referitor la diversele conflicte pe care la experienţiem.

ACTIVITĂŢI DE PREVENIRE A VIOLENŢEI

Prof. Dima Laura
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

In cadrul unei lectii de dirigentie tema este „Combaterea agresivitatii in mediul scolar”

Grup tinta elevii clasei a X a

Invitaţi reprezentanţi ai Poliției Române

Desfășurarea lectiei:

1. Elevilor li se prezintă principalele noţiuni care privesc agresivitatea după cum urmează:

- **Agresivitatea în mediul școlar** a devenit în ultima perioadă o problemă majoră, iar părerea unanimă a elevilor este că aceasta e un fenomen care riscă să ia amploare în câmpul educaţiei formale. În ceea ce priveşte nivelul de securitate, unii elevi consideră că în instituţiile de învăţământ nu se simt în siguranţă, dat fiind faptul că în incinta şcolii pătrund uneori şi persoane străine de acea instituţie. Dacă în incinta şcolii elevii au sentimentul că încă sunt în siguranţă, zonele din preajma şcolilor prezintă un risc mai crescut de izbucnire a incidenţelor violente. Această situaţie ar putea dezvolta sentimentul de frică, suferinţă psihică, frustrare, toate acestea influenţând dezvoltarea armonioasă a elevilor din punct de vedere fizic şi psihic.
- **Agresivitatea în şcoală** este o formă de conduită de devianţă şcolară, cu o diversitate de forme de manifestare, cu intensitate diferită. Pe o scară a intensităţii, pornind de la intensitatea cea mai mică, agresivitatea presupune: confruntarea vizuală, poreclirea, ironizarea, tachinarea, bruscarea, lovirea cu diferite obiecte, pălmuirea şi ajungând la forme de intensitate crescută, cum ar fi înjunghierea şi împuşcarea.
- **Agresiunile** care au loc în preajma şcolilor sau chiar în şcoli, au loc în special între elevii şcolii şi mai rar între elevii şcolii şi alte persoane- elevi din alte şcoli sau persoane adulte. Majoritatea incidentelor au loc între elevi (agresiuni verbale, gesturi agresive moderate şi rar bătăi între elevi).
- **Comportamenul agresiv** al elevilor are cauze multiple: probleme familiale (familii dezmembrate, situaţie materială precară), familii în care există un climat conflictual, familii hiperpermisive, modele de comportament învăţate în familie, anturajul, caracteristici specifice vârstei (dorinţa de a atrage atenţia, de a impresiona, din teribilism, afirmarea masculinităţii). **Agresivitatea** este un comportament pe care îl întâlnim frecvent, fie în anturajul nostru, fie la televizor, în filme sau

în alte părţi. Dacă ne-am obişnuit, oarecum, cu violenţa adulților, ne mirăm atunci când vedem agresivitate

2. Elevii primesc o fişă de lucru în care li se cere să răspundă la câteva întrebări:

1. Ce poţi face când eşti agresat?
2. Unde reclami dacă eşti agresat?
3. Ce forme de agresiune poţi identifica?
4. Cum procedezi dacă eşti agresat?

Timp de lucru 30 minute

În urma analizei răspunsurilor elevilor au fost identificare următoarele răspunsuri:

❖ Nu reacţionez;

❖ Consideră ca agresiunea este problema lui nu a ta;

❖ Sunt categoric şi calm;

❖ Îi dau agresorului impresia că eşti de acord cu el, spune-i că are dreptate şi îndepărtează-te;

❖ Merg cu capul sus, arată prin poziţia corpului că nu eşti vulnerabil şi că nu te afectează atacul lui;

❖ Încearc să am umor, încear să glumesc pe seama ta pentru a nu răspunde agresorului aşa cum doreşte;

❖ Nu răspund la violenţă cu violenţă, nu folosesc forţa fizică, violenţa nu rezolvă niciodată problema, nu ştii niciodată ce va face agresorul;

❖ Cere ajutor dacă eşti urmărit şi depăşit de situaţie: discută cu profesorii, părinţii, psihologul şcolii.

Concluzii: Pentru a reduce situațiile de agresiune:

❖ Învață să vorbești despre ceea ce simți; dacă nu poți, descrie prin ce treci. Exersează mai întâi cu un prieten/prietenă sau cu părinții;

❖ Exprimă-ți clar nemulțumirile, neplăcerile sau supărarea, fără să te bați;

❖ Ascultă-l atent pe celălalt, încearcă să îl înțelegi și răspunde-i fără să te superi;

❖ Negociază - rezolvă problemele, căutând soluții alternative și compromisuri.

❖ Time-out;

❖ Evită situațiile sau circumstanțele care sporesc agresivitatea (căldura, aglomerația, consumul de alcool).

❖ Sublimă-ți instinctul agresiv prin sport, artă și creație.

ACTIVITATE „STOP BULLYING“

Prof. Dima Laura
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: educaţie pentru societate

Argument:

Bullying-ul este un fenomen tot mai frecvent întâlnit în mediul şcolar, devenind în timp, o problemă deosebită. În trecut, instituţiile şcolare aveau ca scop prioritar educaţia şi învăţarea, în conformitate cu societatea şi cu problematica vieţii de zi cu zi. În momentul actual, viaţa instituţiilor şcolare şi-au schimbat viziunea, datorită tensiunilor şi disfuncţionalităţilor imprevizibile, legate în primul rând de atitudinea comportamentală a copiilor. Astfel, la nivelul instituţiilor şcolare, inclusiv grădiniţele, se confruntă cu diverse conflicte care dacă nu sunt corectate se transformă în acțiuni agresive, de tip bullying. Aceste tipuri de agresiuni influenţează, în mod vizibil, percepţia socială a copilului despre lume şi oportunitățile acesteia de manifestare. În acest sens, este bine ca noi, cadrele didactice să putem reuşi să deținem control asupra impactului pe care acest fenomen, frecvent întâlnit, bullying-ul, îl are în cadrul climatului şcolar. Noi suntm primii factori care pot contribui la gestionarea, corectarea şi prevenirea fenomenului nedorit în nici un mediu. Acestea au fost motivele creerii parteneriatului cu tema „Stop bullying!” prin care copiii depistați cu asemenea comportamente, dar şi ceilalți colegi, care sunt tentați să întreprindă şi ei astfel de comportamente, să poată fi ghidați să-şi gestioneze atât comportamentele agresive proprii, cât şi ale celor din jur, obândind strategii de relaţionare anti-bullying, manifestând un comportament adecvat în cadrul relaţiei cu colegii.

Scopul:

Dezvoltarea competențelor şi comportamentelor anti-bullying la elevi.

Competențe generale:

2. Manifestarea unor deprinderi de comportament moral-civic în contexte de viaţă din mediul cunoscut

3. Cooperarea cu ceilalți pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru, manifestând disponibilitate

Competențe specifice:

2.1. Explorarea unor valori morale care stau la baza relațiilor cu ceilalți oameni

2.2. Recunoașterea unor comportamente moral-civice din viața cotidiană

2.3. Deosebirea comportamentelor prosociale de cele antisocial

3.1. Relaționarea pozitivă cu ceilalți, în rezolvarea unor sarcini simple de lucru.

Obiective educative:

- sensibilizarea copiilor despre consecinţele care rezultă din aplicarea unor fapte agresive şi antisociale;

-dezvoltarea unui comportament social corespunzător (în cadrul relaţiilot stabilite cu colegii, cu cadrele didactice şi cu grădiniţa) prin familiarizarea acestora cu diverse reguli de conduită pozitivă şi civilizată, în raport cu propria persoană şi cu ceilalţi;

- crearea unei stări de sensibilizare a copiilor pentru o societate bazată pe comportamente anti-bullying, în contextul şcolar şi cel familial.

Strategii didactice:

Metode şi procedee: convorbirii, jocuri de rol, dezbateri, discuţii.

Mijloace de realizare: referate, pliante, fişe de lucru, prezentări PPT, chestionare, filme calculator, laptop, fotografii.

Resurse umane: copii, părinţi, profesori, membrii comunității locale, responsabilul Poliţiei locale

Rezultate aşteptate:

- cantitative: realizarea unei expoziţii cu produsele finale obținute de copii pe parcursul proiectului;

- calitative: gestionarea şi combaterea comportamentului agresiv al copiilor, prin crearea unor relaţii afective, de toleranță, de prietenie, de respect şi de colaborare, la nivelul grupului în care este integrat.

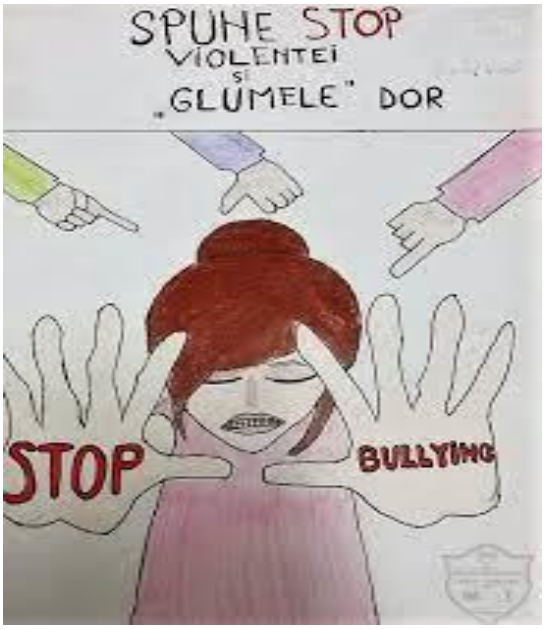
Desfasurarea activitatii

Elevii vor avea de facut un desen depre ceea ce cred ei ca inseamna bullying. Fiecare elev va explica lucrarea realizata.

Anexa 1 **Tipuri de lucrări**

SPUNE STOP
VIOLENTEI
ŞI
„GLUMELE" DOR
STOP
BULLYING

ALEGE - PRIETENIA
STOP
VIOLENTA

CUM COMUNIC ÎN SITUAŢII CONFLICTUALE?

Prof. Burghelea Cristina-Mihaela
Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii

Subiectul: Cum comunic în situații conflictuale?

Durata: 40 min

Competențe specifice:

- să construiască mesaje la persoana I;
- să evalueze eficienta modului propriu de comunicare în situații conflictuale;
- să identifice comportamente pe care ar dori să le modifice.

Obiective operaționale: O1 – autoevaluarea modului propriu în care comunică propriile dorințe și nevoi într-o situație conflictuală și exersarea unor modalități de comunicare.

Strategia didactică:

- Resurse procedurale:

- metode și procedee: conversația, aprobarea, problematizarea, exemplul;
- forme de organizare: frontal, individual.

- Resurse materiale: fișă de lucru, cărți, reviste.

Bibliografie: Andrei Cosmovici, Luminița Iacob – Psihologie școlară, ed. Polirom, Iași, 2005.

Scenariu didactic:

1.Moment organizatoric (2 min)

Organizatorul atelierului verifică existența resurselor materiale, elevii răspund la întrebări.

2. Motivarea elevilor: sensibilizarea și captarea atenției (1 min) - „Vorba dulce mult aduce."

3. Comunicarea obiectivelor lecției (3 min) - Organizatorul propune să se răspundă la următoarele întrebări:

- De ce apar conflictele? Care sunt modalitățile cel mai frecvent utilizate pentru rezolvarea conflictelor?
- Cât de eficiente sunt aceste modalități de comunicare? În ce situații este mai ușor si comunici trebuinţele, dorințele, poziția personală, etc.? Care sunt dificultățile pe care le întâmpină persoanele

în exprimarea dorințelor și trebuințelor personale în situații de conflict? Elevii notează subiectul propus și punctele care trebuie atinse în dezbatere.

4. Desfășurarea dezbaterii (20 min)

Sesiunea I

-Se împarte fiecărui elev fișa de lucru explicându-le că acest exercițiu îi va ajuta să își identifice modul în care își comunică propriile dorințe, trebuințe şi nevoi, într-o situație conflictuală. Se cere elevilor să răspundă întrebărilor cât mai sincer posibil. Se lasă elevii să completeze chestionarul aproximativ 10 minute.

-Se grupează elevi în perechi şi li se cere să analizeze împreună răspunsurile la chestionar şi să evalueze eficiența strategiilor utilizate.Se discută cu elevi despre eficiența strategiilor în îi încurajează să dea câteva exemple în fața clasei.

Elevii identifică modul în care îşi comunică propriile trebuințe, dorințe şi nevoi într-o situație conflictuală. Apoi completează chestionarul.

Elevii analizează răspunsurile la chestionar şi evaluează eficiența strategiilor utilizate. Ei participă la discuția despre eficiența strategiilor utilizate.

Sesiunea II

-Organizatorul amintește elevilor că au discutat despre modalitățile de comunicare în situații conflictuale şi că va încerca să găsească împreună modalitățile cele mai eficiente de a comunica propriile dorințe, trebuințe şi nevoi în diferite situații.

-Se construiește împreună cu elevii un mesaj la persoana I.

-Se analizează eficiența acestui tip de mesaje şi identifică împreună cu elevii dificultățile care apar în construcția unor astfel de mesaje. Se cere elevilor să identifice modalități prin care ar putea fi contracarate aceste dificultăți.

Elevii construiesc un mesaj la persoana I. Apoi ei analizează eficiența acestui tip de mesaj şi identifică dificultățile care apar în construcția unor astfel de mesaje. Apoi identifică modalități pentru a contracara aceste dificultăți.

Metode: expunerea, problematizarea, dezbaterea, conversația

5. Realizarea feed-back-ului (10 min)

Prin metoda conversației se adresează elevilor următoarele întrebări:

- De ce apar conflictele? Care sunt modalitățile cel mai frecvent utilizate pentru rezolvarea conflictelor?

- Cât de eficiente sunt aceste modalități de comunicare? În ce situații este mai ușor să comunici trebuinţele, dorințele, poziția personală, etc.? Care sunt dificultățile pe care le întâmpină persoanele în exprimarea dorințelor şi trebuințelor personale în situații de conflict? Elevii răspund la întrebări.

6. Concluzii (4 min)

Conflictele apar din cauza diferențelor de opinii, intereselor divergente, oboselii, expectanțelor negative, imposibilității de asculta părerea celuilalt, imposibilității celuilalt de a asculta părerea ta, educației defectuoase, etc. Cel mai frecvent se recurge la violenţa verbală şi comportamentală, ceea ce nu rezolvă conflictul. Este mai ușor de comunicat dacă expectanțele sunt pozitive, dacă interlocutorul este o fire deschisă, dacă eşti o fire veselă, dacă eşti odihnit, etc. Dificultăți întâmpinate sunt dificultăți de exprimare, de neconștientizarea exactă a propriilor dorințe, trebuințe şi nevoi, de neputința de a te face ascultat şi înțeles, de lipsa de politețe, de lipsa de disponibilitate afectivă pentru celălalt, de experiența negativă anterioară, etc.Elevii ascultă concluziile formulate de organizatorul atelierului de lucru. Posibila tema pentru acasă: imaginarea unei situații conflictuale şi dialogul purtat cu această ocazie.

Anexa 1

Cum comunic în situații conflictuale?

1. Atunci când am o problemă, o neînțelegere sau un conflict cu cineva, de obicei:

(bifaţi toate modalităţile de jos care vi se potrivesc)

● amân cât se poate întâlnirea cu persoana sau cu situaţie
● ajungem la un compromis
● fac apel la o autoritate pentru arăta că am dreptate
● mă dau bătut, renunţ
● încerc să ajut cealaltă persoană să obţină ceea ce doreşte
● mă plâng până ce obţine ceea ce doresc
● explic punctul meu de vedere şi cer celeilalte persoane să facă la fel
● îmi păstrez ideile pentru mine
● schimb subiectul
● încerc să înţeleg punctul de vedere al celeilalte persoane
● chem o altă persoană să decidă cine are dreptate
● admit că am greşit, chiar dacă în gândul meu nu este aşa

2. Îmi este cel mai uşor să discut o problemă sau un conflict cu o persoană care: ……..

3. Îmi este cel mai dificil să discut o problemă sau un conflict cu o persoană care: …….

4. Mi-ar plăcea ca în timpul unui conflict să-mi comunic trebuinţele şi dorinţele astfel: …....

STATUI ŞI MOMENTE CU EMOŢII

Prof. Burghelea Cristina-Mihaela
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii
Subiectul: Statui cu emoții
Domeniul vizat: autocunoastere si dezvoltare personala
Nivelul de invatamant: gimnazial, liceal
Obiective: conectarea cu propriul corp, recunoasterea si redarea corecta a emotiilor, identificarea si redarea senzatiilor din corp produse de aparitia emotiilor.
Durata: 30 min
Resurse necesare: laptop sau telefon cu conexiune internet
Desfasurarea activitatii

Scopul acestui joc este ca elevii să se conecteze cu întreg corpul și să vadă cum emoțiile sunt transpuse în limbajul corpului lor, dar și cum se simt când adoptă o anumită postură pentru câteva momente.

Profesorul îi va ruga pe copii să se ridice și le va spune că se pot mișca ușor prin clasă, în timp ce pe fundal ruleaza o melodie cu un ritm antrenant. Când melodia se oprește, profesorul va spune: „statui furioase, sau statui fericite, etc.”, iar elevii vor trebui să adopte o poziție care să exprime acea emoție. Jocul va fi parcurs cu 10 emoții, astfel incat copiii sa experimenteze o paleta larga de stari: furie, frică, tristețe, gelozie, vinovăție, bucurie, curiozitate, mândrie, iubire, curaj. La final se va discuta, pe scurt, despre cum elevii au simțit emoțiile în corp, ce ganduri au avut și ce au sesizat la ei înșiși ca modificare interioara a trecerii de la o emotie la alta.

Subiectul: Momente cu emoții

Domeniul vizat: autocunoastere si dezvoltare personala

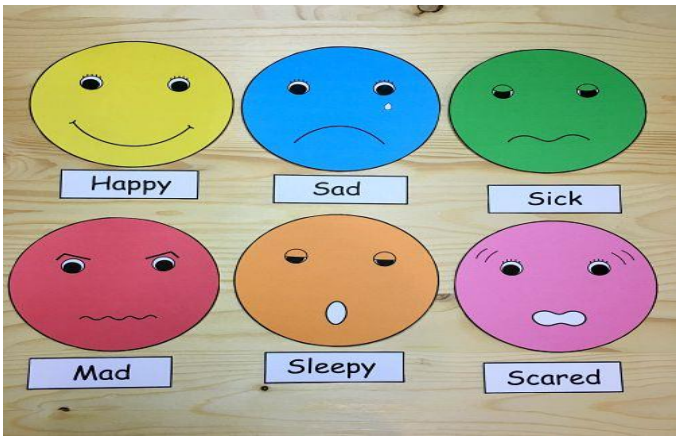
Nivelul de invatamant: gimnazial, liceu

Obiective: conectarea cu propriul corp, identificarea si exprimarea verbala a emotiilor, identificarea si redarea senzatiilor corporale, observarea gandurilor care ruleaza in minte odata cu aparitia emotiilor.

Durata: 30 min

Mod de realizare: fizic; online

Resurse necesare: laptop sau telefon cu conexiune internet, post-it, creioane sau pixuri, bol/ castron.

Desfasurarea activitatii

Scopul acestui joc este acela de a-i familiariza pe copii cu un vocabular al emoțiilor, să-i sprijine în identificarea reacțiilor din corp și conexiunea cu o cauză, ce anume le declanșează lor o emoție; sa cunoasca faptul ca o emotie nu apare spontan de nicaieri ci intotdeauna exista o cauza care o determina, ca un declansator si acela este gandul care ruleaza la un moment dat in minte. Pentru următorul joc vom folosi un bol de sticlă în care vor fi incluse bilețele cu denumirea unor emoții. Fiecare copil va veni, va trage un bilețel cu o emoție și va spune cum simte el emoția respectivă în corp, când s-a simțit ultima dată astfel si ce anume crede ca a cauzat acea emotie. Spre exemplu, Maria a tras frica și spune: „Mi-a fost teamă când profesorul m-a ascultat la română. Palmele îmi transpirau, vocea îmi tremura, inima îmi bătea cu putere și nu reușeam să-mi mai amintesc ce voiam să zic. Aveam in minte ideea ca o sa iau 4 sau 5 si o sa-mi faca media praf.”

Emoțiile din bol vor fi: furie, frică, tristețe, dezgust, frustrare, dezamăgire, gelozie, nedreptate, vinovăție, rușine, bucurie, curiozitate, mândrie, iubire, încredere, curaj, compasiune. Profesorul va face anumite completări, cu informații din partea teoretică, pe măsură ce copiii vor dezvălui informații despre propriile emoții.

TOȚI DIFERIȚI, TOȚI EGALI – STOP BULLYING

Burechiță Daniela Natașa
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

DURATA: 50 de minute

MOTTO: „…devii ceea ce crezi că ești.” - Buddha

COMPETENŢA SPECIFICĂ 2.1. Analiza beneficiilor comportamentului de cooperare

OBIECTIVE OPERAŢIONALE: Pe parcursul şi la finalul lecției, elevii vor fi capabili:

a. Să definească şi identifice aspecte ale tipurilor de agresivitate;

b. Să ia decizii în cunoștință de cauză în ceea ce privește modul de acțiune în cazul bullying-ului;

c. Să identifice trăsăturile de personalitate ce alcătuiesc profilurile psihologice al victimei bullyingului și ale potențialului agresor;

d. Să își dezvolte unele deprinderi de comportament asertiv;

e. Să își exerseze abilitățile de a face față unor situații cu potențial de bullying.

PRINCIPII DIDACTICE:

- Principiul participării active și conștiente a elevului;
- Principiul accesibilității.

RESURSE - MATERIALE: videoproiector, fișiere video, prezentări Powerpoint, coli A4, markere colorate, post-it-uri .

PROCEDURALE: observația, conversația euristică, jocul de rol – scenariu improvizat, exercițiul (de creativitate), dezbaterea, discuția, exemplul, studiul de caz, chestionarul, ciorchinele, harta conceptuală

FORME DE ORGANIZARE: - frontal, pe grupe, individual, colectivă, dirijată, independentă

MATERIALE BIBLIOGRAFICE: www.schoolbullying.eu/ro www.youtube.com www.sigur.info

DESFĂŞURAREA ACTIVITĂŢII

1. MOMENT ORGANIZATORIC ŞI CAPTAREA ATENŢIEI (5 minute) Elevii vor fi informați referitor la titlul lecției și la modul de desfășurare a acesteia, prezentându-le clar faptul că ei vor fi participanți activi și direct implicați. Se realizează cu elevii, frontal, un ciorchine pe baza cuvântului „violență”.

2. INFORMARE (10 minute) Elevii vor viziona prezentarea Bullying, care include informații referitoare la noțiunea de bullying, tipuri de hărțuire, actori implicați (protagoniști) ai bullying-ului,

trăsături de caracter ale acestora, efecte ale bullyingului, modalități de acțiune pentru contracararea efectelor și împiedicarea agresiunilor.

3. SCENETĂ DE IMPROVIZAȚIE (5 minute) Un grup de elevi, băieți, din clasă, vor exemplifica un tip comun de agresiune întâlnit în rândul tinerilor. La final, se pune o singură întrebare: Ce ați face în locul „victimei", pentru a nu recurge la un asemenea final? Se acceptă 3 răspunsuri din clasă.

4. ORGANIZAREA PE ECHIPE (5 minute) Elevii vor extrage fiecare un bilet cu un număr (biletele sunt numerotate de la 1 la 6) și se vor muta pe scaune astfel încât toți elevii unei grupe, cei cu același număr, să stea pe scaune adiacente.

5. STUDIU DE CAZ: (joc de rol - 15 minute) Elevii vor urmări scenariul din aplicația School Bullying, care tratează problema agresiunii verbale și fizice. Respectând grupele create anterior, își vor asuma rolul de martor pasiv, martor implicat agresiv, martor suport pentru victimă, victimă pasivă, victimă agresivă, victimă ce solicită ajutor. Scenariul „Intimidare prin șantaj": La finalul analizei posibilităților de acțiune, elevii vor primi frontal o serie de întrebări din partea profesorului. Exemple de întrebări:

1. Vezi vreo diferență între a fi presat de cineva și a fi amenințat?

2. Dacă ai fi în locul lui Paul, ai face cum vrea Thomas? Crezi ca dacă ai face ce vrea el hărțuirea ar înceta sau s-ar agrava?

3. De ce crezi că Michael îl sprijină pe Tom?

4. Crezi că Tom este nervos pe Paul?

5. Ai răspunde cu violență fizică? Ce s-ar întâmpla dacă ar fi așa?

6. Dacă ai fi Paul, ai vorbi cu Michael singur? Crezi că acest lucru ar ajuta? Se poate viziona și un scurt clip referitor la CyberBullying, dacă timpul permite.

6. FIXAREA CUNOȘTINȚELOR HARTA BULLYINGULUI ȘI SLOGAN (10 minute Pentru a fixa cunoștințele, se va realiza o hartă conceptuală pornind de la termenul de bullying și solicitând elevilor să dea exemple de cuvinte care se includ în sfera acestuia. Se propune elevilor următoarea activitate, care se va realiza pe grupele deja create: Dacă ați organiza și derula o campanie de prevenire a bullyingului în liceul vostru, care ar fi titlul acesteia? Care ar fi simbolul campaniei și mesajul prin care ați încerca să promovați acest program în școala voastră? Pe coli A4, folosind markerele și cariocile puse la dispoziție, elevii vor realiza un simbol și un slogan.

7. CHESTIONARUL Elevilor li se împarte un chestionar, referitor la agresivitatea în școală, pe care sunt rugați să îl completeze. Dacă timpul permite, acesta va fi completat în clasă, dacă nu, va fi adus la următoarea oră .

Anexa 1

POEZIE ANTIVIOLENȚĂ:

De nu amâni o clipă un rău să-l împlinești,
Și dacă minți mai tare când alții nu spun drept,
De-ti place în iubire cu ură să lovești,
Și totuși îți pui mască de sfânt și de înțelept,
Dacă nu pierzi momentul să faci oriunde un rău,
Și-n umbra lui te ascunzi ca-n umbra unui pom,
Al tău va fi Pământul, cu tot prinosul sau,
Vei fi între Domni întâiul, dar NICIODATĂ OM.
Dacă poți gândul, nervii și inima să-i pui
Să te slujească încă peste puterea lor,
Deși în trupul firav o altă forță nu-i
Afară de voința ce le impune spor,
Dacă, izbit de ură, nu te răzbuni urând
Și totuși nu-ți pui mască de sfânt sau înțelept,
Vei fi pe întreg Pământul deplin stăpânitor
Și, mai presus de toate, un OM – copilul meu!

COMPORTAMENT ŞI CONSECINŢE

Burechiță Daniela Natașa
Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui

1. *ACCEPTAREA CELORLAŢI*

Obiectiv:

Acceptarea celorlalți drept cine sunt și nu cine am vrea noi să fie.

Materiale:

Hârtie și creion

Procedura:

1. Cereți elevilor să se gândească la diverse persoane care îi enervează.
2. Cereți-le exemple de elemente care îi deranjează cel mai mult în relațiile cu ceilalți.

Discuţie:

Întrebări de conţinut:

1. Considerați că lucrurile care ne deranjează la ceilalți sunt destul de importante încât să merite să fim supărați.
2. Ce credeți că se poate face pt. a schimba aceste lucruri? Există lucruri pe care ar trebui să încercăm să le schimbăm? Cum decideți care lucruri sunt suficient de importante pt. a merita să le schimbăm?
3. Considerați că este rezonabil să ne așteptăm ca alții să acționeze așa cum am dori noi? Dacă nu, ce ar trebui să faceți pentru a vă înțelege mai bine cu această persoană.

Întrebări de personalizare:

1. Ce drept considerați că aveți să spuneți altora ce să facă?
2. În ce privință credeți că aveți sau nu dreptate să fiți supărat?

2. *COMPORTAMENTE ŞI CONSECINŢELE LOR*

Obiectiv: Identificarea consecințelor unor comportamente

Durata: 20 minute

Materiale: fisa de lucru**: „Comportamente și consecințele lor"**

Desfășurarea activității:

1. Împărțiți elevilor fișa de lucru și reamintiți-le că pentru orice situație există mai multe modalități de a da un răspuns. După ce v-ați asigurat că elevii au înțeles ceea ce au de făcut acordați-le 7-8 min pentru completarea fișei.

2. Grupați apoi elevii în funcție de răspunsurile alese. Cereți fiecărui grup constituit să explice ce cred că a simțit Ana în fiecare situație și care sunt consecințele alegerii făcute. Discutați apoi cu întreaga clasă comportamentele care au consecințe pozitive-negative .

3. Încheiați activitatea prin abordarea temelor prezentate la „Discuții".

Discuții:

- Pentru orice situație există mai multe variante de răspuns cu consecințe diferite. Oferă exemple.
- Considerați că este bine ca atunci când nu știm foarte multe despre o situație să cerem lămuriri?
- Cum ne influențează emoțiile deciziile pe care le luăm?

Elevii: -să identifice modalități diferite de răspuns la o situație dată;

-să conștientizeze faptul că în funcție de răspunsul dat consecințele sunt diferite;

-să identifice emoțiile pe care le trăiește cineva într-o situație.

Anexa 2

FISA DE LUCRU

COMPORTAMENTE ŞI CONSECINŢELE LOR

Există mai multe modalități de a răspunde atunci când ai probleme cu prietenul/a ta .

Analizați următoarea situație:

Ana și Dan sunt prieteni foarte buni și petrec mult timp împreună. Într-o zi Dan o sună pe Ana și îi spune că este „nesuferită".

MODALITĂŢILE DE RĂSPUNS ALE ANEI:

Ana îi spune lui Dan ceea ce simte.
Ana plânge.
Ana îl sună și îi spune că și el e nesuferit.
Ana își găsește un alt prieten.
Ana îl ignoră pe Dan.
Ana îl întreabă „De ce?"

ANA ŞI DAN NU MAI SUNT PRIETENI

ANA ŞI DAN RĂMÂN PRIETENI

1. Marchează cu o culoare răspunsul pe care l-ai da tu într-o astfel de situație.
2. Marchează cu o săgeată care ar fi consecințele fiecărui răspuns:

Ana și Dan rămân prieteni.

Ana și Dan nu mai sunt prieteni.

3. ***CAUZELE VIOLENŢEI***

Obiectiv: Conștientizarea principalelor surse de violență în rândul tinerilor

Durata: 30 minute

Materiale: -

Desfășurarea activității:

1. Cereți elevilor să dea exemple de comportamente care exprimă violență. Încercați să construiți împreună cu elevii o definiție a violenței. Conduceți elevii spre următoarele aspecte:

- Violența ia diverse forme (ex. fizică, verbală, etc);
- Violența poate să vizeze: copiii, partenerul, persoanele în vârstă;
- Violența se manifestă în diverse contexte.

2. Împărțiți elevii în grupuri și rugați-i să identifice (timp de 10 minute) cât mai multe cauze ale violenței în rândul tinerilor. Oferiți sprijin pe parcursul realizării sarcinii.

3. La sfârșit treceți toate răspunsurile pe tablă și încurajați elevii să discute despre ele. Completați lista cu elementele de mai jos, în cazul în care nu au fost amintite:

- Dorința de a te simți puternic;
- Presiunea din partea grupului (ex. colegii îl încurajează pe un copil să se „răzbune” pe un altul pentru că i-a spus ceva jignitor sau să îl „pună la punct” pentru că a luat o notă bună și este prea „mândru”);
- Dorința de a imita și de a face ceea ce fac ceilalți membri ai grupului.
- Furia necontrolată,
- Ideea că violența este o modalitate acceptabilă de a face față situațiilor-problemă;
- Lipsa abilităților de rezolvare a conflictelor (ex. să recunoască partea de vinovăție, să spună în cuvinte ceea ce îl deranjează, să accepte scuzele celui care l-a supărat, etc)
- Consumul de alcool și droguri;
- Lipsa unui loc de muncă(ex. răzbunarea pe cineva care i-a luat locul de muncă, furtul însoțit de agresiune);
- Violența în mass-media (filme în care este prezentă violența, imagini din reviste sau de pe internet);

Discuții:

- Varietatea manifestărilor /formelor pe care le îmbracă un comportament violent;
- În ce măsură violența este o modalitate acceptată şi încurajată de societate pentru rezolvarea problemelor;

De urmărit:

Elevii:

- Să înțeleagă semnificația conceptului față de violență sub variate forme,
- Să identifice diferite cauze ale comportamentului violent.

EFECTELE BULLYING-ULUI

Caragață Mihaela Georgeta
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Efectele bullying-ului pot fi grave, chiar fatale. Se indică faptul că persoanele, indiferent dacă sunt copii sau adulți, care sunt supuse permanent comportamentului abuziv, prezintă risc de stres, îmbolnăviri și chiar sinucidere. Victimele hărțuirii pot suferi pe termen lung probleme emoționale, probleme de comportament, probleme sociale, singurătate, depresie, anxietate, stimă de sine scăzută, o creștere a frecvenței îmbolnăvirilor. Acest fenomen amplu, de cele mai multe ori, lasă urmări fizice, verbale, raționale și chiar sociale.

Pe plan fizic, se pot asocia de la îmbrânceli și lovituri până la mușcături, zgârieturi și vânătăi.

Pe plan verbal, le putem asocia cu țipete, folosirea poreclelor, amenințări și insulte care aduc victimei o stare de anxietate și disconfort.

La nivel relațional, victimele ajung să se izoleze, sau să fie intimidate și chiar manipulate ceea ce îi va afecta și social, pentru că se vor marginaliza și se vor autoexclude chiar și din situațiile unde nu sunt expuse.

La nivel internațional acest fenomen este cunoscut și studiat, însă în România există un număr foarte mic de specialiști în domeniul bullying-ului și foarte puține programe de prevenire și stopare a acestui fenomen.

La nivel global, în perioada 2011–2013, serviciile telefonul copilului de pretutindeni au înregistrat 251.640 de cazuri de bullying. Mai mult, nouă din 10 cazuri de bullying au avut loc în școală, conform analizei realizată de Child Helpline International, în urma apelurilor efectuate la telefonul copilului la nivel global, în ultimul deceniu.

În urma datelor colectate în ultimul deceniu, din 126 de milioane de apeluri efectuate la serviciile telefonul copilului, aproape 18% (adică aproximativ patru milioane) se referă la abuz și violență asupra copilului și includ următoarele categorii: bullying, abuz emoțional, abuz fizic, abuz sexual și neglijare. Numai în Europa au fost înregistrate mai mult de 500.000 de apeluri. Studiile arată că între 15–25% din elevii americani sunt victime ale bullying-ului, în timp ce o proporție de 15–20% declară că sunt inițiatori ai acestor comportamente. Forma de bullying emoțional este mai des întâlnită în rândul fetelor, în timp ce forma de bullying fizic se regăsește în rândul băieților.

Victimele fenomenului bullying în lume sunt 43% băieți și 57% fete, iar în Europa, 42% băieți și 58% fete. Aproape 63% dintre apelurile înregistrate de serviciile telefonul copilului din Europa menționează forma de bullying emoțional drept cea mai răspândită, urmată de bullying-ul fizic (24%). Mai mult de 90% dintre victime în Europa au indicat colegi de școală drept agresori și mai mult de 10% dintre aceste situații au inclus prieteni. În alte 4% din cazuri sunt acuzați profesorii.

Conform datelor UNICEF, România este pe locul I în Europa la numărul de elevi cu vârsta între 11 și 15 ani care agresează alți colegi. Aproape jumătate dintre copiii din România – 46% – au fost la un moment sau altul victime ale bullying-ului, 53% dintre aceștia fiind fete și 47% băieți. În perioada octombrie 2011–octombrie 2013, Asociația Telefonul Copilului a înregistrat 2.907 cazuri de bullying în România, 45, 72% din cazuri vizând violența fizică, 22, 86% violența verbală, 15, 24% abuzul emoțional și 14, 28% abuzul relațional. Printre efectele fenomenului bullying s-au înregistrat:

- depresii și tulburări de comportament (33, 15%),
- excludere și dificultate în relaționare (procentaj de 29, 78%),
- gânduri suicidale (15, 17%),
- frică și anxietate (12, 92%),
- criză de identitate și singurătate (4, 49%).

Un studiu comprehensiv al organizației „Salvați Copiii” cu privire la fenomenul de bullying în școlile românești relevă faptul că 1 din 4 copii este umilit în mod repetat în fața colegilor. Mai mult, 4 din 10 copii au fost răniți ca urmare a comportamentelor violente repetate ale altor colegi. Un alt lucru scos la iveală de studiul „Salvați Copiii” este că elevii răspândesc zvonuri umilitoare și denigratoare cu privire la colegii lor. 37% dintre copiii participanți la chestionar au mărturisit că s-au răspândit astfel zvonuri în școală despre ei. 84% dintre copii afirmă că au fost martorii unei situații în care un copil amenință un altul, 80% a uneia în care un copil este umilit de alt copil, iar 78% au asistat la situații repetate în care un copil era îmbrâncit și lovit ușor de către alți copii. De asemenea, 73% dintre copii afirmă că au fost martorii unor situații de bullying în școala în care învață, 58% au asistat la situații de bullying în propria clasă, 46% în grupul de prieteni, iar 69% în mediul online. Potrivit studiului, cei mai vulnerabili sunt copiii de etnie rromă, cei cu dizabilități, cu probleme de greutate, ori mai timizi de fel.

„VĂ RUGĂM SPUNEŢI NU ACTELOR VIOLENTE!”

Caragață Mihaela Georgeta
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul lecţiei: atelier de lucru

Competenţe specifice:

1.1. Explorarea unor valori morale care stau la baza relațiilor cu ceilalți oameni;

1.2. Recunoașterea unor comportamente moral civice din viața cotidiană.

2.1. Relaționarea pozitivă cu ceilalți, în rezolvarea unor sarcini simple de lucru.

Obiective operaţionale:

Pe parcursul activităţii elevii vor fi capabili:

O1: să răspundă corect la întrebări pe baza textului audiat/citit;

O2: să citească expresiv, corect, conștient, cursiv, un text la prima vedere;

O3: să identifice comportamente pozitive/negative ;

O4: să dea exemple de proverbe ce ilustrează respectul/lipsa de respect;

O5: să interpreteze o situație ce ilustrează respectul/lipsa de respect.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode şi procedee: conversația euristică, explicația, exercițiul, problematizarea, observația, cercul complimentelor, joc de rol.

Mijloace de învăţământ: fișă cu textul „O fapta generoasă”, E. de Amicis, caietele elevilor, calculator, videoproiector, material PowerPoint, flipchart, fișe cu proverbe, plicuri, ghem de ață.

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe.

DEMERS DIDACTIC

Momentele lecției:

- Conținutinstructiv – educative.

1. Moment organizatoric:

- Pregătirea materialelor necesare pentru buna desfășurare a lecției.

2.Verificarea cunoștințelor anterioare

Se verifică cunoștințele dobândite în lecția anterioară plecând de la proverbul: „O vorbă rea rănește mai mult decât sabia ascuțită.” (citatul va fi scris pe un flipchart).

Se discută mesajul scris.

Se pun întrebări cu privire la lecția „Bunătate și răutate”

-Ce înseamnă a fi bun?

-Cum se vede răutatea?

Activitate de spargere a gheței.

Se dă din mână în mâna un ghem și se i spune copilului care primește ghemul un lucru care este apreciat la el.

3.Captarea atenţiei

Se citeste poezia „Cheia succesului” de Camelia Mihaela Pătraș:

Să nu răspunzi cu ură celui ce te-a rănit,

Arată-i doar prin fapte

Că ești deosebit.

Să nu rănești, că doare și n-o să poți uita!

Totul se va întoarce și împotriva ta.

De vei avea prilejul, doar bine tu să faci!

Iar dacă nu, e simplu:

Îndeamnă-te să taci.

Nu încerca să minți

Căci tu vei regreta atunci când adevărul

Târcoale îți va da.

Prin întrebări succesive, conduc elevii să descopere titlul lecției „Vă rugăm spuneți NU actelor violente! ”

- Cum trebuie să răspunzi și celui care te rănește?
- Dacă TU rănești pe cineva ce se poate întoarce împotriva ta?
- Cum se simte persoana rănită? Amintiți-vă de HÂRTIA MOTOTOLITĂ!
- Ce e mai bine să faci?
- Ce înțelegeți prin „Adevărul târcoale iți va da”?

Proverbul: „Adevărul iese ca undelemnul la suprafața apei”.

4. Obținerea performanței

-Oglinda tablei se va completa un copac al valorilor.

Într-un coșuleț vor fi mere pe care sunt scrise trăsături pozitive, fapte bune și trăsături negative, fapte rele.

Copiii vor alege: merele bune (arată trăsături pozitive, fapte bune) în copac și merele rele (trăsături negative, fapte rele) jos, lângă copac.

Discuții generalizatoare:

Ce poate reprezenta copacul? (o familie, un grup, o comunitate)

Dar merele (oamenii cu trăsăturile lor pozitive și negative)?

Ce facem cu merele de jos? (Încercăm să schimbăm trăsăturile negative, arătăm că sunt greșite, le răspundem cu bunătate).

5. Încheierea activității

Se fac aprecieri asupra modului în care elevii au participat la desfășurarea lecției si asupra comportamentului pe toată perioada acesteia. Se încurajează elevii mai puțin activi pentru obținerea unor rezultate mai bune.

ANEXA 1

TOLERANTA- INTOLERANTA

RESPECTUL – BULLYING-UL

Toleranta = presupune respect, acceptarea bogatiei si diversitatii lumii noastre.

Intoleranta = este unul dintre cele mai grave vicii, prin care oamenii nu doresc sa accepte diversitatea umana.

Respectul = prețuire, considerație, admirație, stimă față de o anumită persoană. Se manifestă prin vorbe, gesturi, mimică și fapte. Respectul poate fi față de: propria persoană, părinți, colegi, familie, profesori, munca altei persoane, părerea altei persoane, tradiții și obiceiuri, patrie, lucrurile din jur, mediul înconjurător.

Violenta/ Bullying-ul = este o formă de manifestare a agresivităţii. Agresivitatea este o formă de conduită orientată cu intenţie spre persoane sau obiecte cu scopul de a produce prejudicii, răniri, distrugeri. În concluzie, violenţa este agresiunea comisă de una sau mai multe persoane împotriva altei persoane în scopul terorizării, umilirii, înfrângerii voinţeişi supunerii sale totale.

PROVERBE:

Ce tie nu-ti place, altuia nu-i face.

Cine nu respecta, nu e respectat.

Cine sapă gropa altuia, cade singur in ea.

Flux 2 „School Bullying Prevention“

BAROMETRUL VIOLENȚEI

Prof. Botezatu Andreea
Colegiul Economic ”Anghel Rugină” Vaslui

TIPUL ACTIVITĂȚII: atelier de lucru cu elevii
SUBIECTUL: Barometrul violenței
DURATA: 45 min

OBIECTIVE

- Să indentifice atitudinele și comportamentele cotidiene care susțin dominarea, inegalitatea de putere, bullying-ul și violența.
- Să crească nivelul de conștientizare cu privire la stereotipurile de sex și rolul lor în dezechilibrul de putere în rândul fetelor și băieților și potențialul pentru bullying pe bază de sex
- Să exploreze diferențele dintre sexe în actele de bullying și percepția lor subiectivă.

PREGĂTIRE

- Setul de cartonașe „barometrul violenței” furnizat la *FIȘA DE LUCRU* – poate fi adaptat sau completat
- Cartonașele pentru băieți și fete tipărite în culori diferite și decupate.
- Puneți cartonașele într-un șir neîntrerupt pe două părți ale băncilor (două): unul pentru fete și unul pentru băieți.
- Pregătiți două seturi de patru cartonașe suplimentare: „cel mai dureros” (cartonaș roșu), „cel mai puțin dureros” (cartonaș verde), „deloc dureros” și „nu se întâmplă niciodată”.
- Cartonașele „cel mai dureros” și „cel mai puțin dureros” vor fi amplasate la cele două capete ale șirurilor. Cartonașele „deloc dureros” și „nu se întâmplă niciodată” vor fi amplasate în afara șirurilor.

DESFĂȘURAREA ATELIERULUI

- Ridicați cartonașele și prezentați exercițiul, împărțind clasa în două grupuri, pe sexe (fete și băieți).
- Dați fiecărui grup respectivul set de cartonașe, cu o afirmație scrisă cu privire la atitudine sau comportament.
- Invitaţi fiecare grup să pună fiecare cartonaș într-un rând, undeva de-a lungul șirului între „cel mai dureros” și „cel mai puțin dureros”.
- Asigurați o înțelegere clară a sensului cuvântului dureros – atunci când spunem că un comportament este dureros, înseamnă că acel comportament doare, este ofensator sau deranjant.
- Dacă grupul consideră un anumit comportament ca nedureros sau „deloc dureros” acesta ar trebui pus deoparte, la cartonașul „deloc dureros”. În cazul în care, conform grupului, un anumit comportament nu apare, acesta ar trebui pus la „nu se întâmplă niciodată”, în afara șirului.
- Arătați-le elevilor cum ar trebui să pună cartonașele pe băncile pe care le-ați pregătit deja.
- Spuneți-le elevilor că există și cartonașe necompletate, pe care ei pot scrie afirmații suplimentare și/sau comportamente pe care ei le consideră dureroase/ofensatoare/ deranjante.
- Acordați fiecărui grup 10 minute pentru a aranja barometrul violenței. Spuneți-le grupurilor că dacă nu sunt de acord cu locul unui anumit cartonaș, ar trebui să discute împreună și să ajungă la o decizie comună cu privire la poziția finală a cartonașului. Subliniați faptul că nu există răspunsuri corecte sau greșite, ci că părerea și perspectiva fiecărui grup este ceea ce contează în acest exercițiu.
- După 5 minute plimbați-vă printre grupuri pentru a vedea cum progresează și informați-i cu privire la timpul rămas. Când grupurile sunt gata, invitați grupul fetelor să se uite la șirul băieților și vice versa.
- Adunați grupurile la un loc și începeți prezentarea barometrelor violenţei. Câte un reprezentant al fiecărui grup va citi șirul alcătuit de grupul său.
- Urmăriți discuțiile: Ce ați discutat în timp ce alcătuiați șirul? Au fost momente când nu ați fost de acord? Dacă da, care au fost acestea?
- La sfârșit, scrieți pe un flipchart principalele diferențe dintre barometrul fetelor și al băieților.

DE REFLECTAT!

- Comparați și reflectați la posibilele diferențe de gen în percepția/actele de bullying:
- De ce credeți că fetele consideră că acest comportament este mai mult sau mai puțin dureros decât îl consideri tu ca băiat (și vice versa)?
- Este ceva în această activitate care te-a surprins? Ce?

- Ce ați învățat din această activitate ce puteți aplica în clasa voastră și în relațiile cu colegii?

Anexa 1

FIȘA DE LUCRU

CARTONAȘE PENTRU FETE	CARTONAȘE PENTRU BĂIEȚI
Este dureros pentru o fată atunci când prietena ei cea mai bună din clasă îi spune că nu îi mai este prietenă	Este dureros pentru un băiat atunci când prietenul lui cel mai bun din clasă îi spune că nu îi mai este prieten
Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei îi spun că este băiețoasă	Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui îi spun că este un laș
Este dureros pentru o fată atunci când colegele ei o tachinează că este sensibilă	Este dureros pentru un băiat atunci când colegii lui îl tachinează că este slab/nătăfleț
Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei sunt nervoase și o bârfesc	Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui sunt nervoși și strigă la el
Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei nu au încredere în ea și o fac mincinoasă	Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui nu au încredere în el și îl fac mincinos
Este dureros pentru o fată atunci când prietena ei spune secretul său unei alte colege	Este dureros pentru un băiat atunci când prietenul lui spune secretul său unui alt coleg
Este dureros pentru o fată să fie lovită de colegele sale	Este dureros pentru un băiat să fie lovit de colegii săi
Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei îi spun că este nebună	Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui îi spun că este nebun
Este dureros pentru o fată atunci când colegele ei îi spun că este cățelușul profesorului	Este dureros pentru un băiat atunci când colegii lui îi spun că este cățelușul profesorului

CINE SUNT EU? CUM MĂ VĂD CEILALȚI?

Prof. Botezatu Andreea
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

TIPUL ACTIVITĂȚII: atelier de lucru cu elevii
SUBIECTUL: Cine sunt eu? Cum mă văd ceilalți?
DURATA: 60 min

OBIECTIVE

- Să crească nivelul de conștientizare cu privire la modul în care elevii se văd pe ei înșiși și modul în care alții îi percep.
- Să înțeleagă și să arate autoacceptare și că sunt conștienți de propria persoană.
- Să crească dezvoltarea personală, comunicarea interpersonală și relațiile interpersonale.

PREGĂTIRE

- Pixuri, creioane colorate, hârtie, foi colorate care se lipesc (Post-it-uri).

DESFĂȘURAREA ATELIERULUI

- Explicați grupului că această activitate le va permite să se vadă prin ochii altora într-o lumină pozitivă. Evidențiați faptul că focusul este pe fiecare caracteristică pozitivă
- Înmânați-i fiecărui elev câte o coală de hârtie împărțită în 4 secțiuni. Cereți-le să-și decoreze propria ‘fereastră’ după cum le place. Apoi cereți-i fiecărui elev să eticheteze fiecare pătrat al ferestrei cu următorii termeni:

1	**2**	**1.** „Eu știu și tu știi”
		2. „Tu știi”
		3. „Eu știu”
3	**4**	**4.** *lăsați al patrulea pătrat neetichetat pentru moment*

- Odată ce toată lumea are fereastra gata, cereți-le elevilor să lipească hârtia în spatele fiecăruia sau să o pună pe podea în fața lor.

➢ **Cereți-le elevilor să scrie fiecare pe bilețele separate câteva gânduri pozitive despre ei înșiși folosind adjective sau fraze scurte. Încurajați-i să găsească cel puțin patru. Oferiți-le câteva exemple:** „*Sunt un foarte bun povestitor*"; „*Sunt un bun ascultător; prieten; onest; bine organizat*", etc. Păstrați aceste post-it-uri ca o listă personală.

➢ Apoi cereți-le să scrie 1-3 atribute pozitive despre fiecare elev pe post-it-uri diferite și să le pună în al patrulea pătrat, cel neetichetat, al persoanei despre care scriu, fără să-și scrie propriul nume pe ele. Dacă grupul este unul cu un nivel scăzut de învățare sau are abilități de limbaj limitate, le puteți furniza o varietate de cuvinte, uneori cu imagini alăturate la vedere, pentru a ajuta procesul.

➢ Odată ce toată lumea a fost acest lucru, cereți-i fiecărui elev să petreacă niște timp recapitulând ferestrele individual. În această fază, doar cei care sunt pregătiți și doresc, vor împărtăși sentimentele lor cu grupul.

➢ Acum cereți grupului să înceapă să sorteze post-it-urile pe fereastra lor:

✓ În primul pătrat (Eu știu și tu știi) ei trebuie să pună cuvintele/frazele care se potrivesc cu notițele pe care le-au făcut la început pentru ei înșiși.

✓ În al doilea pătrat (Tu știi) tot ce a fost spus despre ei de către ceilalți, informații care nu s-au aflat pe lista lor personală

✓ În al treilea pătrat (Eu știu), ei trebuie să pună tot ce a fost menționat pe lista personală dar nu a mai fost menționat și de altcineva.

➢ Odată ce elevii au terminat ferestrele, ei le pot împărtăși cu restul grupului. Apoi, explicați-le că:

✓ Fereastra „Eu știu și tu știi" este partea din noi de care suntem încrezători și pe care o arătăm de bunăvoie celorlalți. Poate doriți să lucrați mai mult la aceasta și să întrebați: *Cum poți contrui mai departe pe aceasta? Cum poți face mai mult din aceasta? Îți place să fii văzut/ă astfel?*

✓ Fereastra „Tu știi" este modul în care ne văd ceilalți, noi nefiind conștienți de aceste calități. Puteți explica și că uneori potențialul există, dar suntem prea timizi, prea emoționați sau prea temători pentru a-l recunoaște. Cu toate acestea, alții ne pot ajuta să facem acest lucru. Poate doriți să lucrați mai mult la aceasta și să întrebați: *Pe care dintre aceste caracteristici ți-ar plăcea să le adopți mai mult? Cum te poți vedea astfel? Îți plac toate sau unele dintre aceste calități? Ce calități te-au surprins cel mai mult?*

✓ Fereastra „Eu știu" se referă a potențialul fiecărei persoane. Pătratul ferestrei se referă la ce crede participantul că este capabil să facă, dar nu o face suficient, îi este prea frică sau teamă și/sau se reține. Poate doriți să lucrați mai mult la aceasta și să întrebați: *De ce ați avea nevoie pentru a arăta și această latură a voastră? Dacă ați putea să cereți ajutor pentru a putea face acest lucru, cui i-ați cere? Există ceva aici ce nu vrei să împărtăşeşti, ci preferi să ții pentru tine?*

➢ **Ultima fereastră care a rămas neetichetată reprezintă creșterea și devoltarea personală.**

- Odată ce toți elevii au terminat de împărtășit ce au dorit să împărtășească despre primele trei pătrate, încurajați-i să-și imagineze cum vor fi în viitor, explorând aspectele pozitive despre care au vorbit din propria fereastră și, poate, adăugând idei pe care le-au auzit atunci când au ascultat discuția despre celelalte ferestre.
- În final, cereți-le să facă un pas înapoi și să se vadă pe ei și calitățile lor actuale împreună cu imaginea de sine, și capacitatea pe care o au pentru a se dezvolta.
- Exista câteva adjective în Fișa de lucru pe care le puteți sugera elevilor.

Anexa 2 **FIȘA DE LUCRU**

CAPABIL	**ORGANIZAT**	**EXTROVERTIT**	**INGENIOS**	**MATUR**
ISTEȚ	**CARE ACCEPTĂ**	**PRIETENOS**	**INTELIGENT**	**MODEST**
BUN	**COMPLEX**	**GENEROS**	**INTROVERTIT**	**NERVOS**
DEMN	**ÎNCREZĂTOR**	**CU SPIRIT DE OBSERVAȚIE**	**ADAPTABIL**	**FERICIT**
BRAV	**DE AJUTOR**	**PE CARE TE POȚI BAZA**	**CUNOSCĂTOR**	**VESEL**
CALM	**ÎNDRĂZNEȚ**	**IDEALIST**	**AFECTUOS**	**TIMID**
LOGIC	**ENERGIC**	**INDEPENDENT**	**IUBITOR**	**PUTERNIC**
MÂNDRU	**RELIGIOS**	**CONȘTIENT DE PROPRIA**	**CARAGHIOS**	**ÎNCORDAT**
		PERSOANĂ		
TĂCUT	**RECEPTIV**	**SENSIBIL**	**DE ÎNCREDERE**	**DEȘTEPT**
CALD	**CARE CAUTĂ**	**SENTIMENTAL**	**SPONTAN**	**GÂNDITOR**
RELAXAT	**DECIS**	**RĂBDĂTOR**	**SOLIDAR**	**ÎNȚELEPT**

ŞTIU SĂ COMUNIC ÎN SITUAŢII CONFLICTUALE?

Prof. Mustaţă Elena
Colegiul Economic „Anghel Rugină”

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii (a XI-a D)

Subiectul: Ştiu să comunic în situaţii conflictuale?

Timp rezervat: 50 de minute

Scop: prevenţia şi combaterea violenţei în mediul şcolar, respectiv a comportamentelor de intimidare (bullying).

Competențe generale*:*

Creşterea nivelului de conştientizare a existenţei fenomenului bullying în rândul elevilor.

Dezvoltarea competenţelor de cooperare şi relaţionare interpersonală în rândul elevilor.

Formarea de atitudini şi deprinderi de comportament prosocial în rândul elevilor.

Competențe derivate:

La finalul lecției, elevii vor fi capabili să:

Să definească bullying-ul și tipurile de bullying;

Să identifice agresorul și victima, tipurile de bullying;

Să explice sentimentele persoanelor implicate în fenomenul de bullying;

Să analizeze cauzele bullying-ului;

Să ia decizii cum să se comporte adecvat atunci când se confruntă sau sunt martorii fenomenului de bullying;

Să adopte un comportament corect când interacționează cu alți elevi;

Să accepte toleranța, să fie empatici.

Strategii didactice

Metode şi procedee: conversaţia, dezbaterea, explicaţia, jocul de rol, votează un citat, exerciţiul.

Forme de organizare: individual, frontal, pe grupe

Resurse materiale: coli albe/colorate, flipchart, fișe de lucru, fragment din cartea ***Agresorul*** de Paul Langan

Bibliografie:

Tzvetina Arsova Netzelmann, Elfriede Steffan, Marina Angelova, ***Strategii pentru o clasă fără bullying, manual pentru profesori și personalul școlar,*** Salvaţi Copiii, 2016.

DEMERSUL DIDACTIC

1. Captarea atenției

Profesorul dă fiecărui elev câte o coală albă și le cere să o mototolească, să o strângă în mână, să o facă praf, dar să aibă grijă să nu o rupă. Apoi le cere elevilor să o desfacă, să o întindă și să se uite la cât de *speriată* și de murdară este. Elevii trebuie să ceară scuze hârtiei. Cu toate că și-au cerut scuze și au încercat să repare hârtia, profesorul le arată toate *cicatricile* pe care le-au lăsat, acestea *nevindecându-se* niciodată, oricât de tare ar încerca ei să le repare. Exact la fel este și situația în care un copil este agresat de un altul. Își pot cere scuze, însă cicatricile vor rămâne pentru totdeauna!

2. Anunțarea subiectului și a obiectivelor lecției

Profesorul anunță titlul lecției și obiectivele urmărite.

3. Dirijarea învățării

ACTIVITATEA 1: CUVINTE CARE RĂNESC

Elevii vor primi câte un post-it. Fiecare trebuie să scrie comentariile abuzive și nepoliticoase sau poreclele ofensatoare pe care le-au auzit despre alți elevi pe post-it-urile date (fără a indica nume). În acest timp, profesorul va desena pe o coală de flipchart următoarea grilă-scară:

Tachinare/glume ușoare

Glumă umilitoare

Insultă dureroasă

Insultă foarte dureroasă

Elevii trebuie să lipească post-it-urile pe scară, luând în considerare cel mai adecvat loc după părerea lor. Nu trebuie să vorbească unul cu altul și să nu comenteze foile în timp ce fac acest lucru. Au voie să se uite mai bine la scară. De obicei sunt cuvinte care se repetă, plasate în poziții diferite pe scară de diverși elevi.

Atunci când toți elevii s-au așezat la loc, vor fi întrebați ce au observat la scară. Discuția va avea în vedere următoarele întrebări:

1. Ați văzut anumite cuvinte în mai multe locuri pe scară?

2. De ce credeți că unii dintre voi au decis că un anumit cuvânt este mai puțin/nu este ofensator, în timp ce alții îl consideră dureros sau umilitor?

3. Contează modul în care cuvântul a fost utilizat sau de către cine?

4. De ce folosesc oamenii astfel de cuvinte?

5. A provoca durere altora folosind astfel de cuvinte este o formă de bullying sau nu? De ce?

6. Întrebați-i pe toți dacă pot vedea vreo similitudine între cuvintele de pe foi. Există, spre exemplu, cuvinte legate de aspectul fizic, abilitățile mentale, etnie, sex, etc.

7. Există cuvinte care sunt folosite doar pentru fete și alte cuvinte doar pentru băieți?

8. În care grup sau temă se află cele mai ofensatoare cuvinte?

9. Ce categorie/temă a primit cele mai multe foi? Cum explicați acest lucru?

Astfel, cadrul didactic identifică și definește comportamentul de bullying (roluri, tipuri, consecințe), informații ce vor fi trecute pe flipchart.

ACTIVITATEA 2: UTILIZAREA LITERATURII PENTRU A ILUSTRA FENOMENUL DE BULLYNG

Profesorul le oferă elevilor copii cu fragmentele selectate din cartea ***Agresorul***, scrisă de Paul Langan. (Anexa 1)

Elevii citesc fragmentul și îl analizează: ei identifică agresorul/agresorii și victima, discută despre comportamentele lor, despre cauzele acestor comportamente, despre sentimentele celor implicați și își exprimă opiniile (pro sau contra), oferind argumente în acest sens.

Dirigintele moderează discuția și orientează elevii prin întrebări spre materializarea discuțiilor în judecăți de valoare precum și atingerea obiectivelor.

ACTIVITATEA 3: JOCUL DE ROL

Profesorul organizează elevii în grupuri și cere fiecărui grup să adapteze și să reinterpreteze, în versiune proprie, scena descrisă în fragmentul citit anterior, ei trebuind să ia în considerare ce au învățat despre fenomenul de bullying. Elevii vor face schimb de roluri (agresorul va deveni victimă și invers) și vor împărtăși colegilor propriile sentimente față de fiecare situație, evidențiind de ce fenomenul de bullying este greșit sau trebuie oprit.

Se pot folosi cartonașe autocolante unde vor scrie posibilele cauze ale bullying-ului, să dea exemple de bullying, să explice sentimentele persoanelor implicate în fenomenul de bullying, toleranța, empatie, etc. care vor fi aplicate într-un tablou dinamic pe un flipchart.

4. Obținerea performanței

Profesorul le cere elevilor să realizeze sarcina din fișa de lucru (Anexa 2).

5. Feedbackul

Votează un citat!

Elevii trebuie să aleagă un citat din lista dată pe care îl consideră reprezentativ pentru fenomenul de bullying și să argumenteze selectarea lui.

Violenţa naşte violenţă.

Violenţa este arma celor slabi.

Violenţa este tot ceea ce desfigurează condiţia umană.

Violenţa este replica incultului.

Violenţa este o acţiune corosivă asupra libertăţii altei persoane.

Violenţa este argumentul celui lipsit de argumente.

Când limba eşuează, violenţa devine un limbaj.

6. Asigurarea retenției și transferului

Temă:

Elevii trebuie să realizeze o compunere de maxim 200 de cuvinte referitoare la diferența dintre violență în general și violența în formă repetată (Bullying).

ANEXA 1

„Agresorul" de Paul Langan

Fragment

Mergând pe stradă, Darrell[1] își văzu umbra în fereastra unui magazin. Își aminti de un șoricel ce alerga pe alee, sperând să nu fie văzut de nicio pisică. Își dădu seama că, pentru restul lumii, el părea a fi un copilaș ce se teme de propria sa umbră.

Mai în față, văzu un grup de 5 băieți stând în fața unui mic magazin de sendvișuri. Păreau a avea în jur de 15 sau 16 ani, toți fiind mai mari decât Darrell. Nu semănau cu huliganii pe care îi știa de acasă. Păreau a fi copii obișnuiți care își petreceau timpul împreună, așa cum și el făcea împreună cu prietenii săi, Malik, Reggie și Mark. Doi dintre ei aveau doze de suc, se înghioldeau și râdeau. Darrell se întreba dacă vreunul dintre ei era boboc la Bluford.

Se gândi ce să facă. *N-ar fi drăguț să zâmbesc și să mă prezint, iar ei să se dovedească a fi băieți prietenoși,* își spuse el. *Poate ei sunt la fel ca Malik, Reggie și Mark. Dacă voi ajunge să îi cunosc, prima zi la Bluford nu ar fi chiar așa de rea.* Darrell se apropie și încercă să urmeze sfatul mamei sale. Le zâmbi, încercând să ascundă faptul că îi tremurau genunchii teribil.

- La ce râzi, fraiere? spuse cel mai mare dintre băieți. Era aproape la fel de înalt și bine făcut ca Malik. Crezi că suntem amuzanți sau ce?

- Nu, nu, spuse repede Darrell, panicat, căutând cuvintele potrivite. *Fusese simplu să vorbesc cu Malik și cu băieții de acasă, dar aceștia sunt altfel,* se gândi Darrell. Nu avea nici cea mai mică idee ce ar putea să le spună.

- Sunt… sunt nou pe aici, mormăi el emoționat, și merg la Buford.

- Buford? Ce-i asta? Ești prost sau ce? spuse cel mare, ceilalți râzând parcă în sincron.

- Vreau… vreau să spun Bluford-, rectifică Darrell, da… Bluford.

- De ce nu ai spus așa de la bun început? Ți se plimbă limba-n gură sau ce? întrebă cel mare. Oricum, nu prostești pe nimeni. Tu, ăla de clasa a șasea, ce pretinzi că ești la liceu.

Se apropie atât de mult încât Darrell nu mai putu nici măcar să respire sau să zâmbească, lovindu-l un miros puternic de ceapă și țigări.

[1] Darell este un băiat orfan de tată, care trăia, foarte modest, cu mama sa, în Philadelphia. Darell este în clasa a IX-a și este un băiat mai mic de statură decât băieții de aceeași vârstă cu el. Unchiul lui Darell i-a găsit mamei acestuia o slujbă mai bună în California și Darell, împreună cu mama sa s-au mutat în timpul anului școlar.

- Care-i numele tău, puștiule? întrebă el.

- Sunt Darrell… Mercer.

- Darrell… Merce rrepetară ei, chicotind.

Numele lui Darrell îi amuzau teribil. Continuau să îl tot repete, luându-l în derâdere. Darrell încerca să găsească o cale să fugă, să scape de ei, da rbăieții îl înconjurară.

În sfârșit, cel mare întrebă:

- Ai ceva bani, Darrell Mercer?

- Pentru ce? întrebă Darrell.

- Ne gândeam că ne împrumuți, ca să nu-ți îndesăm fundul ăla sfrijit în tomberonul acela, spuse cel mare.

Prietenii lui în cepură să râdă tare. Unul dintre puști, îmbrăcat într-un tricou foarte larg cu Lakers, îi acoperea pe toți cu râsul său.

- Arată de parcă ar fi pe punctul de a-și uda pantalonașii, zise băiatul cu tricoul Lakers, neputând nici măcar să mai respire de râs.

Darrell le dădu 3.25$, tot ce avea. Le înmână banii cu mâinile ce-i tremurau groaznic.

- Trei biștari? Atât ai? se răți băiatul musculos la el.

Darrell se holba la el, cu gura deschisă de spaimă. Apoi, fără să scoată vreun cuvânt, Darrell încercă să treacă pe lângă ei, dar toți se puseră în calea lui. Băiatul mai mare întinse degetul arătător și îl împunse pe Darrell în piept.

- Sunt Tyray Hobbs. Sunt boboc la Bluford, iar eu conduc lucrurile pe aici. Ai auzit ce am zis?

- Da, zise Darrell, plecându-și capul.

Voia să meargă acasă, nu la unchiul Jason, ci înapoi în Philadelphia. Încă o dată, încercă să treacă de ei. De această dată, băieții se dădură la o parte. Dar, grăbindu-se să treacă de ei, Tyray îi puse piedică. Neputând să treacă de adidașii Nike ai lui Tyray, Darrell se împletici și căzu pe marginea trotoarului. Își mușcă buza când se lovi de pământ. Simți gustul sărat al sângelui care îi țâșni din buză.

- Ești împiedicat sau ce? întrebă Tyray.

- Ești vreun prostălău sau ceva de genu'? întrebă alt băiat.

Darrell se ridică ușurel. Rana era mică. O ascunse, mușcându-și buza de jos. Nu voia ca cineva să observe că sângera.

- *Deci așa are să fie,* gândi Darrell.

- Uite cum tremură, zise Tyray sfidându-l, iar băieții se puseră din nou pe râs, scoțând un sunet asemănător mașinilor prinse în aglomerația din oraș de la orele de vârf.

Darrell se întoarse și începu să meargă ușurel către noul său apartament.

Un cuplu tânăr ce împingea un cărucior de bebeluș se îndrepta către el. Bărbatul era solid. Darrell crezu că Tyray și prietenii lui nu vor îndrăzni să se ia de el. Când mai avea puțin de 1 metru până la cărucior, se întoase. Băieții dispăruseră.

Tyray și prietenii săi dispărură înumbră, dar Darrell știa că avea să îi vadă din nou. Ajungând la Bluford, ei aveau să fie acolo, plimbându-se pe coridoare, stând în vestiar, relaxându-se în sala de sport. Îl vor aștepta.

ANEXA 2

Fișă de lucru

Citiți cu atenție textul următor și identificați formele de bullying descrise.

„Primii mei ani la liceu au fost o adevărată tortură. Nu era suficient de rău să fii nou în școală, dar unii oameni de acolo aveau grijă să îți facă viața și mai grea decât atât. Erau câțiva care obișnuiau să scrie bilețele jignitoare, să te urmărească în drumul tău spre casă sau să facă farse la telefon. Un anumit agresor obișnuia să îmi necăjească sora, care avea doar 10 ani pe atunci. Se întâmpla numai când eu nu eram prin preajmă. Nu a durat mult până ce agresorul a început să mă necăjească și pe mine. După ce am mers la consilier pentru a-i povesti ce se întâmplă, mi-au promis că vor discuta cu cei implicați. Nimic nu s-a schimbat. Am mers și la director și, suprinzător, nimic nu s-a schimbat până ce în clasă, odată, pe când agresorul m-a lovit și mi-a apucat mâna, aproape reușind să mi-o rupă. Se uită atunci la mine și îmi spuse:

– Ești la fel de ușor de rănit precum sora ta.

Pentru fiecare întrebare de mai jos, alegeți răspunsul correct:

a) „Bârfa” este o formă de bullying?

□Da □Nu

b) Apare bullying-ul de cele mai multe ori în cadrul unui grup?

□Da □Nu

c) Sunt agresorii mai populari decât colegii lor mai puțin îndrăzneți?

□Da □Nu

d) Ar trebui ca un copil ce este necăjit să vorbească cu cineva (părinte, prieten, profesor)?

□Da □Nu

e) O situație de bullying poate fi ștearsă doar cu ajutorul scuzelor?

□Da □Nu

ACTIVITĂŢI DE PREVENIRE A VIOLENŢEI

Prof. Mustaţă Elena
Colegiul Economic „Anghel Rugină”

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii
Subiectul: ***Barometrul violenței, Semaforul***
Domeniul vizat: autocunoaştere şi dezvoltare personală
Nivelul de învăţământ: liceal
Obiective: dezvoltarea competenţelor de cooperare şi relaţionare interpersonală în rândul elevilor, acceptarea toleranței, să fie empatici.
Durata: 40 min
Mod de realizare: fizic
Resurse necesare: cartonaşe colorate,
Desfasurarea activitatii
ACTIVITATEA 1: Semaforul: 12 min.
• Elevii vor lucra individual. Le arătăm cartonașele colorate și le explicăm întrebările corespunzătoare fiecărei culori. Scriem întrebările și pe o foaie de flipchart.
Verde: Ce ar trebui ceilalți (elevi sau profesori) să facă să mă simt bine și în siguranță în clasă/școală, în relațiile cu colegii mei de clasă?
Galben: Ce mă face să mă simt prost sau supărat în relațiile cu ceilalți din clasă/școală?
Portocaliu: Ce mi se pare foarte rău, ofensator și dureros în relațiile cu ceilalți din clasă/școală?
Roșu: Care mi se pare cel mai rău lucru în relațiile cu ceilalți, un „respinge” pentru mine?
• Fiecare elev ia unul sau mai multe cartonașe din fiecare culoare, scriind câte un răspuns pe un cartonaș - tot ce contează pentru ei e să se simtă în siguranță la școală. Nimeni nu este obligat să-și scrie numele pe cartonaș. Elevii primesc aproximativ 10 minute pentru această sarcină.
• Când toată lumea este gata, colectăm cartonașele și le împărțim pe culori. Citim cu voce tare și punem cartonașele pe flipchart grupate pe culori.
• Dacă un răspuns apare de mai multe ori pe aceeași culoare (ex. roșu), îl punem doar o dată. Dacă apare pe cartonașe de culori diferite (ex. unii elevi galben, alții roșu), atunci punem toate cartonașele. Discutăm diferitele percepții cu privire la siguranță și bullying.
Moment de reflecție

Concentrăm discuția pe bullying și nevoile privind siguranța

• Ce situații din școală/clasă vă imaginați atunci când vă gândiți la aceste afirmații?

• De ce aveți nevoie pentru a vă simți în siguranță? De ce aveți nevoie pentru a vă proteja granițele?

• Cum vreți să fiți tratați de ceilalți? Și cum îi tratați pe ceilalți?

• Ce înseamnă bullying-ul pentru tine? Înseamnă bullying-ul același lucru pentru noi toți?

La final, fiecare grup va raporta rezultatele.

ACTIVITATEA 2: Barometrul violenței: 20 min.

• Prezentăm cartonașele și exercițiul, împărțim clasa în două grupuri, pe sexe (fete și băieți).

• Oferim fiecărui grup respectivul set de cartonașe, cu o afirmație scrisă cu privire la atitudine sau comportament.

• Invităm fiecare grup să:

• Pună fiecare cartonaș într-un rând, undeva de-a lungul șirului între „cel mai dureros” și „cel mai puțin dureros”.

• Asigurați o înțelegere clară a sensului cuvântului dureros – atunci când spunem că un comportament este dureros, înseamnă că acel comportament doare, este ofensator sau deranjant.

• Dacă grupul consideră un anumit comportament ca nedureros sau „deloc dureros” acesta ar trebui pus deoparte, la cartonașul „deloc dureros”. În cazul în care, conform grupului, un anumit comportament nu apare, acesta ar trebui pus la „nu se întâmplă niciodată”, în afara șirului.

• Le arătăm elevilor cum ar trebui să pună cartonașele pe băncile pe care le-am pregătit.

• Informăm elevii că există și cartonașe necompletate, pe care ei pot scrie afirmații suplimentare și/sau comportamente pe care ei le consideră dureroase/ofensatoare/deranjante.

• Acordăm fiecărui grup 10 minute pentru a aranja barometrul violenței. Le spunem grupurilor că dacă nu sunt de acord cu locul unui anumit cartonaș, ar trebui să discute împreună și să ajungă la o decizie comună cu privire la poziția finală a cartonașului. Subliniați faptul că nu există răspunsuri corecte sau greșite, ci că părerea și perspectiva fiecărui grup este ceea ce contează în acest exercițiu.

• După 5 minute observăm grupurile pentru a vedea cum progresează și îi informăm cu privire la timpul rămas. Când grupurile sunt gata, invităm grupul fetelor să se uite la șirul băieților și vice versa.

• Adunăm grupurile la un loc și începem prezentarea barometrelor violenței. Câte un reprezentant al fiecărui grup va citi șirul alcătuit de grupul său.

• Urmărim discuțiile: Ce ați discutat în timp ce alcătuiați șirul? Au fost momente când nu ați fost de acord? Dacă da, care au fost acestea?

• La sfârșit, scriem pe un flipchart principalele diferențe dintre barometrul fetelor și al băieților.

EVALUARE: 3 min.

Se cere elevilor să răspundă la următoarele întrebări:

• Este ceva în această activitate care te-a surprins? Ce?

• Ce ați învățat din această activitate ce puteți aplica în clasa voastră și în relațiile cu colegii?

Anexa 3

FIȘA DE LUCRU

CARTONAȘE PENTRU BĂIEȚI ȘI CARTONAȘE PENTRU FETE

Este dureros pentru un băiat atunci când prietenul lui cel mai bun din clasă îi spune că nu îi mai este prieten.

Este dureros pentru o fată atunci când prietena ei cea mai bună din clasă îi spune că nu îi mai este prietenă.

Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui îi spun că este un laș

Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei îi spun că este băiețoasă

Este dureros pentru un băiat atunci când colegii lui îl tachinează că este slab/nătăfleț

Este dureros pentru o fată atunci când colegele ei o tachinează că este sensibilă

Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui sunt nervoși și strigă la el

Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei sunt nervoase și o bârfesc

Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui nu au încredere în el și îl fac mincinos

Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei nu au încredere în ea și o fac mincinoasă

Este dureros pentru un băiat atunci când prietenul lui spune secretul său unui alt coleg

Este dureros pentru o fată atunci când prietena ei spune secretul său unei alte colege

Este dureros pentru un băiat să fie lovit de colegii săi

Este dureros pentru o fată să fie lovită de colegele sale

Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui îi spun că este nebun

Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei îi spun că este nebună

Este dureros pentru un băiat atunci când colegii lui îi spun că este cățelușul profesorului

Este dureros pentru o fată atunci când colegele ei îi spun că este cățelușul profesorului

CE ESTE BULLYINGUL ŞI CYBERBULLYINGUL

Botezi Nicoleta Consuela
Colegiul Economic ”Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii

Obiectiv: Identificarea şi conştientizarea factorilor care pot determina comportamente de tip bullying

Durata: 1 oră

Desfăşurare-metode/ strategii:

- Pentru captarea atenţiei si identificarea comportamentelor de tip bullying elevii vor viziona filmul scurt din anexă „STOP BULLYING! a short Film”; Durata 4 min. 21. sec.

Sursa: *https: //www.youtube.com/watch?v=AcZmrp-3yCs*

Filmul prezintă comportamente ostile/de excludere și de luare în derâdere a cuiva, de umilire. O adolescentă este etichetată, tachinată, batjocorită în cercul său de cunoștințe şi de către colegi.

Filmul trage un semnal de alarmă asupra gravităţii acestui fenomen care afectează copiii și adolescenții, atât din punct de vedere emoțional, cât și fizic și social.

✓ În acelaşi scop se pot folosi şi filmele scurte „Scufiţa Roşie”- (animaţie, 1, 21 min)- în care se prezintă apare conceptul de cyberbullying (hărţuirea în mediul online) şi „Just being me – A short film on anti-bullying” (11 min);

✓ După finalizarea proiecţiei, se discută cu elevii subiectul filmului, dându-le acestora posibilitatea de a identifica ei înşişi caracteristicile comportamentelor de tip bullying şi de a puncta aspectele pe care le consideră importante.

✓ În vederea identificării comportamentelor de acest tip şi a trecerii de la cele prezentate în film la viaţa de zi cu zi se pot utiliza întrebări de genul:

- *Ai asistat vreodată la astfel de comportamente de bullying (de hărţuire, batjocorire)?*
- *Ţi s-a întâmplat să fii ameninţat, poreclit sau jignit de colegii de şcoală/ clasă?*
- *S-a întâmplat să fii chiar tu cel care a hărţuit pe cineva?*

* Ca sugestie, nu încercaţi să obţineţi neapărat un răspuns de la un elev anume, chiar dacă ştiţi că acesta este victimă sau agresor într-un caz de bullying. Mulţi elevi nu se simt confortabil să discute aceste aspecte în faţa clasei.

- Opţional, în etapa următoare se va realiza împreună cu elevii caracterizarea comportamentelor de tip bullying prin metoda ciorchinelui;
- Informaţiile vor fi completate şi discutate pe baza prezentării PowerPoint anexate;
- Înainte de începerea prezentării elevii primesc fişa cu „Fenomenul bullying – mit sau realitate", pe care o completează lucrând pe perechi. În timpul prezentării PPT aceştia vor fi rugaţi să îşi verifice şi revizuiască răspunsurile, dacă este necesar.

Anexa 1

Fişă de lucru - Fenomenul bullying - mit sau realitate

Marcaţi cu *Adevărat* sau *Fals* următoarele afirmaţii despre fenomenul de bullying:

1. Elevii au nevoie de intervenția adulților în fiecare conflict pe care îl au.	**A**	**F**
2. Fenomenul bullying SE DEZVOLTĂ dacă este susținut și lăsat nesupravegheat.	**A**	**F**
3. Fenomenul bullying NU este inofesiv sau inevitabil.	**A**	**F**
4. Elevii trebuie să se răzbune pe cei care i-au agresat.	**A**	**F**
5. Fenomenul bullying ESTE învățat, rănește și poate fi controlat.	**A**	**F**
6. Fenomenul bullying dezvoltă caracterul.	**A**	**F**
7. Fenomenul bullying IMPLICĂ pe oricine.	**A**	**F**
8. Fenomenul bullying POATE fi stopat și prevenit.	**A**	**F**
9. Bâtele și pietrele te pot răni, dar cuvintele nu te rănesc niciodată.	**A**	**F**
10. Agresorii sunt întotdeauna mai puternici decât cei pe care îi agresează.	**A**	**F**
11. Întotdeauna au fost agresori și întotdeauna vor fi.	**A**	**F**
12. Copiii sunt copii, astfel de conflicte sunt normale între ei.	**A**	**F**

MITURI ȘI REALITĂȚI DESPRE BULLYING

Botezi Nicoleta Consuela
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii

Obiective: - Să pregătească grupul/clasa pentru subiectul bullying, să conteste și să desființeze mituri.

- Să întărească informațiile care sunt reale, de încredere și valide.

Durata: 1 oră

Desfăşurare-metode/ strategii:

○ Explicați-le elevilor că veți juca toți un joc pentru a vedea cât de multă „informație subiectivă” și „mituri” are grupul despre bullying-ul la școală. Explicați că „mitul” se referă la informații neadevărate care sunt transmise mai departe ca fapte. Unele mituri conțin anumite informaţii exacte, dar în general nu sunt adevărate.

○ Împărțiți clasa în două părți cu o linie invizibilă - partea stângă este pentru mituri și ficțiune, iar partea dreaptă pentru fapte și realitate.

○ Citiți prima afirmație din fișa de lucru și dați-le instrucțiuni elevilor – cei care cred că afirmația este un mit, trec în partea stângă, iar cei care cred că este adevărat – trec în partea dreaptă. După ce toți elevii au decis, dicutați o perioadă de timp despre motivul pentru care au ales să fie în partea în care sunt.

○ După ce au discutat fiecare afirmație, explicați-le elevilor dacă afirmația este adevărată sau este un mic.

○ Înțelegerea faptelor versus mituri despre agresori și victime este importantă pentru intervenție. Problemele victimelor și agresorilor nu sunt aceleași. Victimele bullying-ului au nevoie de intervenții care să îi ajute să-și dezvolte o imagine de sine pozitivă și care să-i învețe să nu de-a vina pe propria persoană pentru lucrurile care li se întâmplă. Agresorii trebuie să învețe strategii care să îi ajute să-și controleze furia și tendința lor de a da vina pe alți oameni pentru problemele lor. Semenii trebuie să învețe că bullying-ul este o problemă a întregii școli, în care toată lumea este răspunzătoare. Nu există observatori neimplicați.

Anexa 2

FIȘA DE LUCRU: MITURI ȘI REALITĂȚI DESPRE BULLYING

MIT: Uneori copiii o cer.	**REALITATE:** Niciun copil nu cere să fie agresat. Fiecare copil face tot ce poate și nu merită să fie victimizat. Unii copii pot acționa sau arăta într-un anumit fel care atrage bullying-ul; sarcina noastră e să ne adresăm bullying-ului și să ajutăm victima să învețe abilitățile pentru a gestiona într-un mod mai eficient bullying-ul.
MIT: Uneori agresorii de fapt își ajută victimele împingându-i să învețe să se apere.	**REALITATE:** Frica nu este propice pentru a învăța să te aperi. Trebuie să-i învățăm pe copii abilitățile de care au nevoie pentru a fi autoritari într-un mediu înțelegător și susținător, nu prin coerciție și amenințări.
MIT: Elevii vor depăși victimizarea. Victimizarea de obicei se termină atunci când un elev se duce la liceu, adesea după primul an.	**REALITATE:** Efectele victimizării sunt profunde și pot ajunge până la maturizare. Traumatizarea gravă a persoanelor victimizate a fost legată de depresie, neputință și, în anumite cazuri, suicid. Putem preveni victimizarea identificând semnalele de alarmă și înțelegând efectele sale de durată.
MIT: Durează de un an. Ce mai contează acum? Copilul poate să gestioneze.	**REALITATE:** Doar pentru că respectivul copil a îndurat o situație dureroasă, asta nu înseamnă că situația este în regulă. Efectul cumulativ al hărțuirii poate fi copleșitor. Orice incident de bullying poate fi „paiul care sparge buba" provocând boală, evitarea școlii și chiar violență dacă persoana victimizată se răzbună.
MIT: Este în regulă să lovești pe cineva care te agresează, acest lucru îl va opri.	**REALITATE:** Este de înțeles că poți să fii furios, dar dacă ai deveni agresiv sau violent, lucrurile s-ar putea înrăutății pentru că și tu poți avea probleme
MIT: Doar băieții care sunt efeminați și mici sunt agresați; doar fetele care sunt nesigure și	**REALITATE:** Victimizarea nu se limitează la elevii care afișează caracteristici de pasivitate (precauție, sensibilitate, tăcere, anxietate și nesiguranță). Efectele victimizării afectează atât elevii care afișează caracteristici de pasivitate cât și pe cei care acționează provocator, pentru că unele victime ale bullying-ului caută un mod de a se apăra prin comportament provocator.

supraponderale sunt agresate.	
MIT: Victimele bullying-ului nu știu cum să se apere verbal sau fizic.	**REALITATE:** Societatea, părinții și școlile nu îi învață pe copii abilitățile autoapărării fizice, psihice, emoționale și verbale. Acest lucru se întâmplă pentru că majoritatea adulților nu știu cum să facă acest lucru.
MIT: Bullying-ul este un ritual de inițiere prin care trebuie să trecem toți.	**REALITATE:** Unii oameni pretind că hărțuirea, discriminarea, rasismul, violența, atacul, urmărirea, abuzul fizic, abuzul sexual, molestarea, violul și violența domestică sunt ritualuri de inițiere, dar toate sunt de neacceptat.
MIT: Agresorii sunt puternici din punct de vedere psihologic	**REALITATE:** Agresorii compensează pentru slăbiciunea lor cu agresiune. Ceea ce unii oameni văd în mod greșit drept „tărie psihică" este de fapt o determinare agresivă de a încălca granițele altor oameni fără respect sau considerație pentru ceilalți, fără a te gândi la consecințe, și un fond infinit de scuze și motivații goale pentru agresiunea lor. O motivație este o încercare de a pune o față acceptabilă social unui comportament inacceptab il social. Mulți adulți sunt păcăliți de această înșelătorie și manipulare.
MIT: Violența la televizor și jucarea jocurilor video violente îi face pe copii să fie violenți	**REALITATE:** Mulţi copii joacă jocuri video violente, dar doar puțini copii sunt violenți. De aceea, jocurile video violente nu sunt o cauză, altfel toată lumea care joacă jocuri video violente ar fi violentă, lucru care nu se întâmplă. Totuși, trebuie remarcat că interacțiunea repetată cu jocurile violente poate desensibiliza tinerii, în special tinerii în anii de formare.
MIT: Poți detecta un agresor după cum arată și se poartă.	**REALITATE:** Nu există așa ceva, și anume modul în care un agresor arată sau se poartă. Nu există o ținută sau un comportament anume.
MIT: Bullying-ul online nu implică rănire fizică, atunci care este problema?	**REALITATE:** De fapt, unii oameni s-au sinucis pentru că nu au văzut o cale de ieșire din hărțuire, amenințări și abuz continuu. Cicatricile emoționale rămân mult mai mult timp și uneori o persoană nu va reuși să treacă peste ele. Unele website-uri le permit oamenilor să posteze anonim ceea ce înseamnă că este foarte dificil să oprești acest abuz. Este important să se ia un screenshot al oricăror conversații, mesaje și posturi pe care le percepeți ca bullying, pentru a avea o dovadă.

MIT: Este ușor să identifici semnele bullying-ului	**REALITATE:** Nu este ușor să identifici semnele bullying-ului, pentru că nu este întotdeauna fizic și evident. Bullying-ul emoțional, verbal și online poate lăsa adesea cicatrici pe care oamenii nu le văd.
MIT: Copiii scapă de bullying când cresc	**REALITATE:** Destul de des, copiii care agresează cresc și devin adulți care agresează sau care folosesc comportamentul negativ pentru a obține ce doresc, dacă respectivul lor comportament nu a fost contestat de către autoritățile relevante, fie ele școală sau părinți, etc.
MIT: Bullying-ul implică doar făptași și victime	**REALITATE:** Mulți părinți, profesori și elevi văd bullying-ul ca o problemă care se limitează la agresori și victime. Dar bullying-ul implică mai mult decât dina-mica agresor-victimă. Spre exemplu, incidentele de bullying sunt evenimente care au loc în public în mod tipic (mai degrabă decât în particular) care au martori. Studiile bazate pe observații de la locul de joacă au descoperit că în cazul majorității incidentelor, cel puțin alți patru semeni au fost prezenți ca martori, observatori pasivi, ajutoare ai agresorilor, susținători sau apărători ai victimelor. Un studiu a descoperit că în peste 50% din incidentele de bullying observate, semenii îi susțin pe agresori prin observare pasivă. În doar 25% din incidente, martorii au sprjinit victima prin intervenții directe, distragere sau descurajare a agresorului.
MIT: Copiii și tinerii care sunt agresați vor spune unui adult aproape întotdeauna.	**REALITATE:** Adulții adesea nu sunt conștienți de bullying — în parte pentru că mulți copii nu îl raportează. Doar 1/3 din elevii care au fost agresați au raportat acest lucru unui adult. Băieții și copiii mai mari sunt mai puțin predispuși decât fetele și copiii mai mici să spună unui adult despre bullying. De ce sunt copiii rezervați în a raporta bullying-ul? Ar putea să le fie frică de răzbunarea agresorilor. De asemenea, ar putea să le fie teamă că adulții nu vor lua în serios preocupările lor sau vor gestiona neadecvat situația de bullying.
MIT: Agresorii nu au prieteni.	**REALITATE:** Chiar dacă agresorii nu se gândesc la sentimentele altora, ei au prieteni care cred că bullying-ul este amuzant și grozav.
MIT: Agresorii și copiii care sunt agresați sunt două tipuri total diferite de copii.	**REALITATE:** Majoritatea copiilor care sunt agresați, la rândul lor îi agresează pe alții.

ÎMPREUNĂ PUTEM COMBATE BULLYING-UL

Diaconu Cătălina
Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii

Obiective:

- Să exerseze empatia față de copiii excluși/marginalizați
- Să definească fenomenul de bullying
- Să identifice resurse utile de ajutor în situaţii de bullying

Durata: 50 minute

Desfăşurare-metode/ strategii:

- Activitatea începe cu următorul joc ***„Treci în cerc"***: Un voluntar va părăsi clasa; restul grupului primește următoarele instrucțiuni: trebuie să se țină de mână și să formeze un cerc închis; odată ce voluntarul revine, sarcina lor este să se țină de mâini strâns și să nu îl lase în niciun fel să intre în cerc, decât dacă el le cere acest lucru. Cerem voluntarului să revină și dăm instrucțiunea: „Acum ai sarcina de a intra în cerc, găsindu-ți propria cale". Elevii se joacă 2 min, având grijă ca niciunul să nu fie rănit. Jocul se încheie când voluntarul reușește să intre în cerc; dacă acesta nu reușește după câteva încercări, oprim jocul.
- Elevii sunt invitați să vorbească despre cum s-au simțit în timpul jocului:

➢ **Întrebări pentru voluntar**: *Cum a fost pentru tine să fii exclus din grup?/La ce strategii te-ai gândit că să intri în cerc?/Cum s-a comportat grupul?/Te-a ajutat cineva?/Ce a funcționat?/Cum te simțiacum?*

➢ **Întrebări pentru grup:** *Cum v-ați simțit să faceți parte din grup?/ Ce ai simțit pentru cineva exclus din grup?/Cum a făcut față respectării/încălcării instrucțiunilor? Cum te simț iacum?*

Această situație de excludere/marginalizare are legătură cu fenomenul de bullying, un fenomen foarte frecvent în mediul școlar.

- ***Se anunță tema atelierului: „Împreună putem combate bullying-ul*** - Activitate în cadrul căreia vom identifica şi analiza atitudinile şi comportamentele eficiente într-o situație de bullying și vom stabili ce resurse putem folosi.
- Se solicită elevilor să definească fenomenul de bullying. Ideile lor vor fi scrise pe flipchart și vor fi analizate. Se stabileşte astfel, ce înseamnă bullying, cauze și efecte ale acestui fenomen.

- Activitatea continuă cu un joc pentru a vedea cât de multă ***informație subiectivă și mituri*** are grupul despre bullying la școală.
- Se citesc 3-4 afirmații despre bullying și se cere elevilor să se plaseze în partea stângă sau dreaptă a sălii, în funcție de cum consideră ca fiind afirmația respectivă - mit/realitate. **(ANEXA1**)
- Analizăm motivele alegerii și stabilim dacă afirmațiile sunt mituri sau realități.
- Concluzie: înțelegerea faptelor versus mituri despre agresori și victime este importantă pentru intervenție. Toți cei implicați, agresori, victime și martori trebuie să învățăm că bullying-ul este o problemă a întregii școli, în care fiecare este responsabil.
- De aceea, propunem exercițiul următor: elevii să se gândească la persoanele, grupurile sau serviciile/organizațiile la care ar putea apela într-o situație dificilă și în ce fel i-ar putea ajuta.
- Se împart elevii pe grupe și fiecare grupă va stabili sub forma unei hărți persoane/ servicii/ organizații care îi pot ajuta și în ce constă ajutorul (activități/modalități) – elevii primesc o fișă cu harta conturată (**ANEXA 2**)
- Fiecare grupă își va prezenta „Harta Ajutorului”.
- Harta fiecărei grupe este o piesă (ca la un puzzle) a unei hărți a grupului. Fiecare grupă va găsi locul potrivit pe **Harta** grupului mare. Astfel, elevii vor obține o ***Hartă a ajutorului*** în situații de bullying, hartă pe care vor fi încurajați să o afișeze în clasă și să o folosească în caz de nevoie.
- Concluzie: elevii trebuie încurajați să caute ajutor și să nu se simtă singuri în problemele lor. Trebuie promovate comportamentele de căutare a ajutorului ca un punct forţe și nu ca un semn de slăbiciune personală.

ANEXA 1

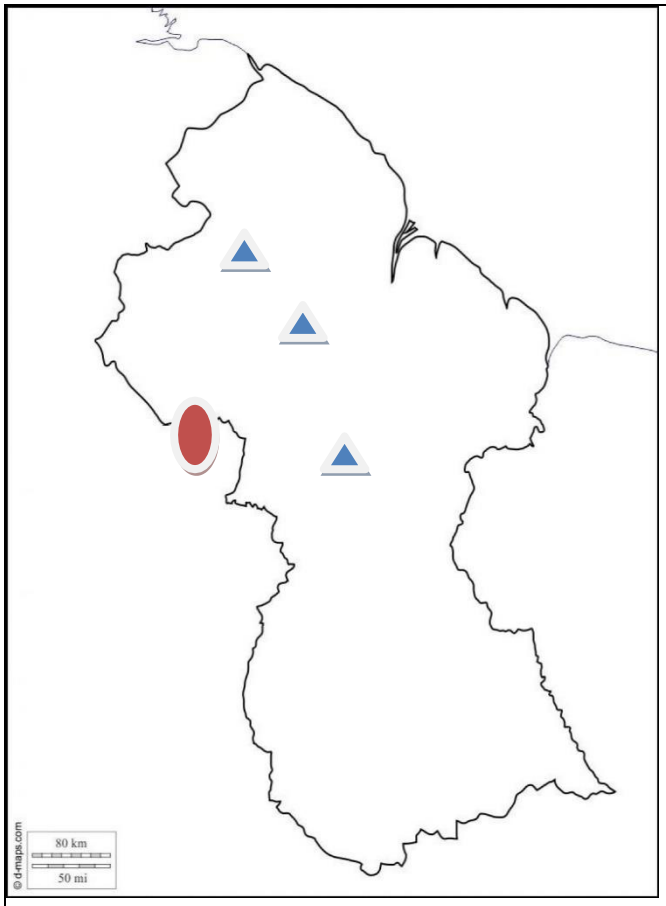
EXERCIŢIUL *„MITURI SAU REALITĂŢI”*

1. Elevii vor depăşi victimizarea. Victimizarea, de obicei, se termină atunci când un elev se duce la facultate, adesea după primulan.
2. Durează de un an. Ce mai contează acum? Adolescentul poate săgestioneze.
3. Adolescenţii scapă de bullying când sematurizează.
4. Aceasta nu este bullying. Este doar tachinare.

ANEXA 2

Activitate practică

„HARTA AJUTORULUI”

LEGENDĂ:

PERSOANE/ INSTITUȚII/ SERVICII LA CARE PUTEȚI APELA

ÎN CE FEL NE POT AJUTA? *(DIN DREPTUL PERSOANELOR SE TRASEAZĂ LINII PUNCTATE CU VERDE PÂNĂ LA FORMA DE AJUTOR OFERITĂ)*

UNIȚI ÎMPOTRIVA BULLYING-ULUI

Diaconu Cătălina
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii

Obiective:

- Să pregătească grupul/clasa pentru subiectul bullying.
- Să crească nivelul de conștientizare și să consolideze empatia față de copiii care pot fi excluși sau agresați.

Durata: 45 minute

Desfăşurare-metode/ strategii:

- Găsiți un voluntar pregătit să părăsească clasa o vreme.
- Dați instrucțiuni restului grupului/clasei în timp ce voluntarul este afară: Elevii trebuie să se țină de mână și să formeze un cerc închis. Odată ce voluntarul revine, sarcina lor este să se țină de mâini strâns și să nu îl/o lase în cerc în niciun fel, decât dacă el/ea le cere acest lucru.
- Cereți-i voluntarului să revină și dați instrucțiunea: Acum ai sarcina de a intra în cerc, găsindu-ți propria cale.
- Lăsați elevii să joace jocul o vreme, având grijă ca nimeni să nu fie rănit.
- Jocul se încheie atunci când voluntarul reușește să intre în cerc.
- Dacă voluntarul nu reușește să intre în cerc după câteva încercări, opriți jocul.
- Invitații pe elevi să vorbească despre cum s-au simțit în timpul jocului. Cereți-i întâi primului voluntar li apoi celorlalți elevi.
- Alegeți/adaptați în mod flexibil din următoarele întrebări:

Pentru voluntar/intrus:

• Cum a fost pentru tine să fi exclus din grup?
• La ce strategii te-ai gândit ca să intri în cerc?
• Cum s-a comportat grupul? Te-a ajutat cineva din cerc?
• Ce a funcționat în final? Cum te simți acum?

Pentru grup:

• Cum te-ai simțit să faci parte din grup?
• Ce ai simțit pentru cineva care a fost exclus?
• Cum a făcut față respectării/încălcării instrucțiunilor?
• Cum te simți acum?

- Folosiți această activitate într-un grup/clasă în care s-a stabilit un nivel de încredere bun.
- Rezervați suficient timp pentru a reflecta la sentimentele elevilor astfel ca toți să aibă șansa de a împărtăși și de a fi ascultați.
- Încurajați-i pe elevi să discute similitudinile dintre sentimentele pe care le-au împărtășit și cele ale copilului care poate fi exclus și/sau agresat.
- Faceți referire la sentimentele majorității într-un grup/clasă, unde are loc bullying-ul și discutați posibilele moduri de a acționa și de a rezolva situația într-un mod constructiv și nedăunător. Numiți-le și discutați despre sentimentele pe care atât victima cât și grupul le poate avea într-o situație reală într-o sesiune ulterioară.

VIOLENȚA PE BAZĂ DE GEN ȘI BULLYINGUL ÎN ȘCOALĂ

Răşcanu Lidia Gabriela
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii

Obiective:

- Să sporească înțelegerea elevilor cu privire la bullying-ul în școală.
- Să dezvolte înțelegerea bullying-ului în baza genului și legăturile dintre dezechilibru de putere/abuz și violența pe bază de gen/bullying.
- Să înțeleagă impactul abuzului, să dezvolte empatie față de victime și să conteste atitudinile și comportamentele semenilor care susțin VBG/bullying în școală.

Durata: 40 minute

Desfăşurare-metode/ strategii:

- Împărțiți clasa în grupuri (de preferat mixte) de 4-6 elevi așezați în cercuri mici.
- Dați câte un scenario (Fișa de lucru) diferit fiecărui grup și cereți-le să citească și să discute întrebările în cadrul grupului timp de 10 minute.
- Reveniți la grupul mare și cereți fiecărui grup să facă un rezumat scurt al scenariului și al discuției din grup.
- Discutați scenariile cu întregul grup folosind întrebările de mai jos.

La ce tipuri de violenţă (ex. izolare, amenințări, violență fizică) au fost supuse personajele?
Vă rog să oferiți exemple.
De ce au fost personajele supuse la așa ceva? Dacă grupul nu menționează, căutați sprijin din partea semenilor, ierarhii de putere, acuzarea victimei, bullying drept comportament ‘acceptabil’ sau ‘normal’, ‘doar o glumă’, lipsa de intervenție a profesorilor, etc.
Au fost aceaste tipuri de bullying? De ce?
Ce au încercat ‘făptașii’ să obțină prin comportamentul lor?
Ce relații de putere ați observat? Cine are putere și de ce?
Ce ar fi trebui să facă personajul abuzat? Ce ar putea să îl împiedice să vorbească sau să facă ceva?
Dacă ați fi prietenul lui, cum l-ați sfătui să procedeze? Cum l-ați ajuta?

- Ca încheiere, cereți-le elevilor să indice un lucru pe care l-au învățat din scenarii.

- Câteva mesaje de reținut:

Bullying-ul este frecvent întâlnit în școală. Asta nu înseamnă că este în regulă.
Bullying-ul pe bază de gen este incredibil de dureros pentru victime, atât fete cât și băieți. Victimele nu provoacă violența prin comportamentul/aspectul lor.
Agresorii adesea nu au alte moduri de a face față emoțiilor lor contradictorii. Comportamentul lor violent poate fi un semnal că acești elevi trec prin dificultăți și „strigă" după ajutor prin comportamentul lor problematic.
Violența se oprește doar cu o intervenție. Tăcerea, imparțialitatea și negarea doar perpetuează problema și nu întrerupe ciclul violenței/bullying-ului.

Anexa 1

FIȘA DE LUCRU 2: SCENARII DE BULLYING ÎN ȘCOALĂ

SCENARIU 1 MARIA	
Maria este nouă la noi în clasă. Știți că se simte singură și își dorește mult să-și facă prieteni. O altă fată o întreabă dacă poate împrumuta telefonul ei mobil pentru a-și suna părinții. Mai târziu o vedeți pe fată ținând telefonul Mariei și râzând cu un grup de elevi pe hol. Când întrebi ce s-a întâmplat, fata explică faptul că a folosit telefonul Mariei pentru a publica un mesaj pe peretele ei de FB: 'contactați-mă pentru săruturi gratuite'. Ea îți arată că există deja câteva răspunsuri explicite la text din partea unor băieți care îi cer să se întâlnească cu ei. Toți elevii din grup glumesc spunând că Maria 'acum chiar este populară'	1. Cum credeți că au făcut-o colegii ei pe Maria să se simtă? 2. Cum vi se pare comportamentul fetei? Ce încerca ea să obțină? 3. Cum vi se pare comportamentul celorlalți implicați (elevii care râdeau și băieții care au răspuns la mesaj)? Ce încercau să obțină? 4. Ați defini experienţa Mariei drept bullying? Dacă da, a fost comportamentul abuziv experimentat de Maria pe bază de gen? 5. Ce credeți că ar trebui să facă Maria acum? 6. Ce ați face/spune dacă ați fi prietenul/prietena Mariei? 7. Ce ați face/spune dacă ați fi prietenul/prietena fetei care a luat telefonul Mariei?
SCENARIU 2 PETRU	
Petru este un elev strălucit din clasa voastră. Alți elevi îi cer tema pentru a o copia, dar el refuză în-totdeauna. El are astm și acest lucru face ca să fie dificil pentru el să participe la activități	1. Cum credeți că l-au făcut colegii lui pe Petru să se simtă? 2. Cum vi se pare comportamentul băiatului? Ce încerca el să obțină?

sportive. Recent, l-ai văzut având un atac de astm în timp ce juca fotbal. Colegii lui de echipă glumesc pe seama lui în fiecare zi și îl numesc 'cârpă'. Unul dintre băieți l-a îmbrâncit și a căzut în genunchi în noroi și i-a făcut o poză cu telefonul mobil. Mai târziu, același băiat vă cere să vă uitați la pagina lui de Facebo-ok. Încărcase fotografia cu Petru, cu titlul 'Așa arată eșecul'. V-a spus că unii dintre elevi din clasă deja au dat „like" folotografiei. V-a cerut să spuneți cât mai multor oameni să dea „like" fotografiei.	3. Cum vi se pare comportamentul celorlalți oameni implicați (toți cei care l-au făcut pe Petru 'cârpă' și care au dat 'like' la fotografia de pe Facebook)? 4. Ce încercau să obțină? 5. Ați defini experienţa lui Petru drept bullying? 6. Ce credeți că ar trebui să facă Petru acum? 7. Ce ați face/spune dacă ați fi prietenul/prietena lui Petru? 8. Ce ați face/spune dacă ați fi prietenul/prietena băiatului?
SCENARIU 3 ERIC	
Eric este cu voi în aceeași clasă. O altă colegă, La-ura, îi cere o întâlnire dar el nu a fost interesat. De atunci, Laura și prietenele ei râd de el de fiecare dată când trec pe lângă ele. L-au întrebat cu voce tare dacă 'preferă băieții în locul fetelor' astfel în-cât toată lumea să le audă. Unii dintre profesori le-au auzit și ei spunând acest lucru, dar au ignorat comentariile. O săptămâna mai târziu, Laura și prietenele ei au lăsat broșuri despre drepturile homosexualilor și organizații de sprijin pe banca lui Eric.	**1.** Cum credeți că l-au făcut pe Eric să se simtă Laura și prietenele ei? **2.** Cum vi se pare comportamentul Laurei? Ce încerca ea să obțină? **3.** Cum vi se pare comportamentul prietenelor Laurei și al profesorilor care au ignorat comentariul? Ce încercau să obțină? **4.** Ați defini experienţa lui Eric drept bullying sau violență în baza genului? Dacă da, a fost comportamentul abuziv experimentat de Eric pe bază de gen? **5.** Ce credeți că ar trebui să facă Eric acum? **6.** Ce ai fi făcut / spus daca ai fi fost prietenul lui Eric? **7.** Ce ați face/spune dacă ați fi prietenul/prietena Laurei?

O CLASĂ FĂRĂ BULLYING

Răşcanu Lidia Gabriela
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii

Obiective:

- Să crească nivelul de autoconștientizare și să explore părerile și nevoile elevilor privind siguranța și bunăstarea la școală, și percepția și înțelegerea indivizilor cu privire la bullying și violență.
- Să faciliteze discuția într-o atmosferă de clasă sigură, fără bullying.

Durata: 45 minute

Desfăşurare-metode/ strategii:

- Se vor folosi Cartonașe în patru culori: verde, galben, portocaliu și roșu, marker pentru flipchart, bandă adezivă, foarfece, o foaie de flipchart cu un semn de STOP desenat în mijloc sau unul similar.

- Invitați elevii să lucreze individual. Arătați cartonașele colorate și explicați întrebările corespunzând fiecărei culori. Scrieți întrebările și pe o foaie de flipchart.

Verde: Ce ar trebui ceilalți (elevi sau profesori) să facă să mă simt bine și în siguranță în clasă/școală, în relațiile cu colegii mei de clasă?
Galben: Ce mă face să mă simt prost sau supărat în relațiile cu ceilalți din clasă/școală?
Portocaliu: Ce mi se pare foarte rău, ofensator și dureros în relațiile cu ceilalți din clasă/ școală?
Roșu: Care mi se pare cel mai rău lucru în relațiile cu ceilalți, un „respinge” pentru mine?

- Fiecare elev ia unul sau mai multe cartonașe din fiecare culoare, scriind un câte un răspuns pe un cartonaș tot ce contează pentru ei e să se simtă în siguranță la școală. Nimeni nu este obligat să-și scrie numele pe cartonaș. Acordați-le aproximativ 10 minute pentru această sarcină.

- Când toată lumea este gata, colectați cartonașele și împărțiți-le pe culori. Citiți cu voce tare și puneți cartonașele pe flipchart grupate pe culori.
- Dacă un răspuns apare de mai multe ori pe aceeași culoare (ex. roșu), puneți-l doar o dată. Dacă apare pe cartonașe de culori diferite (ex. unii elevi galben, alții roșu), atunci puneți toate cartonașele. În discuție, adresați-vă diferitelor percepții cu privire la siguranță și bullying.
- Concentrați discuția pe bulying și nevoile privind siguranța, adresând următoarele întrebări:

Ce situații din școală/clasă vă imaginați atunci când vă gândiți la aceste afirmații?
De ce aveți nevoie pentru a vă simți în siguranță? De ce aveți nevoie pentru a vă proteja granițele?
Cum vreți să fiți tratați de ceilalți? Și cum îi tratați pe ceilalți?
Ce înseamnă bullying-ul pentru tine? Înseamnă bullying-ul același lucru pentru noi toți?

Flux 3 „Stopping Bullying ”

BULLYING-UL ÎN ŞCOALĂ

Prof. Volocariu Doina
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Şcoala: Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Clasa: a XI -a

Tipul activității: atelier

Tipul atelierului: achiziţie de noi cunoştinţe

Subiectul: Bullying-ul în școală

Durata: 50 minute

Competenţe generale:

• Integrarea abilităţilor de interrelaţionare, în vederea dezvoltării personale şi profesionale;

• Utilizarea adecvată a informaţiilor, în propria activitate, pentru obţinerea succesului.

Competenţe specifice:

• Să le ofere elevilor definiția conceptelor de bullying, agresor și victima, tipurile de bullying și să îi ajute să înțeleagă de ce fenomenul de bullying este rău și trebuie evitat, prin cunoașterea sentimentelor, prin analizarea lor și identificarea comportamentului corect, a empatiei și toleranței;

• Elevii trebuie să ştie cui se pot adresa în cazul în care sunt ţinta unor acţiuni de tip bullying (părinţi, diriginte, profesori, director, poliţist, telefonul copilului) şi faptul că neraportarea bullyingului poate produce efecte negative asupra lor.

Obiective:

Atelierul își propune să ajute elevii:

• Să definească bullying-ul și tipurile de bullying;

• Să identifice agresorul și victima, tipurile de bullying;

• Să explice sentimentele persoanelor implicate în fenomenul de bullying;

• Să analizeze cauzele bullying-ului;

• Să ia decizii cum să se comporte adecvat atunci când se confruntă sau sunt martorii fenomenului de bullying;

• Să adopte un comportament corect când interacționează cu alți elevi;

• Să accepte toleranța, să fie empatici;

• Să sesizeze cazurile de bullying către parinti, diriginte, profesori, director, politist, telefonul copilului.

Rezultatele învățării:

La finalul atelierului, elevii vor fi capabili să:

• Definească bullying-ul;

• Dea exemple de bullying;

• Enumere tipurile de bullying și să le descrie;

• Facă diferența între agresor și victimă;

• Evalueze posibilele cauze ale bullying-ului;

• Critice comportamentul agresiv;

• Explice sentimentele persoanelor implicate în fenomenul de bullying;

• Formuleze caracteristicile unui comportament corect în situațiile în care se confruntă sau sunt martorii fenomenului de bullying;

• Justifice și să concludă despre cum să se comporte în școli, cu alți elevi și cu semenii lor, pentru a împiedica /descuraja fenomenul de bullying.

Metodele didactice: expunerea, dezbaterea informală de către elevi, sarcini de lectură, jocuri de rol, brainstorming, realizarea unei scenete. Fiind prevăzute câteva tipuri de activități, elevii vor lucra în diferite formate: în grupuri de 4-5, în perechi sau cu toată clasa.

Resurse educaţionale: capacităţile normale de lucru ale elevilor;

Forme de organizare a activităţii elevilor: activitate frontală şi activitate independentă

Resurse umane: elevi ai clasei a XI a

Descriere sintetică: În cadrul atelierului, profesorul va prezenta elevilor definițiile de bază ale bullyingului, tipurile de bullying, oferindu-le totodată instrumentele cu ajutorul cărora să se realizeze înțelegerea și analiza comportamentului agresorului dar și comportamentul victimei, martorilor.

Metode aplicate în cadrul atelierului: învățarea aplicată și prin cooperare.

Materiale: hârtie albă, computer și video-proiector, PPT, fragment din cartea Agresorul de Paul Langan, fișe de lucru, cartonase autocolante, flip-chart.

Bibliografie:

Strategii pentru o clasă fără bullying, manual pentru profesori şi personalul şcolar, însoțeste broșura Ascultă!, 2016 SALVAŢI COPII; autori: Tzvetina Arsova Netzelmann, Elfriede Steffan, Marina Angelova; contribuţii (în ordine alfabetică): Tracy Bell, Joyce Dreezens-Fuhrke, PhD, Iordan Iossifov, Petra Last, Kristina Nenova, Dena Popova, Miriama Somorovská, Diana Stanculeanu;

Fenomenul bullying, Signe Whitson, 2017, editura HERALD

https: //www.salvaticopiii.ro

http: //www.unicef.ro

Etape atelier

Nr crt	**Etape atelier**	**Conţinutul învăţării**	**Strategia didactică**			**Evaluare**
			Metode şi procedee	***Mijloace de învăţare***	***Forma de organizare***	
1	**Moment organizatoric (2 min.)**	Profesorul ajută la crearea unei atmosfere adecvate desfășurării atelierului.	conversaţie		activitate frontală	chestionare orală
2	**Captarea atenţiei (5 minute)**	Profesorul anunță subiectul ce va fi abordat în cadrul atelierului și explică modul în care de vor derula activitățile. Realizează activitatea practică (material utilizat – Anexa1).	expunere, conversație	hârtie albă	activitate frontală	chestionare orală
3	**Introducerea de noi concepte (8 minute)**	Profesorul definește și explică ce înseamnă conceptele de bullying, agresor, victimă, tipuri de bullying (Anexa 2). Apoi, face legătura cu activitatea practică. Atunci când mototolesc hîrtia, elevii au fost agresori pentru ea... Au lăsat urme care nu pot fi înlăturate. Bullying-ul afectează victima pentru totdeauna!	expunere brainstor-ming	prezentare PowerPoint Anexa 2	activitate frontală	chestionare orală
4	**Utilizarea literaturii pentru a ilustra fenomenul de bullying (10 minute)**	Profesorul le oferă elevilor copii cu fragmentele selectate din cartea *Agresorul*, scrisă de Paul Langan (pag. 22-27, Anexa 3). Elevii citesc fragmentul, și îl analizează: ei identifică agresorul/agresorii și victima, discută cu profesorul și între ei despre comportamentele lor, despre cauzele acestor comportamente, despre sentimentele celor implicați și își exprimă opiniile (pro sau contra), oferind argumente în acest sens. Profesorul modereaza discuția și orientează elevii prin întrebări spre materializarea discuțiilor în judecăți de valoare precum și atingerea obiectivelor.	sarcini de lectură dezbaterea informală de către elevi	fragment din cartea *Agresorul* de Paul Langan	activitate frontală	observare dirijată

5	**Jocuri de rol pentru o mai bună înțelegere și explicare a comportamentului agresiv (15 minute)**	Profesorul organizează elevii în grupuri și cere fiecărui grup să adapteze și să reinterpreteze, în versiune proprie, scena descrisă în fragmentul citit anterior, ei trebuind să ia în considerare ce au învățat despre fenomenul de bullying și să-și imagineze că victimele aparțin minorităților rasiale (ex. Bruxelles, arabi care locuiesc în comunități de albi și invers). Elevii vor face schimb de roluri (agresorul va deveni victimă și invers) și vor împărtăși colegilor propriile sentimente față de fiecare situație, evidențiind de ce fenomenul de bullying este greșit sau trebuie oprit. Se vor folosi cartonaşe autocolante unde vor scrie posibilele cauze ale bullying-ului, sa dea exemple de bullying, sa explice sentimentele persoanelor implicate în fenomenul de bullying, toleranța, empatie, etc… care vor fi aplicate intr-un tablou dinamic pe tabla din clasa.	dezbaterea informală de către elevi jocuri de rol realizarea unei scenete	fișe de lucru cartonaşe	activitate pe grupe	observare dirijată chestionare orală observare sistematică
6	**Activitatea de evaluare - verificarea gradului în care elevii au reușit să asimileze noul conținut (10 minute)**	Profesorul le cere elevilor să realizeze sarcina din fișa de lucru (material de utilizat Anexa 4). Apoi, elevii își exprimă punctul de vedere cu privire la subiectul abordat în cadrul atelierului.	expunere, conversație	fișe de lucru	activitate frontală	observare dirijată

Anexa 1

Activitate practică

Profesorul dă fiecărui elev câte o hârtie albă și le cere să o mototolească, să o strângă în mână, să o facă praf, dar să aibă grijă să nu o rupă.

Apoi ea/el le cere elevilor să o desfacă, să o întindă și să se uite la cât de *speriată* și de murdară este.

Ea/el cere elevilor să-și ceară scuze hârtiei.

Cu toate că și-au cerut scuze și au încercat să repare hârtia, profesorul le arată toate *cicatricile* pe care le-au lăsat, acestea *nevindecându-se* niciodată, oricât de tare ar încerca ei să le repare. Exact la fel este și situația în care un copil este agresat de un altul. Își pot cere scuze, însă cicatricile vor rămâne pentru totdeauna!

Anexa 2

Despre Bullying

Motto: Fiecare elev are dreptul de a se simţi în siguranţă, respectat şi acceptat.

Bullying-ul face referire la acele situaţii în care cineva este încolţit şi devine ţinta răutăţilor de tipul:

- este supus *tachinărilor şi batjocorit*;
- se fac *glume proaste* pe seama sa şi se răspândesc c*omentarii jignitoare*;
- este *poreclit, etichetat* şi *denigrat*;
- sunt împrăştiate *bârfe* şi *zvonuri* despre el/ea;
- este *izolat* sau *exclus* dintr-un grup/ cerc / activitate;
- este *intimidat* sau *ameninţat*;
- este tratat ca un *obiect* şi nu ca o persoană (chiar în prezenţa sa);
- se vorbeşte despre el/ea ca şi cum nu ar fi de faţă;
- este *lovit, îmbrâncit, împins, înghiontit, bătut*;
- îi sunt *distruse sau confiscate lucrurile personale*;
- este *hărţuit* prin intermediul reţelelor de socializare, al *internetului* – trimiţându-se mesaje ameninţătoare sau false, imagini ofensatoare (cyber-bullying);
- este atacat prin intermediul telefonului cu *mesaje sau apeluri răutăcioase.*

Bullying-ul este *atitudinea ostilă, violenţa emoţională* şi/sau *fizică ce se* caracterizează prin trei elemente definitorii:

- caracterul intenţionat, deliberat (un bully (en) = batăuş sau mai mulţi atacă, intimidează, agresează în mod voit, sub o formă sau alta, o altă persoană, numită victima);
- caracterul repetitiv – în situaţiile de bullying agresiunea nu este una izolată, ci, în mod sistematic persoanei i se fac răutăţi;
- implică un dezechilibru de putere – victima nu se poate apăra, fie pentru că este singură şi impotriva sa sunt coalizate mai multe persoane, fie pentru că agresorul are un ascendent de vârstă sau de un alt tip.

Bullying-ul este o problemă foarte serioasă şi nu trebuie nicio clipă să ne gândim că pur şi simplu face parte din viaţa noastră şi să ne resemnăm cu acest lucru. Este distructiv şi complet greşit şi inacceptabil!

Victima bullying-ului se simte: confuză, temătoare, bolnavă, tristă, nefericită, nu mai ştie în cine să aiba incredere, ajunge să se auto-izoleze şi chiar să îşi dorească să părăsească definitiv şcoala.

În funcţie de cât de puternic este bullying-ul, efectele pot fi unele dintre cele mai distrugătoare pentru o fiinţă umană:

- îşi doreşte să renunţe la şcoală pentru că nu mai suportă să ajungă în situaţii în care să i se facă rău (**abandonul şcolar**),
- în urma conflictelor cu agresorii poate suferi urmări fizice grave astfel încât să necesite spitalizare (**vătămarea fizică**),
- îşi poate dori să se sinucidă sau să ia viaţa celui care i-a făcut rău (**suicid sau omucidere**),
- poate experimenta o teamă foarte puternică, extrem de intensă şi coşmaruri repetate, devine amorţită emoţional, nu poate dormi, nu se poate concentra (**trauma psihică**).

Fiecare dintre noi, fie că suntem elev, părinte al unui elev, profesor, adult care are în prejama sa elevi sau oricare alt rol posibil, să încercăm să nu evităm să ne implicăm în aceste cazuri şi să facem ce putem mai bine din rolul nostru astfel încât să preîntâmpinăm propagarea bullying-ului sau să contribuim la a soluţiona cazurile de bullying existente.

O persoana hărţuită, singură, nu poate opri un bully. Dar ajutată, acest lucru va deveni posibil.

Anexa 3

Fragment din cartea „Agresorul” de Paul Langan (pp. 22-27)

(Darell este un băiat orfan de tată, care trăia, foarte modest, cu mama sa, în Philadelphia. Darell este în clasa a IX-a şi este un băiat mai mic de statură decât băieţii de aceeaşi vârstă cu el. Unchiul lui Darell i-a găsit mamei acestuia o slujbă mai bună în California şi Darell, împreună cu mama sa s-au mutat în timpul anului şcolar.)

Mergând pe stradă, Darrell își văzu umbra în fereastra unui magazin. Își aminti de un șoricel ce alerga pe alee, sperând să nu fie văzut de nicio pisică. Își dădu seama că, pentru restul lumii, el părea a fi un copilaș ce se teme de propria sa umbră.

Mai în față, văzu un grup de 5 băieți stând în fața unui mic magazin de sendvișuri. Păreau a avea în jur de 15 sau 16 ani, toți fiind mai mari decât Darrell. Nu semănau cu huliganii pe care îi știa de acasă. Păreau a fi copii obișnuiți care își petreceau timpul împreună, așa cum și el făcea împreună cu prietenii săi, Malik, Reggie și Mark. Doi dintre ei aveau doze de suc, se înghioldeau și râdeau. Darrell se întreba dacă vreunul dintre ei era boboc la Bluford.

Se gândi ce să facă. *N-ar fi drăguț să zâmbesc și să mă prezint, iar ei să se dovedească a fi băieți prietenoși*, își spuse el. *Poate ei sunt la fel ca Malik, Reggie și Mark. Dacă voi ajunge să îi cunosc, prima zi la Bluford nu ar fi chiar așa de rea.*

Darrell se apropie și încercă să urmeze sfatul mamei sale. Le zâmbi, încercând să ascundă faptul că îi tremurau genunchii teribil.

- La ce râzi, fraiere? spuse cel mai mare dintre băieți. Era aproape la fel de înalt și bine făcut ca Malik. Crezi că suntem amuzanți sau ce?

- Nu, nu, spuse repede Darrell, panicat, căutând cuvintele potrivite. *Fusese simplu să vorbesc cu Malik și cu băieții de acasă, dar aceștia sunt altfel*, se gândi Darrell.

Nu avea nici cea mai mică idee ce ar putea să le spună.

- Sunt… sunt nou pe aici, mormăi el emoționat, și merg la Buford.

- Buford? Ce-i asta? Ești prost sau ce? spuse cel mare, ceilalți râzând parcă în sincron.

- Vreau… vreau să spun Bluford, rectifică Darrell, da… Bluford.

- De ce nu ai spus așa de la bun început? Ți se plimbă limba-n gură sau ce? întrebă cel mare. Oricum, nu prostești pe nimeni. Tu, ăla de clasa a șasea, ce pretinzi că ești la liceu.

Se apropie atât de mult încât Darrell nu mai putu nici măcar să respire sau să zâmbească, lovind-ul un miros puternic de ceapă și țigări.

- Care-i numele tău, puștiule? întrebă el.

-Sunt Darrell… Mercer.

-Darrell… Mercer repetară ei, chicotind.

Numele lui Darrell îi amuzau teribil. Continuau să îl tot repete, luându-l în derâdere. Darrell încerca să găsească o cale să fugă, să scape de ei, dar băieții îl înconjurară.

În sfârșit, cel mare întrebă:

- Ai ceva bani, Darrell Mercer?

- Pentru ce? întrebă Darrell.

- Ne gândeam că ne împrumuți, ca să nu-ți îndesăm fundul ăla sfrijit în tomberonul acela, spuse cel mare.

Prietenii lui începură să râdă tare. Unul dintre puști, îmbrăcat într-un tricou foarte larg cu Lakers, îi acoperea pe toți cu râsul său.

- Arată de parcă ar fi pe punctul de a-și uda pantalonașii, zise băiatul cu tricoul Lakers, neputând nici măcar să mai respire de râs.

Darrell le dădu 3.25$, tot ce avea. Le înmână banii cu mâinile ce-i tremurau groaznic.

- Trei biștari? Atât ai? se răți băiatul musculos la el.

Darrell se holba la el, cu gura deschisă de spaimă. Apoi, fără să scoată vreun cuvânt, Darrell încercă să treacă pe lângă ei, dar toți se puseră în calea lui. Băiatul mai mare întinse degetul arătător și îl împunse pe Darrell în piept.

- Sunt Tyray Hobbs. Sunt boboc la Bluford, iar eu conduc lucrurile pe aici. Ai auzit ce am zis?

- Da, zise Darrell, plecându-și capul.

Voia să meargă acasă, nu la unchiul Jason, ci înapoi în Philadelphia. Încă o dată, încercă să treacă de ei. De această dată, băieții se dădură la o parte. Dar, grăbindu-se să treacă de ei, Tyray îi puse piedică. Neputând să treacă de adidașii Nike ai lui Tyray, Darrell se împletici și căzu pe marginea trotoarului. Își mușcă buza când se lovi de pământ. Simți gustul sărat al sângelui care îi țâșni din buză.

- Ești împiedicat sau ce? întrebă Tyray.

- Ești vreun prostălău sau ceva de genu'? întrebă alt băiat.

Darrell se ridică ușurel. Rana era mică. O ascunse, mușcându-și buza de jos. Nu voia ca cineva să observe că sângera.

- *Deci așa are să fie*, gândi Darrell.

- Uite cum tremură, zise Tyray sfidându-l, iar băieții se puseră din nou pe râs, scoțând un sunet asemănător mașinilor prinse în aglomerația din oraș de la orele de vârf.

Darrell se întoarse și începu să meargă ușurel către noul său apartament.

Un cuplu tânăr ce împingea un cărucior de bebeluș se îndrepta către el. Bărbatul era solid. Darrell crezu că Tyray și prietenii lui nu vor îndrăzni să se ia de el. Când mai avea puțin de 1 metru până la cărucior, se întoase. Băieții dispăruseră.

Tyray și prietenii săi dispărură în umbră, dar Darrell știa că avea să îi vadă din nou. Ajungând la Bluford, ei aveau să fie acolo, plimbându-se pe coridoare, stând în vestiar, relaxându-se în sala de sport.

Îl vor aștepta.

Anexa 4

Fișă de lucru

Activitatea 1:

Citiți cu atenție textul următor și identificați formele de bullying.

„Primii mei ani la liceu au fost o adevărată tortură. Nu era suficient de rău să fii nou în școală, dar unii oameni de acolo aveau grijă să îți facă viața și mai grea decât atât. Erau câțiva care obișnuiau să scrie bilețele jignitoare, să te urmărească în drumul tău spre casă sau să facă farse la telefon. Un anumit agresor obișnuia să îmi necăjească sora, care avea doar 10 ani pe atunci. Se întâmpla numai când eu nu eram prin preajmă. Nu a durat mult până ce agresorul a început să mă necăjească și pe mine. După ce am mers la consilier pentru a-i povesti ce se întâmplă, mi-au promis că vor discuta cu cei implicați. Nimic nu s-a schimbat. Am mers și la director și, suprinzător, nimic nu s-a schimbat până ce în clasă, odată, pe când agresorul m-a lovit și mi-a apucat mâna, aproape reușind să mi-o rupă. Se uită atunci la mine și îmi spuse:

-Ești la fel de ușor de rănit precum sora ta.

Activitatea 2:

Pentru fiecare întrebare de mai jos, alegeți răspunsul correct:

a) „Bârfa” este o formă de bullying?

Da Nu

b) Apare bullying-ul de cele mai multe ori în cadrul unui grup?

Da Nu

c) Sunt agresorii mai populari decât colegii lor mai puțin îndrăzneți?

Da Nu

d) Ar trebui ca un copil ce este agresat să vorbească cu cineva (părinte, prieten, profesor)?

Da Nu

e) O situație de bullying poate fi ștearsă doar cu ajutorul scuzelor?

Da Nu

IMPORTANŢA COMUNICĂRII

Prof. Volocariu Doina
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Şcoala: Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Clasa: clasa a XI – a

Tipul de activitate: atelier

Tipul atelierului: achiziţie de noi cunoştinţe

Subiectul: ***Importanța comunicării***

Durata: 50 minute

Scop: să îi sprijine pe elevii din clasa a XI – a să înţeleagă în general conceptul de comunicare, să manifeste empatie în raport cu ceilalţi, să înțeleagă metoda Enright și să învețe să ierte pentru a-i ajuta pe aceștia să devină parteneri, alături de profesori, în prevenirea acestor fenomene în rândul adolescenţilor printr-o mai bună comunicare, empatie și susținere reciprocă.

Obiective:

Atelierul își propune să îi sprijine pe elevii din clasa a XI – a:

- să înţeleagă în general conceptul de comunicare;
- să manifeste empatie în raport cu ceilalţi;
- să înțeleagă metoda Enright și să învețe să ierte.

Rezultate aşteptate:

La finalul atelierului, elevii din clasa a XI – a, vor fi capabili:

- să posede în general informaţii despre conceptul de comunicare;
- să manifeste empatie în raport cu ceilalţi;
- să înțeleagă metoda Enright și să învețe să ierte.

Indicatori de realizare: chestionar de evaluare la finalul activității

Metode şi tehnici: discuţii frontale, expunerea didactică, aplicare de chestionar

Resurse materiale: fişe

SCENARIU

1. Captarea atenției

Profesorul anunță titlul atelierului, explică modul în care se vor derula activitățile.

2. Activitate

Vă rugăm să citiți cu atenție afirmațiile de mai jos și notați pentru fiecare părerea dvs.

1. O relaţie de comunicare dificilă poate face ca tensiunea unei persoane să se menţină scăzută.	Adevărat	Fals
2. Dacă ne credem neînţeleşi nivelul stresu-lui la care suntem supuşi creşte.		
3. E posibil ca o persoană necomunicativă să se simtă confuză.		
4. Suprasolicitarea apare atunci când oamenii sunt capabili să-şi îndeplinească sarcinile.		
5. De obicei o persoană introvertită este în stare să-şi îndeplinească sarcinile mai bine decât ar face-o într-o situaţie normală.		
6. Un anumit grad de comunicare este necesar vieţii.		
7. Insuccesul pe care îl resimţim într-o anumită situaţie depinde mai mult de situaţia respectivă decât de felul cum reacţionăm.		
8. Aşteptările unei persoane în legatură cu o situaţie pot influenţa considerabil atitudinile persoanei respective.		
9. Comportamentul asertiv are ca efect relaţii interpersonale pozitive.		
10. Comunicarea agresiva determina rezolvarea conflictelor.		
11. Pentru a fi eficientă, comunicarea presupune îmbunătăţirea relaţiilor interpersonale.		
12. Focalizarea atenţiei asupra trăsăturilor pozitive de caracter îmbunătăţeşte imaginea personală şi reduce stresul.		
13. Acceptarea faptului ca nimeni nu poate face totul perfect ajuta la echilibrul in comunicare.		
14. Relaţiile strânse cu alţi oameni reduc în mod cert conflictele.		
15. Uneori, cea mai bună metodă de reducere a stresului este evitarea locurilor/situaţiilor care ne provoacă tensiuni.		

3. Prezentarea informațiilor

Ce este comunicarea?

Comunicarea (în varianta cea mai simplă) este actul de transfer de informații dintr-un loc în altul.

Deși aceasta este o definiție simplă, atunci când ne gândim cum putem comunica subiectul devine mult mai complex. Există mai multe categorii de comunicare și ele pot apărea în orice moment simultan.

Diferitele categorii de comunicare includ:

Comunicare verbală: față-în-față, telefon, radio sau televiziune și alte mijloace de comunicare.

Comunicarea non-verbală: limbajul corpului, gesturile, modul în care ne îmbracăm sau acționăm – chiar și parfumul nostru.

Comunicare scrisă: scrisori, e-mailuri, cărți, reviste, Internet sau prin alte mijloace de comunicare.

Vizualizări: graficele și diagramele, hărțile, logo-urile și alte vizualizări pot comunica mesaje.

Procesul de comunicare interpersonală nu poate fi privit ca un fenomen care pur și simplu „se întâmplă", ci ar trebui văzut ca un proces care implică participanții la negocierea rolului lor în acest proces, fie conștient, fie inconștient.

Expeditorii și receptorii sunt, desigur, vitali în comunicare. În comunicarea față în față rolurile expeditorului și ale receptorului nu sunt distincte, deoarece ambele părți comunică între ele, chiar dacă în moduri foarte subtile, cum ar fi contactul cu ochii (sau lipsa) și limbajul corpului general.

Există multe alte modalități subtile prin care comunicăm (poate chiar neintenționat), de exemplu tonul vocii noastre poate da indicii despre starea noastră emoțională, în timp ce gesturile pot contribui la mesajul vorbit.

În comunicarea scrisă, expeditorul și receptorul sunt mai usor de depistat. Astăzi, toți putem să scriem și să publicăm online ideile noastre, ceea ce a dus la o explozie a posibilităților de informare și comunicare.

Procesul de comunicare

Un mesaj sau o comunicare este trimisă de către expeditor printr-un canal de comunicare către un receptor sau către mai mulți receptori.

Expeditorul trebuie să codifice mesajul (informațiile transmise) într-o formă adecvată canalului de comunicare, iar receptorul decodifică apoi mesajul pentru a înțelege semnificația acestuia.

În orice stadiu al procesului de comunicare pot să apară neînțelegeri. Comunicarea eficientă implică minimizarea potențialului de neînțelegere și depășirea oricăror bariere în calea comunicării în fiecare etapă a procesului de comunicare.

Un comunicator eficient își înțelege audiența, alege un canal de comunicare adecvat, își expune mesajul la acest canal și codifică mesajul pentru a reduce neînțelegerile de către receptor.

El va căuta de asemenea feedback de la receptor cu privire la felul în care mesajul este înțeles și încearcă să corecteze orice neînțelegere sau confuzie cât mai curând posibil.

Receptorii pot folosi tehnici precum Clarificarea și Reflecția ca modalități eficiente de a se asigura că mesajul trimis a fost înțeles corect.

Canalele de comunicare

Teoria comunicării afirma mai devreme că o comunicare implică un expeditor și un receptor care transmit informații printr-un canal de comunicare.

Canalele de comunicare reprezintă termenul dat modului în care comunicăm. Există mai multe canale de comunicare disponibile astăzi, de exemplu: conversații față în față, apeluri telefonice, mesaje text, e-mail, Internet (inclusiv social media precum Facebook și Twitter), radio și TV, scrisori scrise, broșuri și rapoarte pentru a numi doar câteva.

Alegerea unui canal de comunicare adecvat este vitală pentru o comunicare eficientă, deoarece fiecare canal de comunicare are puncte forte și puncte slabe diferite.

De exemplu, difuzarea de știri despre un eveniment viitor printr-o scrisoare scrisă ar putea să transmită mesajul în mod clar unuia sau a doi indivizi, dar nu va fi eficient pentru a transmite mesajul unui număr mare de persoane. Pe de altă parte, transmiterea informațiilor complexe tehnice se face mai bine printr-un document tipărit decât printr-un mesaj vorbit, deoarece receptorul este capabil să asimileze informațiile în ritm propriu și să revizuiască elementele pe care nu le înțeleg pe deplin.

Codificarea mesajelor

Toate mesajele trebuie să fie codificate într-o formă care poate fi transmisă de canalul de comunicație ales pentru mesaj.

Cu toții facem asta în fiecare zi când transferăm gânduri abstracte în cuvinte vorbite sau în formă scrisă. Cu toate acestea, alte canale de comunicare necesită diferite forme de codificare, de exemplu: textul scris pentru un raport nu va funcționa bine dacă se difuzează printr-un program radio și textul scurt, abreviat utilizat în mesajele text ar fi inadecvat dacă este trimis printr-o scrisoare.

Datele complexe pot fi comunicate cel mai bine folosind un grafic sau o diagramă sau o altă vizualizare.

Comunicatorii eficienți își codifică mesajele în mintea lor, precum și pe canalul de comunicare. Aceasta implică o utilizare adecvată a limbii, transmiterea informațiilor pur și simplu, anticiparea și eliminarea cauzelor probabile de confuzie și neînțelegere și cunoașterea experienței receptorilor în decodificarea altor comunicări similare. Codificarea reușită a mesajelor este o abilitate vitală în comunicarea eficientă.

Decodificarea mesajelor

Odată primit, receptorul trebuie să decodeze mesajul. Decodificarea cu succes este, de asemenea, o abilitate vitală de comunicare.

Oamenii vor decoda și vor înțelege mesajele în diferite moduri, bazându-se pe orice obstacole în comunicare care ar putea fi prezente, experiența lor și înțelegerea contextului mesajului, starea lor psihologică, timpul și locul primirii, precum și mulți alți factori potențiali.

Înțelegerea modului în care mesajul va fi decodificat și anticiparea cât mai multor potențiale surse de neînțelegere posibil este atuul unui comunicator de succes.

Feedback

Receptorul mesajului poate furniza feedback despre modul în care a înțeles mesajul atât prin reacții verbale, cât și prin reacții non-verbale.

Comunicatorii eficienți acordă o atenție deosebită acestui feedback, deoarece este singurul mod de a evalua dacă mesajul a fost înțeles ca fiind intenționat și permite orice corectare a confuziei.

Mărimea și forma feedback-ului vor varia în funcție de canalul de comunicare utilizat: de exemplu, feedback-ul în timpul unei conversații față-în-față sau telefonică va fi imediat și direct, în timp ce feedback-ul la mesajele transmise prin TV sau radio va fi indirect și poate fi întârziat sau chiar transmis prin alte mijloace, cum ar fi Internetul.

4. Dezbatere

Profesorul care coordonează atelierul solicită elevilor să își expună punctul de vedere cu privire la informațiile prezentate.

5. Moment de reflecție.

Elevii participanți la atelier sunt rugați să noteze cum evaluează gradul de comunicare cu colegii lor şi ce cred despre iertare. Aceste notiţe sunt date profesorului.

Profesorul prezintă metoda Enright. Fiecare a întâlnit oameni care l-au rănit, umilit şi din această cauză a fost prins în vârtejul mâniei, depresiei şi resentimentului. Enright demonstrează faptul că iertarea, dacă este corect percepută, îi aduce mai multe beneficii celui care iartă decât celui care este iertat. Cartea este plină de înţelepciune şi căldură, ajutându-l pe cititor să vadă mai clar lucrurile şi să-şi recâştige pacea interioară. Dr. Enright are grijă să distingă iertarea de «falsa iertare» şi că iertarea nu înseamnă să acceptţi în continuare abuzuri.

6. Evaluarea activității. Profesorul le solicită participanților să completeze chestionarul de evaluare al activității și își exprimă speranța că atelierul a fost unul util pentru cei prezenți.

Chestionar de evaluare a activității

1. Menționați un aspect care v-a plăcut la activitatea la care ați participat.

.....

2. Menționați un aspect care nu v-a plăcut la activitatea la care ați participat.

.....

3. Cum vă gândiți să sprijiniți școala pentru realizarea unei comunicări cât mai ieficientă între toți actorii implicați: școală-părinte-copil?

.....

4. Considerați că a fost utilă activitatea desfășurată?

a) Da. De ce? .....

b) Nu. De ce? .....

5. Ce sugestii aveți pentru alte activități organizate cu elevii?

.....

.....

FENOMENUL DE BULLYNG

Prof. Paraschiv Mihaela
Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui

***Tipul activității*:** atelier de lucru cu elevii

***Tema*:** Conștientizarea fenomenului de bullying

***Durata*:** 90 minute

Scopul: interiorizarea unor norme de conduită, manifestarea unor deprinderi de comportament moral-civic pornind de la contextele firești de viață și de la grupurile din care fac parte elevii la această vârstă, construirea unei școli prietenoase, care promovează egalitatea, respectul, nondiscriminarea și incluziunea tuturor copiilor, informarea și conștientizarea asupra fenomenului de bullying.

Competențe specifice:

1. Explorarea unor norme morale care reglementează relațiile cu ceilalți oameni;

2. Explorarea unor valori morale care stau la baza relațiilor cu ceilalți oameni;

3. Recunoașterea unor comportamente moral-civice din viața cotidiană.

Obiective operaționale:

O_1: să spună ce expresii frumoase au auzit la adresa lor/ adresate altor persoane sau ei înșiși le-au spus altora;

O_2: să spună cu ce expresii jignitoare s-au confruntat în mediul școlar și nu numai sau au auzit la adresa altor persoane;

O_3: să participe activ la cerințele jocurilor/ activităților pregătite;

O_4: să-și spună părerea în legătură cu ceea ce au aflat/ știau despre fenomenul de bullying;

O_5: să realizeze postere antibullying.

Metode și procedee: conversația, brainstorming-ul, jocul, exercițiul, problematizarea, lucrul în echipă.

Mijloace didactice: hârtie albă, hârtie colorată, carton colorat, foarfece, lipici, marker, flipchart, PC, tablă, videoproiector/ tablă interactivă, ecusoane.

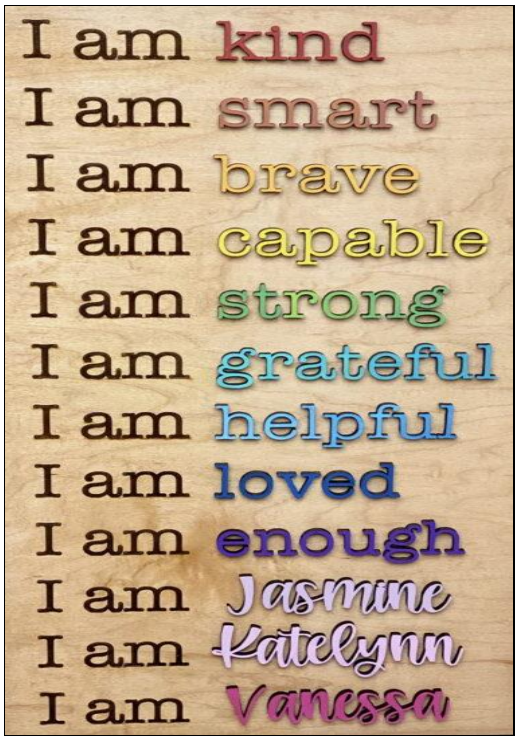
Forme de organizare: frontal, individual, grupe

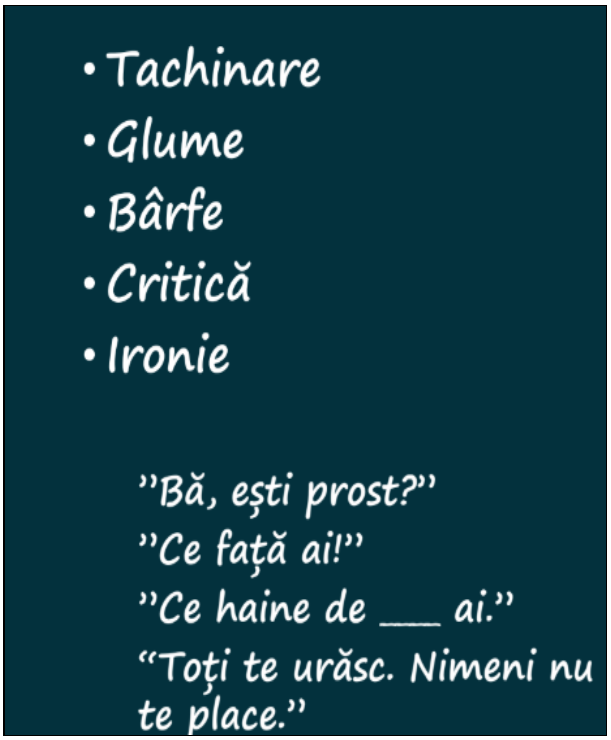
Scenariu didactic

Spargerea gheții

Se va realiza printr-un **joc** numit „***Copil ca tine sunt și eu!”.*** Elevii primesc o bucată de hârtie (postit note) pe care trebuie să o îndoaie puțin câte puțin, în timp ce spun lucruri care li se par lor jignitoare, dacă altcineva le-ar spune la adresa lor. Apoi sunt rugați ca în timp ce spun cuvinte/ expresii care lor li se par frumoase, încurajatoare, să desfacă pliurile hârtiei.

- **Expresii jignitoare:** Du-te de aici!, Pârâciosule!, Ești rău!, Plângăciosule!, Graso!, Tocilarule!, Prăjină!, Tu nu faci parte din grupul nostru!, Nu-mi place de tine!, Nu discut cu tine!;
- **Afirmații pozitive**: Ești frumoasă!, Ești amuzant!, Îmi place să mă joc cu tine!, Îți stă bine cu bluza asta!, Ești un coleg minunat!, Ești curajos!, Stai cu noi!, Ești înțelegător!, Ești bun!, Ești cuminte!, Ai o voce frumoasă!, Ești deșteaptă!, Ești un bun prieten!.

Se poartă **discuții** (Anexa 1) despre:

- ce este bullying-ul (comportament de intimidare, hărțuire, umilire, excludere, luare în derâdere a cuiva);
- care sunt caracteristicile bullying-ului: este **intenționat** (agresorul are intenția să rănească pe cineva), **este repetat** (aceeași persoană este rănită mereu), **există un dezechilibru de forțe** (agresorul își alege victima care este percepută ca fiind vulnerabilă, slabă și care nu se poate apăra singură);

- **unde se întâmplă bullying-ul** (la școală, pe stradă, în parc, la locul de joacă, în fața blocului);
- **cum se simte cel/ cea agresat/ă** (supărat, furios, umilit, îngrijorat, temător, vinovat, plânge, neimportant, slab);
- **care sunt acțiunile prin care este provoacat bullying-ul** (porecle, bârfe, loviri, jigniri, tachinări, împingeri, injurii, amenințări, deposedare de lucruri);
- **ce obțin cei care fac bullying** (putere, atenția colegilor, bunuri, popularitate), cine mai poate lua parte la bullying, pe lângă victimă și agresor (martorii).

Li se propune un **joc – exercițiu**, „*Scapă cine poate!*”. Pe niște cartoane colorate sunt notate diverse formule **pozitive**, dar și **negative** (ca un traseu). Elevii se deplasează pe acestea, având posibilitatea de a le alege pe cele care doresc să păşească. Astfel, ei își descoperă anumite calități sau defecte, dar și anumite temeri, pe care poate nu le luau chiar în serios. La finalul jocului sunt rugați să dezbată această activitate (cum s-au simțit, de ce nu au păşit pe unele dintre cartoane, dacă au de gând să schimbe ceva).

La următoarea **activitate**, elevii vor scrie pe o bucată de hârtie de **culoare verde** ceea ce îi face să se simtă bine, în siguranță, apreciați, fericiți, iar pe altă bucată de hârtie de **culoare roșie** ceea ce îi face să se simtă în pericol, neglijați, nefericiți. Tabla/ o coală de flipchart este împărțită în două. Într-o parte copiii vor lipi hârtia pe care au notat ceea ce este pozitiv, iar pe cealaltă parte ceea ce este negativ. Se poartă discuții și se caută soluții asupra celor constatate.

În **încheierea lecției**, elevii vor realiza postere, prin care vor descuraja/ elimina bullying-ul din școala/ mediul lor și vor aduce în centrul atenției ideea de empatie, siguranță, implicare, ajutorare.

bullying-ul = inimă rănită

„Inima oamenilor este asemenea unei bucăți de hârtie. Dacă o îndoi sau o rupi, încercând să o lipești la loc, niciodată nu va mai fi la fel!”

Anexa 1

STOP BULLYING!

Prof. Paraschiv Mihaela
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

***Tipul activității*:** atelier de lucru cu elevii

***Tema*:** Prevenirea fenomenului de bullying

***Durata*:** 60 minute

Scopul: Dezvoltarea competențelor şi comportamentelor anti-bullying la adolescenți.

Competențe specifice:

1. Explorarea unor valori morale care stau la baza relațiilor cu ceilalți oameni;
2. Recunoașterea unor comportamente moral-civice din viața cotidiană;
3. Deosebirea comportamentelor prosociale de cele antisociale;
4. Relaționarea pozitivă cu ceilalți, în rezolvarea unor sarcini simple de lucru.

Obiective educative:

- sensibilizarea elevilor despre consecinţele care rezultă din aplicarea unor fapte agresive şi antisociale;
- dezvoltarea unui comportament social corespunzător (în cadrul relaţiilor stabilite cu colegii sau cu cadrele didactice) prin familiarizarea acestora cu diverse reguli de conduită pozitivă şi civilizată, în raport cu propria persoană şi cu ceilalţi;
- crearea unei stări de sensibilizare a elevilor pentru o societate bazată pe comportamente anti-bullying, în contextul şcolar şi cel familial.

***Metode și procedee**:* conversația, brainstorming-ul, jocul, exercițiul, problematizarea, lucrul în echipă, dezbaterea, discuția, studiul de caz.

***Mijloace didactice**:* hârtie albă, hârtie colorată, flipchart, PC, tablă, videoproiector/ tablă interactivă, ecusoane, carton colorat, foarfece, lipici, marker.

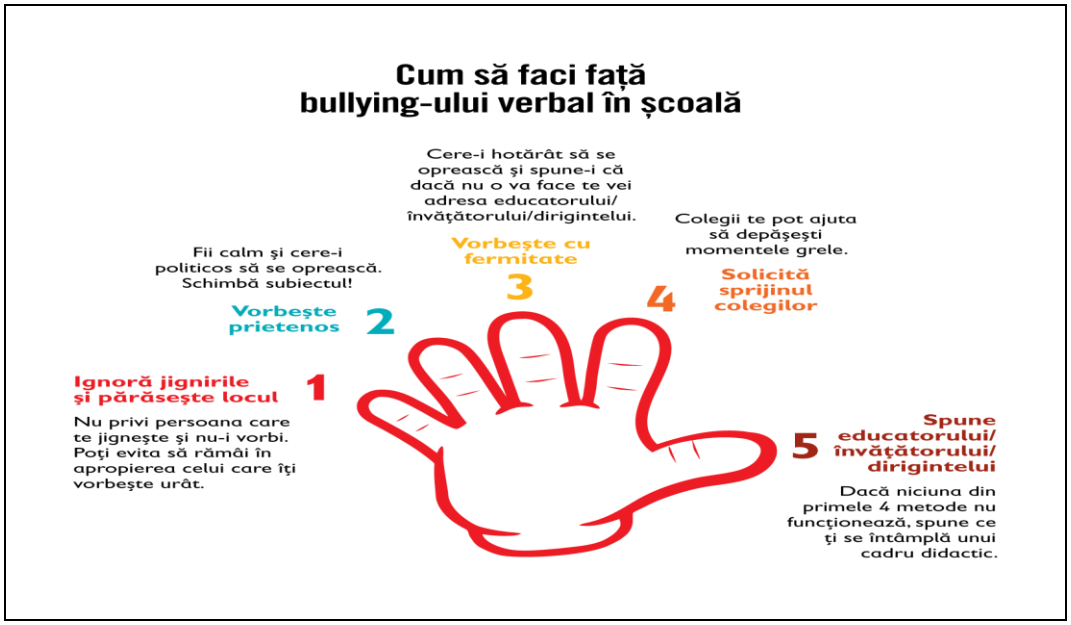
***Forme de organizare**:* frontal, individual, grupe.

Scenariu didactic

Spargerea gheții

Se va viziona un filmuleț prin accesarea linkului https: //youtu.be/lIfKF9OEiH4 și se vor purta discuții pe această temă. Elevilor le sunt aduse la cunoștință informații statistice despre fenomenul de

bullying în diverse medii conform Anexei 1 ***(Dreptul la pauză)*** și a modului de a răspunde la o situație de bullying în școală.

După familiarizarea elevilor cu fenomenul de bullying se împarte grupul în 3 echipe. Fiecare echipă studiază câte o situație urmărind **cerințele** de mai jos:

- citiți scenariul, încercați să înțelegeți cazul și clarificați-vă orice întrebare cu privire la conținut;
- notați ceea ce credeți că sunt comportamente și caracteristici care ar putea duce la o situație de bullying sau conflict;
- rezumați orice aspect pe o hârtie separată, pentru o viziune unificată asupra definiției bullying-ului;
- comparați rezultatele cu ceilalți membri din echipă și realizați un poster ***Stop bullying!*** pentru contextul dat.

Situația 1

Maria este o tânără fată care nu se potrivește cu stereotipurile sexuale din clasa ei. Ea este poreclită în mod regulat cu diferite nume și jignită de către unii colegi de clasă, în sala de sport, în afara clasei și în curtea școlii. Alți elevi încep să o ignore, iar ea suferă de această izolare impusă. Începe să nu mai meargă la școală și să evite locurile în care și-ar putea întâlni colegii de clasă.

CONSTATĂRI

Situația 2

Nicolas este conștient că în liceul său circulă comentarii despre el. Colegii își bat joc de deficiența sa de auz. Acest lucru îl face să se simtă frustrat și întristat. Se simte exclus de colegii săi de clasă și adesea mănâncă singur la cantină. Mai mult, se pare că un grup, dintre colegii de clasă, au creat un cont fals pentru a-l ponegri pe rețelele de socializare. Prezentând conținutul ca fiind Nicolas și folosind datele sale de contact, încep să trimită mesaje foarte provocatoare altor colegi. Când Nicolas începe să primească email-uri înapoi, este șocat și devastat și nu știe ce să facă.

CONSTATĂRI

Situația 3

Radu este un adolescent înalt și slab, care excelează la știință și matematică. În general, este bun la școală, dar nu atât de bun la a-și face și prieteni. De asemenea, se simte jenat de corpul său atunci când trebuie să se schimbe în haine de sport la școală, pentru că se compară cu alți elevi care sunt mai musculoși și mai dezvoltați. De fapt, alți adolescenți au remarcat timiditatea lui Radu și decid să o exploateze. Cu telefoanele lor mobile, ei fac fotografii lui Radu fără haine și în lenjerie intimă și au început să difuzeze pozele pe rețelele de socializare, cum ar fi Instagram sau WhatsApp. În curând, și alți colegi încep să-l șicaneze, să chicotească și să râdă de Radu la școală și în afara școlii.

CONSTATĂRI

Anexa 1

„Dreptul la pauză”

Pentru că elevii se confruntă cu cele mai multe situații de bullying în pauze, ***„Dreptul la pauză”,*** este o campanie de informare și conștientizare a rolului pe care fiecare dintre noi, profesori, părinți, elevi, îl are în asigurarea unui climat educațional pozitiv în școli, astfel încât toți elevii să se simtă în siguranță, iar pauzele să redevină timp de relaxare, socializare și conectare.

- 99% dintre elevi sunt familiarizați cu termenul de bullying.
- 82% dintre elevi (peste 4 din 5) au fost martori ai situațiilor de bullying în școala unde învață, 28% dintre respondenți afirmând că au asistat cu frecvență ridicată (des și foarte des) la astfel de situații.
- Aproape trei sferturi dintre elevi (73%) afirmă ca au asistat la situații de bullying în clasă, 21% afirmând că frecvența acestor situații a fost ridicată.
- În grupul de prieteni - incidența fenomenului pare a fi mai redusă, aproape jumătate dintre elevi (45%) spunând că au asistat la astfel de situații în grupul de prieteni, în timp ce frecvențele ridicate au fost semnalate de doar 1 din 10 copii.
- Rețelele de socializare sunt indicate ca mediu în care copiii asistă frecvent la situații de bullying – 79% dintre ei afirmând că au asistat la astfel de situații, iar 45% declarând că asistă la cyberbullying des sau foarte des.
- Aproape jumătate dintre respondenți (49%) afirmă că au fost victime ale bullyingului, în timp ce 1 din 10 spune că s-a aflat des sau foarte des în astfel de situații.
- Peste un sfert dintre elevi (27%) admit că s-au aflat în poziția de autor al actelor de bullying, în schimb proporția celor care admit frecvențe ridicate ale acestui comportament este de doar 2%.
- 84% dintre elevi afirmă că, în situații de bullying, au intervenit activ în sprijinul victimei.
- Puțin peste o treime (34%) dintre elevi afirmă că s-au aflat în poziția de martor pasiv la situații de bullying.
- Trei sferturi dintre elevi (74%) susțin că discută cu adulții despre situațiile de bullying, iar 22% din ei afirmă că fac acest lucru rar sau foarte rar.
- Peste trei sferturi dintre respondenți (77%) afirmă că, în situații de bullying, adultul care intervine este profesorul diriginte.
- Cu o frecvență mai redusă (51%) a fost indicat directorul, urmat de alte cadre didactice (42%), alți elevi (35%), profesorul de serviciu (25%), consilierul școlar (18%), în timp ce 2% dintre respondenți susțin că nimeni nu intervine în astfel de situații.

AFIRMĂ-ȚI DEMNITATEA! STOP HĂRȚUIRII!

Nițică Mihaela
Colegiul Economic „Anghel Rugina" Vaslui

Grup ţintă - Elevi din clasele IX-XII

Scop - Prevenirea fenomenului de bullying prin activități educative adresate elevilor

Obiective

- să descrie fenomenul de bullying și efectele pe termen mediu și lung asupra dezvoltării psihice a copiilor;
- să identifice efectele agresiunii, pentru a promova empatia față de țintele agresiunii și pentru a oferi sprijin acestora;
- să exerseze abilitățile social-emoționale pentru a promova relații sănătoase;
- să manifeste atitudini civice pentru prevenirea şi gestionarea situaţiilor de bullying întâlnite.

Resurse procedurale

Metode utilizate: brainstorming, dezbaterea în grupuri și perechi, problematizarea, jocuri de rol, vizionarea de filme educaționale și comentarea lor, punerea în situație, reflectarea, argumentarea, completarea de fișe de lucru și chestionare, realizarea de desene, colaje, afișe și eseuri, studiu de caz, prelegerea și evaluarea unor situații problematice, etc.

Activitatea nr. 1: „Fenomenul bullying" – sensibilizare

Vizionare de filme artistice cu conținut educativ pe problematica bullying-ului, dezbateri interactive pe baza filmelor

- „Wonder" (Minunea) 2017
- „Spijt!" (Regret), Olanda, 2013

Discuțiile după vizionarea filmului se pot axa în jurul următoarelor întrebări:

- Care sunt modurile de intervenție pe care le-ați observat în aceste filme?
- Unde ați văzut că a apărut ignorarea și de ce credeți că au acționat așa?
- Unde ați văzut că a apărut ajutorul și de ce?
- Care intervenție v-a plăcut cel mai mult? Voi cum ați proceda și de ce?

Activitatea nr. 2: „Fenomenul bullying” – auto-reflecție

Cuprinde o poveste, un exemplu de realitate ce poate fi întâlnit în școli. Ea ilustrează fenomenul bullying, fenomen ce apare în diverse forme, contexte şi cu protagoniști diferiți. Poate fi folosita ca suport în discuții cu elevii pentru ca aceștia să reflecteze asupra problemelor critice legate de cauze, beneficii, sentimente și consecințele adoptării diferitelor roluri.

Povestea Simonei

Simona și Iulia, eleve în clasa a IX-a, au fost prietene dintotdeauna. Iulia se îndrăgostește de Dan şi ajung să fie pentru un timp împreună. După câteva luni, Dan îşi pierde interesul şi pune punct relației cu Iulia, iar aceasta se simte foarte rănită pentru că îşi dorea să fie cu el în continuare. Simona, la rândul ei, îl place pe Dan şi în scurt timp devin prieteni. Când Iulia află, începe să o **hărțuiască** pe Simona în **diverse forme.** La început o **amenință verbal** că dacă va ieşi cu Dan va renunța la prietenia ei. Simona încearcă să îi explice că a acceptat să fie prietena băiatului abia după ce ei doi nu au mai fost împreună şi a încercat să o asigure că nu a avut nicio legătură cu despărțirea lor. Iulia începe să facă **glume răutăcioase** pe seama ei, răspândește **zvonuri** despre Simona afirmând că este o persoană mincinoasă, în care nu poţi avea încredere şi îşi pune colegele comune să aleagă între prietenia ei şi a Simonei. Acestea, deși încurcate, văzând-o pe Iulia ca pe o victimă, ajung să o izoleze pe Simona, să nu mai petreacă timp împreună, să nu o mai invite la plimbări în parc, să nu îi mai răspundă la salut. Simțindu-se exclusă, Simona *începe să clacheze* şi, fără să vrea, *se îndepărtează* şi de Dan. Nu îi spune acestuia despre comportamentul Iuliei, de teamă ca el să nu o considere mai slabă.

Într-o altă zi, în timpul orei de sport când Simona este pe teren, Iulia merge la vestiar şi îi **rupe tema** la matematică din caiet. La oră, Simona nu este crezută de profesor că şi-a făcut tema şi primește nota doi. Terorizată de comportamentul Iuliei şi de explicaţiile pe care trebuie să le dea părinţilor legate de această notă, Simona *începe să se retragă* din activităţile sociale. Nu se mai poate concentra să înveţe întrucât se întreabă mereu: „Ce o să mi se mai întâmple astăzi?”, „Ce vor mai spune despre mine?”, „Ce răutăţi îmi vor mai face?”

Iulia **publică pe Facebook** imagini caricaturizate ale fostei sale prietene şi le distribuie întregii reţele de colegi şi prieteni comuni, spre amuzamentul tuturor. Mai mult, întreaga noapte îi **trimite sms-uri în care o jignește**. Simona nu mai rezistă şi a doua zi la şcoală o **insultă** și ea pe Iulia, care îi răspunde amenințând-o cu bătaia. Simona nu o crede, însă teama își face loc în sufletul ei. Ar fi cerut ajutorul cuiva, dar nu știa cui. Îi era jenă să le spună profesorilor adevărul, gândindu-se că aceştia o vor judeca greşit ştiind că are un prieten. Colegii o priveau deja cu alţi ochi, crezând spusele Iuliei. Începe să aibă *coşmaruri noaptea*, nu mai are *poftă de mâncare*, pe faţa ei se vede o expresie de permanentă *tristeţe şi nefericire*. Se simte *respinsă* de colegele ce altădată îi fuseseră prietene, nu mai ştie în cine să aibă încredere şi *se autoizolează*. În mai multe rânduri *lipseşte de la şcoală*, acuzând stări de *rău fizic*. La câteva zile distanţă, Simona este încolţită în apropierea şcolii de un grup de copii

şi **bătută** cu bulgări de zăpadă până la apariţia *rănilor pe faţă şi corp* şi îi sunt **distruse obiectele din ghiozdan**. Tot ce a auzit înainte de a leşina a fost: „Ai îndrăznit să te pui cu cine nu trebuie. Ţi-ai căutat-o. Ai meritat-o!” .

După un timp Simona şi-a revenit din *leşin,* s-a ridicat, însă simţea că mai are puţin şi corpul său se va *sfărâma în mii de bucăţele*. Era îngrozită nu numai de durerea fizică, ci şi de reacţia părinţilor săi când vor afla că tot ce i s-a întâmplat a fost din cauza unui baiat. Până la urmă ea realizează că are nevoie de sprijin. Își ia inima în dinți și le povestește părinților întreaga istorie. Spre surprinderea ei, părinții se dovedesc foarte înțelegători, o ascultă și o ajută să își rezolve conflictul.

Sugestii de discuție

Finalizați enunțurile următoare:

Simona era foarte supărată ..... Ea gândea că ..... Ca urmare, s-a comportat ..... Astfel a avut un comportament de (victimă, hărțuitor, martor, etc.) .....

Și mie mi s-a întâmplat să ..... pentru că ..... Am (*descrie comportamentul*) .....

La fel ca și Simona, eu .....

Spre deosebire de Simona, eu .....

Asigurarea feedback-ului

În funcție de parcursul activității și de timpul rămas la dispoziție, elevi voluntari din clasă vor exprima printr-un „mesaj cadou” pentru toți participanții modul în care s-au simțit ei în timpul activității, iar doritorii se pot chiar exprima utilizând „cutiuța pentru mesaje-cadou”.

MITURI ȘI REALITĂȚI DESPRE BULLYING

Nițică Mihaela
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Vârsta: 14-18 ani

Durata: 50 de minute

OBIECTIVE

- Să pregătească grupul/clasa pentru subiectul bullying, să conteste și să desființeze mituri.
- Să întărească informațiile care sunt reale, de încredere și valide.

PREGĂTIRE

Flip-chart; markere; Fișa de lucru: Mituri și realități despre bullying

PAS CU PAS

- Explicați-le elevilor că veți juca toți un joc pentru a vedea cât de multă ”informație subiectivă” și „mituri” are grupul despre bullying-ul la școală. Explicați că „mitul” se referă la informații neadevărate care sunt transmise mai departe ca fapte. Unele mituri conțin anumite informații exacte, dar în general nu sunt adevărate.
- Împărțiți clasa în două părți cu o linie invizibilă - partea stângă este pentru mituri și ficțiune, iar partea dreaptă pentru fapte și realitate.
- Citiți prima afirmație și dați-le instrucțiuni elevilor – cei care cred că afirmația este un mit, trec în partea stângă, iar cei care cred că este adevărat – trec în partea dreaptă. După ce toți elevii au decis, discutați o perioadă de timp despre motivul pentru care au ales să fie în partea în care sunt.
- După ce au discutat fiecare afirmație, explicați-le elevilor dacă afirmația este adevărată sau este un mic.

FIȘA DE LUCRU: Mituri și realități despre bullying

MIT	REALITATE
Uneori agresorii de fapt își ajută victimele împingându-i să învețe să se apere.	Frica nu este propice pentru a învăța să te aperi. Trebuie să-i învățăm pe copii abilitățile de care au nevoie pentru a fi autoritari într-un mediu înțelegător și susținător, nu prin coerciție și amenințări.

Elevii vor depăși victimizarea. Victimizarea de obicei se termină atunci când un elev se duce la liceu, adesea după primul an.	Efectele victimizării sunt profunde și pot ajunge până la maturizare. Traumatizarea gravă a persoanelor victimizate a fost legată de depresie, neputință și, în anumite cazuri, suicid.
Durează de un an. Ce mai contează acum? Copilul poate să gestioneze.	Doar pentru că respectivul copil a îndurat o situație dureroasă, asta nu înseamnă că situația este în regulă. Orice incident de bullying poate fi ”paiul care sparge buba” provocând boală, evitarea școlii și chiar violență dacă persoana victimizată se răzbună.
MIT: Doar băieții care sunt efeminați și mici sunt agresați; doar fetele care sunt nesigure și supraponderale sunt agresate.	REALITATE: Victimizarea nu se limitează la elevii care afișează caracteristici de pasivitate (precauție, sensibilitate, tăcere, anxietate și nesiguranță). Efectele victimizării afectează atât elevii care afișează caracteristici de pasivitate cât și pe cei care acționează provocator, pentru că unele victime ale bullying-ului caută un mod de a se apăra prin comportament provocator.
Victimele bullying-ului nu știu cum să se apere verbal sau fizic.	Societatea, părinții și școlile nu îi învață pe copii abilitățile autoapărării fizice, psihice, emoționale și verbale.
Bullying-ul este un ritual de inițiere prin care trebuie să trecem toți.	Unii oameni pretind că hărțuirea, discriminarea, rasismul, violența, atacul, urmărirea, abuzul fizic, abuzul sexual, molestarea, violul și violența domestică sunt ritualuri de inițiere, dar toate sunt de neacceptat.
Agresorii sunt puternici din punct de vedere psihologic.	Agresorii compensează pentru slăbiciunea lor cu agresiune. Ceea ce unii oameni văd în mod greșit drept „tărie psihică” este de fapt o determinare agresivă de a încălca granițele altor oameni fără respect sau considerație pentru ceilalți, fără a te gândi la consecințe, și un fond infinit de scuze și motivații goale pentru agresiunea lor.
Violența la televizor și jucarea jocurilor video violente îi face pe copii să fie violenți	Mulți copii joacă jocuri video violente, dar doar puțini copii sunt violenți. De aceea, jocurile video violente nu sunt o cauză, altfel toată lumea care joacă

	jocuri video violente ar fi violentă, lucru care nu se întâmplă. Totuși, trebuie remarcat că interacțiunea repetată cu jocurile violente poate desensibiliza tinerii, în special tinerii în anii de formare.
Bullying-ul online nu implică rănire fizică, atunci care este problema?	De fapt, unii oameni s-au sinucis pentru că nu au văzut o cale de ieșire din hărțuire, amenințări și abuz continuu. Cicatricile emoționale rămân mult mai mult timp și uneori o persoană nu va reuși să treacă peste ele.
Este ușor să identifici semnele bullying-ului.	Nu este ușor să identifici semnele bullying-ului, pentru că nu este întotdeauna fizic și evident. Bullying-ul emoțional, verbal și online poate lăsa adesea cicatrici pe care oamenii nu le văd.
Copiii scapă de bullying când cresc.	Destul de des, copiii care agresează cresc și devin adulți care agresează sau care folosesc comportamentul negativ pentru a obține ce doresc, dacă respectivul lor comportament nu a fost contestat de către autoritățile relevante, fie ele școală sau părinți, etc.
Bullying-ul implică doar făptași și victime.	Mulți părinți, profesori și elevi văd bullying-ul ca o problemă care se limitează la agresori și victime. Dar bullyingul implică mai mult decât dinamica agresor victimă. Spre exemplu, incidentele de bullying sunt evenimente care au loc în public, în mod tipic care au martori. Studiile bazate pe observații de la locul de joacă au descoperit că în cazul majorității incidentelor, cel puțin alți patru semeni au fost prezenți ca martori, observatori pasivi, ajutoare ai agresorilor, susținători sau apărători ai victimelor.
Copiii și tinerii care sunt agresați vor spune unui adult aproape întotdeauna.	Adulții adesea nu sunt conștienți de bullying, în parte pentru că mulți copii nu îl raportează. Doar 1/3 din elevii care au fost agresați au raportat acest lucru unui adult. Băieții și copiii mai mari sunt mai puțin predispuși decât fetele și copiii mai mici să spună

	unui adult despre bullying. De ce sunt copiii rezervați în a raporta bullying-ul?

Rezultate obținute:

Înțelegerea faptelor versus mituri despre agresori și victime dar și comunicarea și conștientizarea sunt importante pentru rezultatul activității.

Elevii trebuie să conștientizeze că:

- Problemele victimelor și agresorilor nu sunt aceleași.
- Victimele bullying-ului au nevoie de intervenții care să îi ajute să-și dezvolte o imagine de sine pozitivă și care să-i învețe să nu dea vina pe propria persoană pentru lucrurile care li se întâmplă.
- Agresorii trebuie să învețe strategii care să îi ajute să-și controleze furia și tendința lor de a da vina pe alți oameni pentru problemele lor.
- Semenii trebuie să învețe că bullying-ul este o problemă a întregii școli, în care toată lumea este răspunzătoare. Nu există observatori neimplicați.

SURSĂ

Adaptat după:

- http: //www.bullying.co.uk/general-advice/bullying-myths-and-facts
- http: //www.education.com/reference/article/bullying-myths-facts
- http: //www.stopbullying.gov/resources-files/myths-about-bullying-tipsheet.pdf

GESTIONAREA EMOȚIILOR NEGATIVE

Prof. Sîrbu Maria-Magdalena
Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui

Tipul activității: de comunicare și însușire a unor noi informații

Titlul activității: ***Gestionarea emoțiilor negative***

Disciplina: Consiliere și orientare

Grupul țintă: elevii claselor IX - XII

Obiective: prezentarea și punerea în practică a metodelor ANTI-BULLYING însușite și valorificate la cursul „**Stopping Bullying"**

- O1. autocunoașterea și cunoașterea nevoilor / situațiilor celorlalți;
- O2.autoevaluarea modului propriu în care se comunică propriile dorințe și nevoi într-o situație conflictuală și exersarea unor modalități de comunicare în astfel de situații;
- **O**3. implicarea în situații-problemă

Rezultate aşteptate: înțelegerea și acceptarea celor din jur; gestionarea diferitelor tipuri de conflict/promovarea unor relații mai puternice în cadrul colectivului de elevi și a unui climat mai pozitiv în școală.

Mijloace utilizate: tabla, flipchartul

Metode: jocul de rol, dialogul euristic, problematizarea

Activitatea 1:

Problematizare: Pentru început, profesorul provoacă elevii la o discuție (de 5 minute) despre interesul pe care ei îl acordă în general nevoilor / cerințelor colegilor / prietenilor etc.

„Când sunteți într-un grup de prieteni și cineva (pe care nu îl considerați prea *interesant*) vrea să va comunice un lucru, care pentru el/ ea are o anumită importanță, iar pentru voi, nu, cum tratați acea persoană?"

Activitatea 2: enunțarea temei activității și a obiectivelor

„Pornind de la ideea raporturilor voastre cu ceilalți, propun să discutăm astăzi despre... și să avem în vedere:

- O1. autocunoașterea și cunoașterea nevoilor / situațiilor celorlalți;
- O2. autoevaluarea modului propriu în care se comunică propriile dorințe și nevoi într-o situație conflictuală și exersarea unor modalități de comunicare în astfel de situații;

- O3. implicarea în situații-problemă

Activitatea 3: jocul de rol

Profesorul anunță faptul că urmează să implice elevii într-***un joc*** de rol și nu într-o situație concretă, care să pună pe cineva anume într-o situație nedorită.

Un elev (voluntar) este rugat să iasă împreună cu profesorul, spre a-i fi comunicată o sarcină. I se cere ca, din moment ce va fi chemat în clasă, să le spună colegilor lucruri interesante despre el, despre hobbyurile personale sau despre orice subiect important dorește el să comunice.

Ulterior, cât elevul se gândește la ce urmează să spună, ceilalți din clasă sunt sfătuiți să îl ignore totalmente pe cel care va veni să le comunice anumite lucruri, să facă în așa fel încât să nu îi acorde nicio atenție, indiferent de străduințele acestuia, de modalitățile lui de comunicare verbală, nonverbală sau paraverbală.

Activitatea 4: (dialogul euristic)

- Cum te-ai simțit când nimeni nu te-a ascultat / nu s-a uitat la tine, cât timp ai încercat să le vorbești?

Posibile răspunsuri:

„ignorat” / „neînțeles” / „frustrat” / „bătaia de joc a celorlalți”.

- Ce reacții / porniri sufletești ai avut în acele momente?

„Îmi venea să plâng / să fug/ să țip la ei / să le spun că sunt ....” etc.

- Alcineva din clasă ar putea realiza un desen pe tablă / pe foaia de flipchart, în care să reprezinte starea de spirit a colegului aflat în situația imaginată?

- Care credeți că a fost scopul acestei activități?

Posibile răspunsuri:

„Să înțelegem cum e atunci când și noi suntem într-o situație de acest gen”.

„Să învățăm să empatizăm mai mult”.

„Să învățăm să respetăm mai mult”.

„Să învățăm să ne stăpânim emoțiile negative, atitudinile neprietenoase, indiferent de situație”.

„Să cerem ajutorul, atunci când simțim că se întîmplă cu noi ceva ce nu putem controla”.

Activitatea 5: asigurarea retenției și a transferului

Să formulăm **concluziile**!

1. Oricine, oricând, oriunde poate fi pus în situația de a nu fi ascultat, înțeles, ajutat, din cauza indiferenței, răutăților, neacceptării de către cei din jur.
2. Este bine ca în majoritatea cazurilor să manifestăm respect, înțelegere, empatie, față de nevoile / cerințele celor din jur (dacă acestea pornesc din convingeri serioase și manifestări civilizate).
3. „Dacă vorbești urât, atunci ai să înghiți si tu vorbe urâte. Dacă vrei să primesti cadouri, trebuie sa dai și tu altora”. (proverb bengalez despre comportamentul în societate)

„PROFILUL" AGRESORULUI ȘI AL VICTIMEI

Prof. Sîrbu Maria-Magdalena
Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru

Titlul activității: ***Cine e agresorul? Cine e victima?***

Disciplina: Consiliere și orientare

Grupul țintă: elevii claselor IX - XII

Obiective: prezentarea și punerea în practică a metodelor ANTI-BULLYING însușite și valorificate la cursul „ **Stopping Bullying"**

- O1. Recunoașterea tipologiei agresorului și a victimei;
- O2. Autoevaluarea modului propriu în care comunică propriile dorințe și nevoi într-o situație conflictuală și exersarea unor modalități de comunicare în astfel de situații.
- O3. Gestionarea situațiilor conflictuale

Rezultate aşteptate: gestionarea diferitelor tipuri de conflict/promovarea unor relații mai puternice în cadrul colectivului de elevi și a unui climat mai pozitiv în școală.

Mijloaceutilizate: laptop, internet, videoproiector, flipchart, fise de lucru

Metode: expunerea, dialogul euristic, problematizarea, puzzle-ul, diagrama

Activitatea 1:

„Ce înțelegeți prin << bullying>>"?

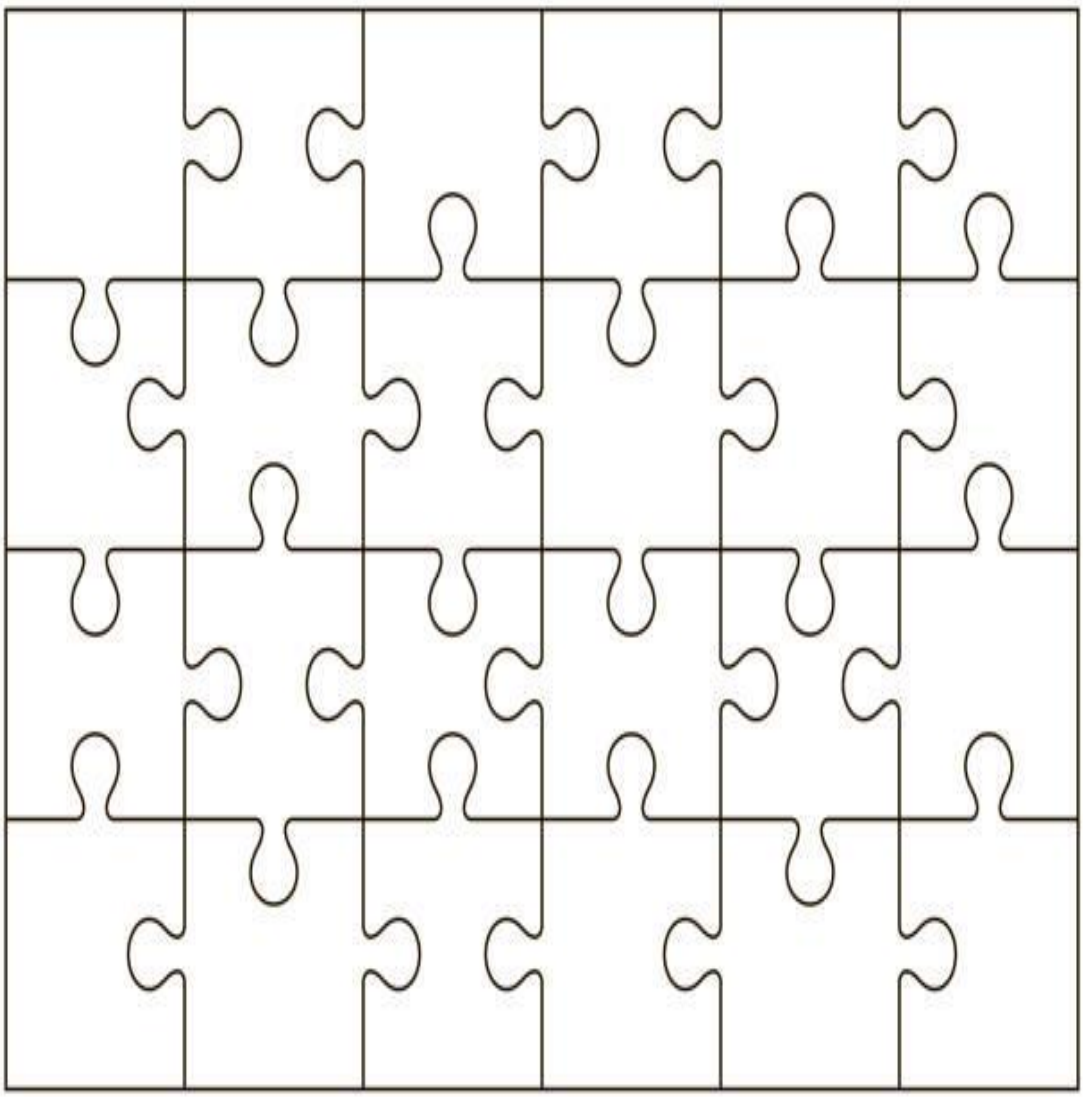
(exercițiude „spargere a gheții")

Elevii sunt solicitați să noteze (în piesele de puzzle desenate, cât mai multe cuvinte pe care le consider definitorii pentru fenomenul numit „bullying" - conform Anexei 1).

Anexa 1

Ce este BULLYINGUL?

Cuvinte-cheie

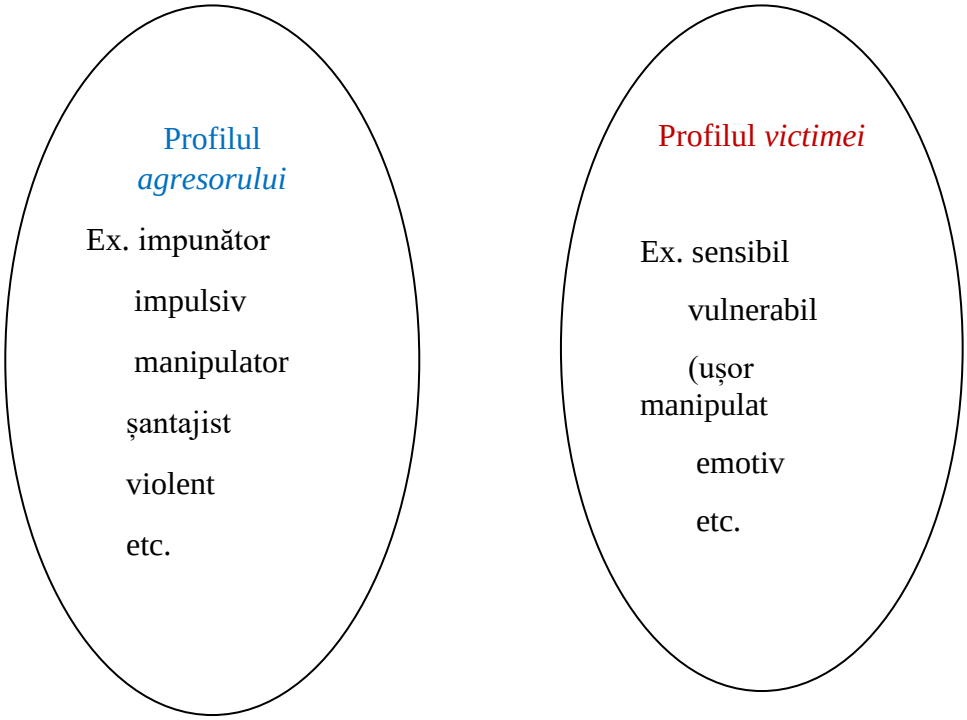
Activitatea 2:

Profesorul comunică elevilor obiectivele, subliniind importanța acestui tip de abordare:

- O1. recunoașterea tipologiei agresorului și a victimei;
- O2. Autoevaluarea modului propriu în care comunică propriile dorințe și nevoi într-o situație conflictuală și exersarea unor modalități de comunicare în astfel de situații.
- **O**3. Gestionarea situațiilor conflictuale

Activitatea 3 (scenariul propriu-zis):

Elevii sunt împărțiți în două grupe de lucru. Ei vor colabora, fiecare, la realizarea (pe câte o foaie de flipchart) a profilurilor emoționale și psihologice ale celor două tipuri de persoane implicate în situațiile conflictuale:

Activitatea 4: (formularea concluziilor):

În urma discuțiilor, se ajunge la concluzia că, deși agresorul și victima se comportă diferit în situațiile conflictuale, cele două tipologii pot avea un *background* comun, care poate viza:

- instabilitate emoțională;
- o familie dezorganizată;
- părinți indiferenți / care nu comunică;
- situație financiară precară;
- o anumită afecțiune fiziologică (ereditară ori dobândită în timp)
- atitudine introvertită (neacceptând deschiderea către ceilalți, posibilitatea de a fi ajutat
- etc.

Obs! Aceste persoane sunt vulnerabile, capabile oricând de reacții necontrolate!

Nu trebuie să rămânem indiferenți atunci când astfel de persoane generează sau devin victimele situațiilor conflictuale / de bullying.

Activitatea 5: temă de reflecție

Cum interpretați afirmația făcută de Mahatma Gandi, un susținătorindian al ideii de pace și independență, cu aproape un secol în urmă? („Violența este arma celor slabi!”)

ABORDARE COMPREHENSIVĂ A COMBATERII FENOMENULUI DE BULLYING

Prof. Canțur - Darie Laurența
Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui

Activitatea: atelier de lucru cu elevii

TIPUL LECŢIEI: Mixtă (informare, formare, sensibilizare, dezvoltarea și implicarea comunității locale, luarea inițiativei in tratarea problematicii propuse)

Virtuți-țintă: evaluarea riscului și luarea deciziilor, orientare, calitatea stilului de viata si a relatiilor sociale, analiza beneficiilor comportamentului de cooperare, distingerea de rănire/jignire intenționată de una neintenționată în diferite situații, rezolvarea conflictelor pentru siguranța mediului

Nivelul de invatamant: liceal

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

Pe parcursul şi la finalul lecţiei, elevii vor fi capabili:

1. Să definească şi identifice aspecte ale tipurilor de agresivitate;
2. Să ia decizii în cunoştinţă de cauză în ceea ce priveşte modul de acțiune în cazul bullying-ului;
3. Să identifice trăsăturile de personalitate ce alcătuiesc profilul psihologic al victimei bullying-ului şi al potențialului agresor;
4. Să îşi dezvolte unele deprinderi de comportament asertiv;
5. Să îşi exerseze abilităţile de a face faţă unor situaţii cu potenţial de bullying;
6. Să enumere minim 2 consecințe emoționale negative ale bullying-ului asupra victimelor/martorilor;
7. Să ierarhizeze valorile personale, conștientizându-și nevoile sociale principale.

Timp de lucru: 50 minute

Mod de realizare: fizic

RESURSE:

- MIJLOCITOARE: videoproiector, fişiere video, markere colorate, post-it-uri, coli A4;
- PROCEDURALE: conversaţia euristică, jocul de rol – scenariu improvizat, exerciţiul (de creativitate), dezbaterea, discuţia, exemplul, studiul de caz, chestionarul, harta conceptuală, brainstorming

FORME DE ORGANIZARE: - frontală, pe grupe, colectivă, dirijată, independentă

SITOGRAFIE:

https: //childhub.org/en

https: //www.unicef.org/

https: //ro.wikipedia.org/

http: //sparknews.ro/

http: //www.scolifarabullying.ro/despre

https: //clinicaalegria.ro/fenomenul-bullying/

Desfasurarea activitatii:

1. MOMENT ORGANIZATORIC ŞI CAPTAREA ATENŢIEI (5 minute)

Elevii vor fi informaţi referitor la titlul lecţiei şi la modul de desfăşurare a acesteia, prezentându-li-se clar faptul că ei vor fi participanţi activi şi direct implicaţi. Se realizează cu elevii, frontal, un ciorchine pe baza cuvântului „violență”.

2. INFORMARE (10 minute)

Elevii vor viziona prezentarea Bullying, care include informaţii referitoare la noțiunea de bullying, tipuri de hărțuire, actori implicați (protagoniști) ai bullying-ului, trăsături de caracter ale acestora, efecte ale bullying-ului, modalități de acțiune pentru contracararea efectelor și împiedicarea agresiunilor.

3. SCENETĂ DE IMPROVIZAȚIE (5 minute)

Un grup de elevi, băieți, din clasă, vor exemplifica un tip comun de agresiune întâlnit în rândul tinerilor. La final, se pune o singură întrebare: Ce ați face în locul „victimei”, pentru a nu recurge la un asemenea final? Se acceptă 3 răspunsuri din clasă.

4. ORGANIZAREA PE ECHIPE (5 minute)

Elevii vor extrage fiecare un bilet cu un număr (biletele sunt numerotate de la 1 la 6) și se vor muta pe scaune astfel încât toți elevii unei grupe, cei cu același număr, să stea pe scaune adiacente.

5. STUDIU DE CAZ (joc de rol) (15 minute)

Elevii vor urmări scenariul din aplicația School Bullying, care tratează problema agresiunii verbale și fizice. Respectând grupele create anterior, își vor asuma, rolul de martor pasiv, martor implicat agresiv, martor suport pentru victimă, victimă pasivă, victimă agresivă, victimă ce solicită ajutor.

Scenariul „Intimidare prin șantaj”:

La finalul analizei posibilităților de acțiune, elevii vor primi frontal o serie de întrebări din partea profesorului. Exemple de întrebări:

- Vezi vreo diferență între a fi presat de cineva și a fi amenințat?
- Dacă ai fi în locul lui X, ai face cum vrea Y? Crezi ca dacă ai face ce vrea el hărțuirea ar înceta sau s-ar agrava?
- De ce crezi că Z îl sprijină pe Y?
- Crezi că Y este nervos pe X?
- Ai răspunde cu violență fizică? Ce s-ar întâmpla dacă ar fi așa?
- Dacă ai fi X, ai vorbi cu Z singur? Crezi că acest lucru ar ajuta?

Se poate viziona și un scurt videoclip referitor la CyberBullying, dacă timpul permite.

6. FIXAREA CUNOȘTINȚELOR, HARTA BULLYING-ULUI și SLOGAN (10 minute)

Pentru a fixa cunoștințele, se va realiza o hartă conceptuală pornind de la termenul de bullying și solicitând elevilor să dea exemple de cuvinte care se includ în sfera acestuia. Se propune elevilor următoarea activitate, care se va realiza pe grupele deja create:

✓ Dacă aţi organiza şi derula o campanie de prevenire a bullying-ului în liceul vostru, care ar fi titlul acesteia?

✓ Care ar fi simbolul campaniei şi mesajul prin care aţi încerca să promovaţi acest program în şcoala voastră?

Pe coli A4, folosind markerele și cariocile puse la dispoziție, elevii vor realiza un simbol și un slogan.

7. CHESTIONARUL

Elevilor li se împarte un chestionar, referitor la agresivitatea în școală, pe care sunt rugați să îl completeze. Dacă timpul permite, acesta va fi completat în clasă, dacă nu, va fi adus la următoarea oră de curs.

Anexa 1

POEZIE ANTIVIOLENȚĂ:
Să spunem „STOP" Violenței!
Autor: Popa Alexandru-Iosif

Violența o întâlnim
Peste tot unde păşim:
În familii şi-nvățământ,
Oriunde pe acest pământ.

Violența e fatală!
Fizică, dar şi verbală ...
Iar noi trebuie să încercăm
Mereu să o evităm!

Violența ne distruge,
Duce la vărsări de sânge .
Decât să fii bătăios,
Mai bine fii prietenos!

Violența nu-i o armă,
Violența-nseamnă teamă ...
Iar cine o folosește
Înseamnă că nu gândește!

Eu am un sfat pentru tine,
Ca să-ți meargă-n viață bine:
Violența să n-o aplici
Nici celor mari, nici celor mici!

SOLUȚII ȘI ACTIVITĂŢI DE PREVENIRE A BULLYING-ULUI

Prof. Canțur - Darie Laurența
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Subiect: atelier de lucru cu elevii

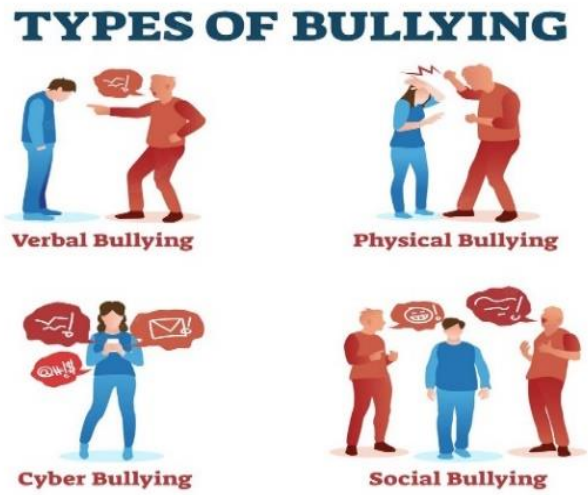
TIPUL ACTIVITĂȚII: Competență=Cunoștinte+Abilități +Atitudine, fixare, consolidare

Domeniul vizat: dezvoltare personala, autocunoastere, consiliere si self-managementul clasei de elevi, inteligența emoțională (gestionarea emoțiilor, empatia), promovarea anumitor valori morale, încurajarea responsabilităților, manifestare in functie de context, identificarea cauzelor

Nivelul de invatamant: liceal

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

- Stimularea responsabilității față de propria persoană și față de ceilalțișsi a capacității de asumare a acesteia;
- Să înţeleagă conceptul de bullying şi rolul personal în diminuarea acestui fenomen;
- Dezvoltarea gândirii critice și a gradului de angajament în societate;
- Discernământ în luarea deciziilor;
- Capacitatea de exprimare de sine și interacțiune cu ceilalți(respect, stimă);
- Dezvoltarea încrederii în propria persoană;
- Importanța determinării conduitelor/doctrinelor impuse de societatea actuală.

Durata: 30 min

Mod de realizare: fizic, online

RESURSE:

- MATERIALE: tablă/flipchart, markere, coli A4, siluetă umană;

- PROCEDURALE: observaţia, conversaţia, ciorchinele, floarea de lotus, expunerea, povestirea, explicația, argumentarea

FORME DE ORGANIZARE: - frontală, individuală, colectivă, dirijată, independentă

SITOGRAFIE:

www.schoolbullying.eu/ro

www.youtube.com

www.sigur.info

https: //wushukinetics.ro

https: //www.clinicaoananicolau.ro/bullying/

https: //www.parintiicerschimbare.ro/bullying-definitie-formemetode-de-combatere

Desfasurarea activitatilor:

Activitatea 1 - Floricica pozitivă

Pe o foaie de hârtie roagă copiii participanți să deseneze o floare cu 5 petale. În mijlocul florii vor scrie numele unui coleg sau a unei colege. Organizați-vă în așa fel încât numele fiecărui coleg să fie scris o singură dată pe o singură foaie.

Roagă-i pe copii să dea exemple de calități pe care o persoană le poate avea. Notează aceste calități pe tablă, unde vor rămâne pe parcursul întregii activități.

Copiii vor scrie pe fiecare petală câte o calitate pe care o are colegul al cărui nume este trecut în centru. La finalul activității fiecare copil va prezenta și va oferi floarea celui al cărui nume este trecut pe floare.

Activitatea 2

Pe 20 Octombrie se sărbătorește UnityDay – un concept creat de PACER's (Centrul de Prevenire a Bullying-ului din Marea Britanie)

Este o zi pe an în care toate persoanele din școală se îmbracă în portocaliu. Acesta este modul prin care transmit, împreuna, mesajul că pot crea o lume fără bullying. Este o metodă bună de conștientizare colectivă a acestei probleme și de a lupta împreună pentru înlăturarea acestui tip de comportament în școală.

Culoarea portocaliu este asociată cu siguranța. Un alt motiv pentru care s-a ales această culoare este pentru că... atrage atenția.

Anexa 1 **Este sau nu este bullying?-secvențe din realitate**

Fișa de lucru

1) Auzi întâmplator cum prietenul tău vobește urât despre tine cu un alt coleg.

2) Un coleg îi pune piedică altui coleg, râde și pleacă.

3) Un coleg tachinează și râde de elevul nou în fiecare pauză.

4) Un prieten te tachinează pentru că îți place să te uiți la anime. Tu râzi și îl tachinezi pentru că lui îi place să se uite la seriale cu zombi.

5) Te certi cu un prieten din cauză că a spus un secret despre tine.

6) Un coleg îți spune ceva jignitor pentru că l-ai bătut la un joc.

7) Un grup de fete i-au pus o poreclă unei colege de clasă, au lansat zvonuri despre ea și îi încurajează pe colegii de clasă să nu vorbească cu ea.

8) Două fete îi spun profesorului că alte două fete de la o clasă paralelă au lansat nişte zvonuri despre ele. Fetele acuzate susţin că celelalte au fost iniţiatoarele.

9) Rareş şi Bianca au fost într-o relaţie. Noua prietenă a lui Rareş postează informaţii jignitoare despre Bianca, încurajându-i şi pe alţi colegi să participe.

Răspunsuri:

1 – conflict

2 – moment de răutate

3 – bullying

4 – tachinare

5 – conflict

6 – moment de răutate

7 – bullying

8 – avem nevoie de mai multe informaţii. Poate fi bullying sau conflict.

9 – (cyber)bullying

Flux 4 „School Bullying Prevention”

ANALIZA UNEI SITUAȚII REALE ȘI PLAN DE INTERVENȚIE PENTRU O SITUAȚIE DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ

Prof. Chollet-Mocanu Carmen-Valentina
Colegiul Economic „Anghel Rugină”, Vaslui

După efectuarea cursului „School Bullying Prevention“, organizat de Infol, în Roma, Italia, în perioada 5 iunie -9 iunie 2023, mi-am propus o reevaluare a modului în care am acționat în calitate de dirigintă, în luna mai 2021, atunci când am avut o situație de violență la clasă.

1. Contextul problemei: descrierea şcolii, clasei, elevilor implicaţi.

Suntem la Colegiul Economic « Anghel Rugină », Vaslui, la clasa a 10-a, profil Științe Sociale. Colectivul este unul numeros, 33 elevi din care 11 băieți și 22 de fete. Suntem în luna mai 2021, după o lungă perioada de școală online. Elevii s-au dezobișnuit de prezența fizică, socializarea și readaptarea se face treptat și nu fără dificultăți.

Situația de criză a fost semnalizată profesorului diriginte de către una din elevele implicate în incident printr-un mesaj în timpul orei de curs ulterioare.

2. Problema – definirea problemei

Îndreptându-se spre ușă pentru a ieși în pauză, una dintre fete, trecând pe lângă banca colegei care stătea în prima banca lângă ușa a întrebat-o ce face. Aceasta s-a simțit ofensată și agresată de întrebare deoarece, pe grupul clasei, anterior, ea jignise nejustificat un coleg, fapt care a provocat nemulțumirea multor colegi. După un schimb de replici între ele, fata din bancă a lovit-o pe cea care voia să iasă. În apărarea acesteia și pentru a o calma pe prima, au sărit pe rând alte patru colege.

Colegii afirmă că le-a fost imposibil să iasă din clasă pentru a anunța un profesor deoarece totul s-a petrecut foarte repede, incidentul având loc în fața ușii.

Incidentul a durat doar câteva minute în timpul pauzei, după care a început ora următoare fără ca profesorul orei respective să bănuiască ce s-a întâmplat.

3. Identificarea cauzelor problemei

După schimburi de replici care avuseseră loc online (atunci când a jignit un coleg) într-o discuție care a avut loc pe grupul clasei (cel fără profesori sau diriginte), eleva din prima banca a

presupus că este ironizată de colegi și s-a simțit agresată atunci când a fost întrebată ce mai face. Așa își justifică ea reacția.

În ceea ce privește colegele implicate, ele afirmă că doar au încercat să salveze o colegă care avea nevoie de ajutor.

4. Strategii de intervenţie: Scopul intervenţiei

Am fost anunțată printr-un mesaj de incident, drept pentru care, imediat, am contactat-o pe doamna psiholog și consilier școlar, Bughius Gabriela. Am convocat fetele în pauza următoare la cabinetul de psihologie și consiliere. Acolo, fiecare dintre ele a dat o declarație povestind cele întâmplate. De asemenea, am încercat cât de cât o reconstituire a întâmplării.

Obiectivele intervenţiei pe termen scurt şi mediu. Pe termen scurt ne-am propus să înțelegem cauza exactă a violenței manifestată de eleva agresoare, știind că de obicei este o elevă cuminte, silitoare, fără niciun fel de probleme de disciplină sau de altă natură.

Pe termen mediu și lung ne dorim evitarea evenimentelor violente în școală și menținerea în clasa a unei ambianțe propice învățării.

În cadrul orei de dirigenție pe care am organizat-o în mod excepțional a două zi, împreună cu doamna profesoară și consilier școlar Bughius Gabriela la cabinetul de psihologie, am readus din nou în discuție regulamentul școlar pentru a-i face pe elevi să conștientizeze cum ar fi trebuit să reacționeze în situația dată.

Am prezentat articolul 115 și articolul 126 din Regulamentul de Organizare și Funcționare al Colegiului Economic „Anghel Rugină”, Vaslui, regulament cunoscut de elevii clasei încă de la începutul anului școlar 2020 – 2021.

Art.115 (1). Elevii trebuie să aibă un comportament civilizat și o ținută decentă, atât în școală cât și în afară ei.

(2) Prin « comportament civilizat » se înțelege:

a) respectul manifestat față de colegi, față de cadrele didactice și față de personalul didactic auxiliar și nedidactic ; o formă concretă de manifestare a respectului și de înțelegere a valorilor promovate de către școală noastră o reprezintă situația în care orele de studiu, indiferent de conținuturile predate sau de profesorul de la catedră, se desfășoară într-o atmosfera calmă și liniștită ;

b) evitarea oricăror forme de violență și agresivitate (fizică, psihică, verbală, etc.) ;

d) rezolvarea situațiilor conflictuale prin dialog și în conformitate cu regulamentele școlare (arbitrajul profesorului de serviciu, al dirigintelui, al directorului, etc.)

Art.126. Este interzis elevilor:

i) Să fotografieze sau să filmeze în incinta școlii, fără aprobarea directorului ;

l) să aibă ținută, limbaj, comportamente jignitoare de intimidare, discriminare și atitudini ostentative și provocatoare ;

m) să aducă jigniri și să manifeste agresivitate în limbaj și în comportament față de colegi și față de personalul unității de învățământ ;

n) să provoace, să instige și să participe la acte de violență în școală și în afară ei ;

p) să insulte și/sau să hărțuiască colegii, cadrele didactice sau alte persoane, în incinta sau în afară perimetrului școlar.

Eleva care a agresat și-a cerut scuze colegilor pentru reacția ei.

Următoarea etapă a constat în convocarea părinților elevelor implicate pentru a le comunica incidentul și a le solicită sprijinul pentru ca astfel de evenimente să nu mai aibă loc.

5. Identificarea soluţiilor alternative de soluţionare a situaţiei de criză (Ce se poate face?)

În săptămâna următoare, la ora de dirigenție am avut că temă: « Toleranță zero față de violență », având că invitată pe doamna subcomisar de poliție de la Compartimentul de Analiză și Prevenire a criminalității IPJ Vaslui. Activitatea a presupus informarea elevilor privind adoptarea unui comportament antiinfractional și antivictimal.

6. Evaluarea soluţiilor şi luarea deciziei – Modalităţi de intervenţie

Având în vedere cele prezentate, acțiunile și măsurile concrete luate, analizând faptele produse (referatul încheiat de profesorul diriginte, declarațiile fiecărei eleve implicate, declarațiile părinților) dar și comportamentul ulterior al elevelor implicate, propunerile de sancțiuni au constat în scăderea notei la purtare pentru elevele implicate.

7. Rezultate obţinute

Elevele implicate în acest incident tocmai au terminat clasa a 12-a. Consider că soluțiile propuse au dat rezultate deoarece, în clasă, nu au mai fost niciun fel de episoade sau evenimente violente.

CONCLUZII:

Urmând cursul „School Bullying Prevention“, organizat de Infol, în Roma, Italia, în perioada 5 iunie - 9 iunie 2023, mi-am reactualizat și mi-am îmbunătățit paleta de strategii și metode pe care le voi folosi în viitor în cazul în care voi repera alte situații de bullying. Analiza si auto-evaluarea strategiilor propuse deja la clasă m-a dus la concluzia că acțiunile și sancțiunile propuse au fost corecte și că ele au dus la rezultatele scontate și anume eliminarea violenței în clasă.

ATELIER DE LUCRU – CLASA FĂRĂ BULLYING

Chollet-Mocanu Carmen-Valentina
Colegiul Economic „Anghel Rugina”, Vaslui

Durată: aproximativ 60 de minute

Obiectivele lecției:

Să înțelegem conceptul de bullying și impactul acestuia asupra victimelor.

Să identificăm strategii eficiente de prevenire a comportamentului de bullying.

Să promovăm o atmosferă de respect și toleranță în clasă.

Materiale necesare:

Tablă sau flipchart

Markere sau crete colorate

Foi de hârtie și creioane

Etapa 1: Introducere (10 minute)

Salutăm elevii și discutăm cu ei despre importanța relațiilor sănătoase și a unui mediu de învățare sigur și respectuos.

Întrebăm elevii dacă au auzit vreodată de termenul „bullying” și ce cred că înseamnă acesta.

Definim bullyingul ca fiind comportamentul agresiv, intenționat și repetitiv, prin care un elev exercită putere asupra altuia mai slab sau mai vulnerabil.

Discutăm despre impactul negativ pe care bullyingul îl are asupra victimelor și a întregii clase.

Etapa 2: Identificarea comportamentelor de bullying (15 minute)

Scriem pe tablă sau flipchart următoarele tipuri de bullying: fizic, verbal, social și cibernetic.

Explicăm fiecare tip de bullying în detaliu și oferim exemple concrete.

Încurajăm elevii să identifice și să împărtășească propriile experiențe sau observații cu privire la aceste comportamente.

Etapa 3: Discuție și analiză (15 minute)

Împărțim elevii în grupuri mici și le distribuim foi de hârtie și creioane.

Cerem fiecărui grup să discute despre următoarele întrebări:

a. Care sunt cauzele bullyingului?

b. Cum credeți că se simt victimele bullyingului?

c. De ce credeți că unii elevi devin agresori?

d. Cum puteți ajuta la prevenirea și eliminarea bullyingului în clasă?

Ne asigurăm că fiecare grup împărtășește concluziile lor cu întreaga clasă.

Etapa 4: Strategii de prevenire a bullyingului (15 minute)

Discutăm cu elevii despre strategiile eficiente de prevenire a bullyingului:

a. Promovarea empatiei și a respectului față de ceilalți.

b. Încurajarea unei comunicări deschise și sincere.

c. Stabilirea limitelor și a regulilor clare de comportament în clasă.

d. Încurajarea elevilor să intervină și să raporteze orice caz de bullying.

Încurajăm elevii să ofere exemple specifice de cum pot pune în practică aceste strategii în clasă.

Etapa 5: Rezumat și evaluare (5 minute)

Rezumăm principalele puncte discutate în lecție și subliniem importanța prevenirii și eliminării bullyingului în clasă.

Încurajăm elevii să își exprime gândurile, întrebările sau preocupările legate de subiectul abordat.

Oferim feedback pozitiv și întrebăm dacă există nelămuriri.

Etapa 6: Activitate de consolidare (5 minute, opțional)

Încheiem lecția solicitând elevilor să creeze un afiș sau o colaj care să promoveze un mediu de învățare lipsit de bullying, cu titlul „Clasa fără bullying”

Îi rugăm să afișeze lucrările lor în clasă sau în alte spații vizibile pentru a promova mesajul anti-bullying în școală.

Este important să menținem o atitudine deschisă și receptivă în timpul lecției, oferind un spațiu sigur pentru ca elevii să împărtășească experiențele lor și să adreseze întrebări. Le reamintim mereu că bullyingul nu este acceptabil și că fiecare elev merită să fie tratat cu respect și înțelegere.

ACTIVITATE ANTI BULLYING 1

Agafiței Elena Gabriela
Colegiul Economic „A.Rugină" Vaslui

Titlul activităţii: „Bullyingul ca parte din cotidian"

Tipul activităţii: activitate de informare.

Data de desfăşurare: 15 iunie

Locul desfăşurării: Colegiul Economic A.Rugină Vaslui

Numărul de participanţi pentru fiecare categorie (elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai comunității etc): grupe de elevi

Responsabil: Agafiței Elena Gabriela, Marcu Serafica, Marcu Eugenia.

Beneficiari: direcţi: elevii selectaţi de profesori;

indirecţi: părinţii elevilor, comunitatea.

La finalul activității, elevii vor fi capabili să:

- Să definească bullying-ul și tipurile de bullying;
- Să identifice agresorul și victima, tipurile de bullying;
- Să explice sentimentele persoanelor implicate în fenomenul de bullying;
- Să ia decizii cum să se comporte adecvat atunci când se confruntă sau sunt martorii
- Să adopte un comportament corect când interacționează cu alți elevi;
- Să accepte toleranța, să fie empatici

Metode/mijloace de realizare: procese-verbale, brainstorming, filmulețe expunerea, problematizarea, dezbaterea, fotografiile.

Modalităţi de evaluare: liste de prezenţă, chestionare, fişe.

Descrierea pe scurt activității: Profesorul responsabil cu desfășurarea activității prezintă fenomenul de bullying, solicitând elevii să răspundă la întrebările legate de această realitate. În vederea identificării comportamentelor de acest tip se utilizează întrebări de genul:

- Ai asistat vreodată la astfel de comportamente de bullying (de hărţuire, batjocorire)?
- Ţi s-a întâmplat să fii ameninţat, poreclit sau jignit de colegii de şcoală/ clasă?
- S-a întâmplat să fii chiar tu cel care a hărţuit pe cineva?

Activitățile desfășurate sunt o formă de a educa altfel, de a îi invăța pe elevi să fie mai buni, mai toleranți, mai empatici și mai solidari cu problemele celor din jurul lor, prin intermediul unor activități educative non-formale.

Fişă de lucru

FIȘA DE LUCRU NR.2

BULLING-UL ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Identificarea problemei:

Cereţi elevilor să răspundă ridicând fețe la întrebările pe care le veţi citi dvs.

Citiţi rar lista de mai jos:

- Ţi s-a întâmplat să fii poreclit sau jignit de colegii de şcoală/ clasă?
- Ai asistat vreodată la îmbrânciri sau bătăi între colegii de şcoală/ clasă?
- S-a întâmplat să fii ameninţat de colegii de clasă/ şcoală sau ai ameninţat chiar tu pe alţii?
- Ai pălmuit, ciupit sau lovit intenţionat pe cineva din liceu?
- Ai refuzat vreodată să realizezi sarcinile impuse de profesori?
- Ai fost vreodată deposedat de obiectele personale?
- Colegi din clasa ta au deteriorat/ stricat bunuri din dotarea şcolii?
- S-a întâmplat ca profesorii să strige la tine sau la colegii tăi sau să vă ameninţe?

Cei care au răspuns măcar odată DA la aceste întrebări să se ridice în picioare. Probabil numărul elevilor care s-au ridicat în picioare va fi mare, motiv pentru a introduce în discuţie tema propusă: VIOLENŢA ÎN MEDIUL ŞCOLAR.

Activitatea propriu-zisă:

Elevii vor fi spectatori la o scurtă piesă de teatru, pusă în scenă de 4 colegi, EU ÎN OGLINDA.

Clasa se împarte pe grupe a câte 6 elevi. Fiecare grupă primește o coală A3 și completează într-o floare de lotus răspunsurile la întrebarea „Cu ce asociați sentimentele trăite în timpul vizionării piesei de teatru?” Elevii pot asocia cu o culoare, stare, emoție, gând, melodie, film, etc.

- Fiecare grupă va primi un bileţel pe care este scrisă o situaţie-problemă (acte violente care au loc în mediul şcolar) - vezi Anexa1 sau se pot alege alte cazuri.

Sarcina lor este de a rezolva situaţia respectivă. În final, fiecare grup îşi va alege un reprezentant care să prezinte cazul şi soluţiile adoptate pentru rezolvarea situaţiei, precum şi strategiile de prevenire propuse. Concluziile fiecărui grup pot fi înscrise într-o fişă de lucru.

Evaluarea

Se solicită elevilor să realizeze un poster cu titlul „Copacul nonconflictual!”.

Împarte elevilor post-ituri şi cere fiecăruia să scrie un mesaj nonconflictual.

ACTIVITATE ANTI BULLYING 2

Agafiței Elena Gabriela
Colegiul Economic „Anghel Rugină”, Vaslui

Titlul activităţii: „Încrederea construiește, prietenia unește ! - Concurs de desene și eseuri”-

Tipul activităţii: activitate practică

Data de desfăşurare: iunie 2023

Locul desfăşurării: Colegiul Economic" A.Rugina „Vaslui

Participanţi : elevi, cadre didactice, parinti, reprezentanti ai comunitatii etc grupe de elevi, cadre didactice.

Responsabil: Agafiței Elena Gabriela, Marcu Eugenia, Marcu Serafica.

Beneficiari: direcţi: elevii selectaţi de profesori; minim 3 cadre didactice;

indirecţi: părinţii elevilor, comunitatea.

Metode/mijloace de realizare: procese-verbale, discuții libere, problematizarea, dezbaterea, chestionare, fișe.

Modalităţi de evaluare: liste de prezenţă, lucrări.

Descrierea activității:

Elevii sunt invitați să răspundă la următoarele intrebări

Îmi exprim acordul de participare la studiul despre Bullying

Da/Nu

1. Vârsta

Chestionar

2. Gen: M/F

3.Nivel de învățământ: primar/gimnazial/liceal

3. Ai fost vreodată ținta a BULLYING-ULUI?

Da/ Nu / Nu știu

3. Când ai fost țintă a bullying-ului?

a. cu mult timp in urmă

b. anul trecut

c. luna trecută

d. zilele trecute

4. Ce tip de bullying a fost?

a.Am fost poreclit

b. Am fost exclus

c. Am fost împins / lovit/

d. Am fost jignit

e. Unii au râs de mine pentru felul în care arăt

f.Am fost obligat să fac lucruri pe care nu voiam sa le fac

g.Mi s-au cerut banii sau alte obiecte

h. Am fost tinta bullying-ului din cauza convingerilor mele religioase

i. Am fost ținta bullying-ului pentru că am altă naționalitate/ etnie

5. Unde /când s-a petrecut bullying-ul?

a. În timpul orelor, în sala de clasă

b. În pauză, în sala de clasă

c. în pauză, pe coridor

d. în pauză, în curtea școlii

e. pe drumul spre/ de la școală/

f. după școală, în timp ce eram acasă/altele..

6. Cui i-ai spus că ai fost țintă a bullying-ului?

a.Nu am spus nimănui

b. Unui prieten / coleg

c.Fratelui / surorii mele

d.Unui profesor

e.Consilierului școlar

f. Dirigintei/dirigintelui

g. Părinților/altele..

7.Dacă ai vorbit cu cineva, ce s-a întâmplat apoi?

a.Situația a fost mai bună o perioadă, apoi bullying-ul a reînceput

b.Bullying-ul a încetat

c.Situația s-a înrăutățit

d. Nu s-a schimbat nimic

e.S-au inmulțit activitățile de la ora de consiliere și orientare școlară

f.Cei care au provocat bullying-ul au rămas după ore pentru activități de remediere a comportamentului/altele..

8. Ce altceva ai mai făcut când ai fost țintă a bullying-ului?

a.Am reacționat verbal (neagresiv)

b. Am reacționat agresiv (verbal sau fizic)

c. Am ignorat comportamentul

d.Am încercat să stau departe de agresori.

e Nu am mai mers la școală

f. Nu am făcut nimic/altele

9.Ai văzut vreodată pe cineva fiind țintă a bullying-ului la tine la școală?

a.Nu, niciodată

b.Da, uneori(1/2 ori pe lună)

c.Da, des (de 1/2 pe săptămână)

d. Da în fiecare zi

10. Dacă ai răspuns DA, că ai fost țintă a bullyingului, cum ai reacționat?

a. Am vorbit cu părinții

b.Am vorbit cu un profesor/ diriginte/

c.Am vorbit cu consilierul școlar

d.Am luat atitudine (neagresiv) verbal împotriva agresorului

e.Am luat atitudine (agresiv) fizic împotriva agresorului

f. Nu am avut nicio reacție /Altele

Elevii sunt invitați sa ia parte la următoarea activitate

Descrierea activității – „Încredere”

Durata -15 minute

Reguli - După ce un voluntar se oferă să fie protagonistul acestui prim nivel de joc, toți ceilalți se adună în jurul lui susținându-l, să nu cadă și să se simtă în deplină siguranță. Începutul jocului a schiopătat puțin, nimeni nu avea încredere, se lăsau foarte puțin, nu își păstrau punctul de sprijin, stăteau extrem de încordați, dar cu trecerea timpului, lucrurile s-au mai omogenizat, au prins puțină încredere. Am observat însă că depinde de ce persoană se află în mijloc. La una dintre fete, băieții au început s-o împingă foarte tare, pe motivul că este „grasă, altfel o s-o scăpăm pe jos”. În mod evident, fata nu avea nicio problemă de greutate, era doar o răutate din partea colegilor. Am aflat ulterior că fata era nou-venită în clasa respectivă și nu era acceptată mai deloc. În același exercițiu am aflat că există o altă problemă și anume aparatele dentare. Sunt batjocoriți din cauza acestui motiv destul de tare. „O să ne agăți bluzele cu sârmele alea din gură”, „vezi să nu ne tai cu aparatul”. I-am rugat să se gândească la doua persoane lângă care ar vrea să stea, dacă am pleca într-o excursie cu clasa. Prin această tehnică de atom social, am urmărit descoperirea preferințelor dar și a copiilor marginalizați. Am primit răspunsurile în urma cărora am depisat care sunt victimele, agresorii sau persoanele neutre, Cu neîncredere, cu aluzii răutacioase, cu aceeași problemă de băieți contra fete care planează deasupra tuturor.

Profesorul responsabil cu desfășurarea activității antrenează/ îndrumă elevii în vederea realizării unor desene/eseuri pe tema combaterii fenomenului de bullying.

Elevii trebuie să conștientizeze că încălcarea drepturilor copilului naște povești triste și grele, că respectarea drepturilor copilului nu este o opțiune, ci o obligație pe care o avem fiecare, indiferent că suntem adulți sau copii. Doar astfel putem contribui la construirea unei școli și, implicit, a unei lumi mai bune, mai tolerante, mai incluzive pentru fiecare dintre noi.

PROFILUL EMOȚIONAL AL AGRESORULUI ÎN SCENARIUL DE BULLYING

Prof. Ștefan Ionela
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru cu elevii

Subiectul: Profilul emoțional al agresorului în scenariul de bullying

Durata: 80 min.

Obiective operaționale:

O1 - recunoașterea unei situații de hărțuire

O2 - identificarea rolurilor/figurilor relevante într-un scenariu de bullying

O3 – cunoașterea trăsăturilor profilului emoțional al agresorului

O4 - descifrarea comportamentului agresorului (posibile cauze)

O5 – identificarea unor modalități de recuperare a lui pentru viața comunității

O6 - exprimarea unei opinii pe marginea materialului vizionat

Metode didactice: expunerea, observarea dirijată, conversaţia euristică

Forme de organizare a activității elevilor: frontal, lucru pe grupe.

Material didactic: film (**The Bus Stop**, 2017), fișe de lucru.

https: //www.youtube.com/watch?v=dmV4IzJZEVs

Bibliografie:

1. Ancelin Schützenberger, Anne – „Psihogenealogia. Vindecarea rănilor familiale și regăsirea de sine”, Editura Trei, 2014

2. Nelson-Jones, Richard – „Manual de consiliere”, Editura Trei, 2009

Scenariu didactic:

1. Moment organizatoric (5 min.)

Atelierul se desfășoară în cadrul unei activități la disciplina consiliere și orientare. Profesorul-diriginte anunță modalitatea de abordare a temei propuse spre discuție, precizând că dialogul se va construi prin referire la situația prezentată în film. Concluziile vor fi prezentate prin descifrarea atitudinilor surprinse în diverse momente ale evoluției relației victimă-agresor (observate anterior de elevi). Rezultatele discuției vor conduce la identificarea ipostazelor transformării interioare/modelării personalității unui adolescent care se confruntă cu propriul trecut. Elevii vor observa detalii de comportament, ca semne ale schimbării relațiilor de putere în scenariul de hărțuire propus spre interpretare. Se insistă asupra obiectivelor care vizează descrierea psihologică a figurii adolescentului-agresor (O3, 4).

2. Captarea atenției (20 min.)

Profesorul propune vizionarea unui film (17 min). Filmul surprinde o situație în care o doamnă în vârstă, Angela Wellington, este hărțuită de un grup de adolescenți într-o stație de autobuz. Ea îl reîntâlnește pe Carter, unul dintre adolescenții-agresori. Dialogul în alt context dezvăluie posibilități de explorare emoțională pentru Angela/ de recuperare pentru Carter. Tematica dezvoltată se intersectează cu teme precum autocunoașterea și formarea. Elevii sunt invitați să identifice emoții și atitudini, să prezinte succint impresiile lor. Profesorul asociază idei/impresii cu tema lecției (fragilitatea agresorului), pregătind, astfel, momentul dezbaterii.

3. Descrierea temei și a metodei de învățare (5 min.)

Profesorul anunţă elevilor titlul lecției, prezintă succinct obiectivele vizate, descrie etapele activității, solicitând atenția elevilor pentru receptarea corectă a mesajului filmului.

4. Dirijarea învățării (40 de min.)

A. Elevii lucrează pe grupe, analizează cele 4 momente/secvențe principale ale filmului vizionat. Grupa 1 observă comportamentul lui Carter în grup; grupa 2 descrie profilul emoțional al tânărului (stare, atitudini, reacții) în condițiile schimbării mediului de interacțiune; grupa 3 caută explicații pentru atitudinea adultului-victimă (dna Wellington) din momentul reîntâlnirii; grupa 4 răspunde la întrebarea: care este modalitatea dnei Wellington de a câștiga încrederea lui Carter/de a și-l apropia?. Elevii din fiecare grupă notează observațiile/ interpretările, momentul reprezentând o etapă pregătitoare a discuției despre vulnerabilitatea agresorului și valorizarea lui în viața comunității. (20

de min.)

B. În cele 20 minute rămase, profilul emoțional al adolescentului –agresor este asociat cu mediul formării/ evoluției sale, având ca reper schema:

• reacția celui care experimentează situații dureroase/pierderi vs reacția familiei/comunității

• confruntarea sa cu – prejudecăți, temeri, complexe, subestimare a propriilor posibilități

• cercul gândurilor negative: opinie negativă despre sine→ lipsa încrederii→ așteptări negative→comportament auto-limitativ

• disponibilitatea de a exprima suferința, teama sau neîncrederea; „rana provocată de nedreptate/ pierdere poate să fie resimțită și exprimată, durerea fiind în sfârșit recunoscută, ascultată, înțeleasă, menținută, susținută." (Anne Ancelin Schützenberger)

• rolul unei persoane competente (consilier școlar/educator comunitar/asistent social/psihoterapeut) în valorizarea/vindecarea/recuperarea agresorului

Discuțiile pe marginea filmului vizionat conduc la următoarele concluzii:

- În ciuda faptului că a fost rănită și hărțuită de cei trei adolescenți, Angela Wellington nu a răspuns cu ostilitate.

- Ea e conștientă de puterea/autoritatea sa în contextul reîntâlnirii lor și, totuși, alege să nu-l expună pe Carter/tânărul agresor.

- Dna Wellington este hotărâtă să îl determine pe Carter să își schimbe atitudinea. Vrea să îl cunoască/ înțeleagă și să-l sprijine. Ea simte fragilitatea sa. Întreaga situație devine, pentru Angela, o provocare. Este dispusă să îl ajute să își recunoască vulnerabilitatea.

- Modul în care reacționează, delicatețea dar și fermitatea ei arată putere interioară, înțelepciune și dorința de a schimba ceva în gândirea adolescentului. Angela creează un climat confortabil, de susținere pentru Carter.

- Ea înțelege/știe că, numai cu blândețe și răbdare, poate afla răspunsuri/ cauza comportamentului său, mai ales sub influența grupului. Angela are capacitatea de a asculta fără a critica/eticheta.

- De reacția sa, la revederea tânărului, depinde schimbarea percepției lui Carter și recuperarea lui.

- Reacția dnei Wellington îl descumpănește/derutează pe adolescent, fapt care îi permite acesteia să exploreze mai departe. Ea lucrează împreună cu adolescentul la corectarea imaginii de sine (cauza comportamentului lui din prezent). Îl ajută pe Carter să-și construiască instrumentele cu care să supraviețuiască în mediul său de viață (cel puțin până când acesta își va recăpăta încrederea în sine).

- Tânărul e obișnuit să ia în râs persoanele vulnerabile și se simte puternic în grupul său, încurajat să facă asta. Nesiguranța, rănile emoționale nevindecate fac din el o victimă sigură a grupului-agresor.

- Pe măsură ce Carter și dna Wellington se apropie și tânărul cunoaște dialogul autentic, afecțiunea, preocuparea care i-au lipsit în familie, percepția lui se schimbă.

- Dna Wellington știe că tânărul Carter poate fi îmblânzit. Ea caută un limbaj comun (benzile

desenate), împărtășește amintirile ei etc.

- La sfârșit, tânărul, însoțit de aceiași prieteni, o întâlnește din nou pe dna Wellington. Dar el nu se mai regăsește alături de ei.

Condițiile formării emoționale a agresorului. Concluzii:

• MEDIU EDUCAȚIONAL INSTABIL

AGRESORUL:

• NU ȘTIE CUM SĂ FIE PRIETENOS

• A FOST VICTIMĂ ÎN COPILĂRIA SA

• ARE NEVOIE DE SPRIJIN CA SĂ NU SE MAI IDENTIFICE CU ROLUL SĂU

• ARE NEVOIE SĂ FIE VALORIZAT/AUZIT/ ÎNȚELES/LUAT ÎN SERIOS/ PROTEJAT

• ARE NEVOIE SĂ SE SIMTĂ CAPABIL SĂ ÎNFRUNTE SITUAȚII DIFICILE SINGUR/ SĂ SE SIMTĂ ACCEPTAT

• ATITUDINEA AGRESIVĂ, CA RĂSPUNS LA ACȚIUNILE LUI, ÎI ACCENTUEAZĂ NESIGURANȚA.

5. Realizarea retenției și a transferului (10 min.)

Profesorul îi invită pe elevi să observe modul în care se schimbă relațiile de putere, în dialogul victimă-agresor, pe parcursul filmului. Fragilitatea agresorului este vizibilă în contextul reîntâlnirii celor doi. „Îmblânzirea”/recuperarea lui Carter devine posibilă într-un context în care Angela se comportă diferit față de ceilalți adulți din viața sa. E un comportament pe care tânărul nu îl recunoaște și care îl derutează. Blândețea și disponibilitatea adultului din fața lui îl fac vulnerabil. Adolescentul care se simțea puternic în grupul agresorilor se dovedește a fi fragil/ o victimă într-un alt context (din copilăria sa).

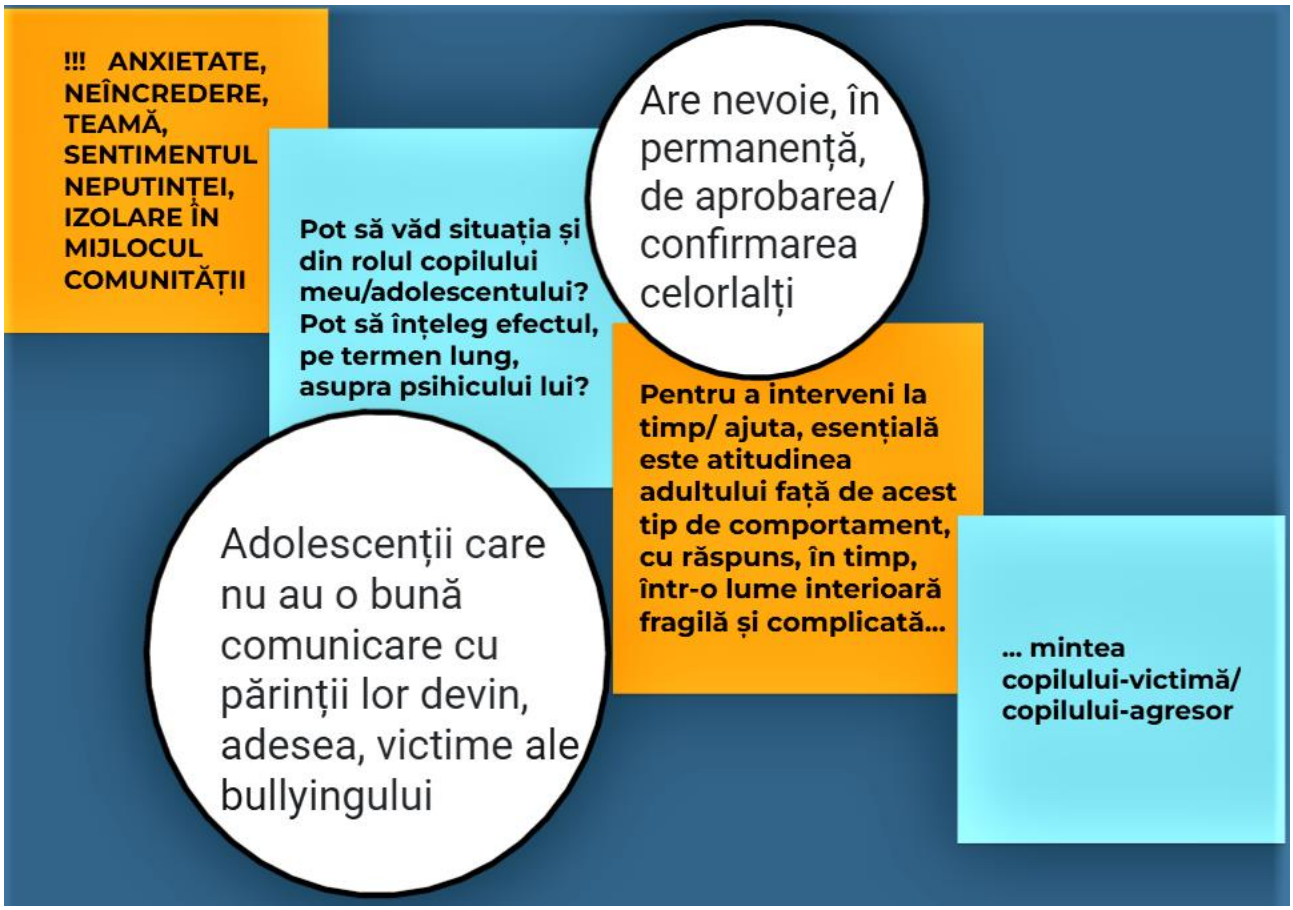
DIALOGUL AUTENTIC CA FORMĂ DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE BULLYING

Prof. Ștefan Ionela
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: atelier de lucru cu părinții și elevii
Subiectul: Dialogul autentic ca formă de prevenire a situațiilor de bullying
Durata: 30 min.
Obiective operaționale:
O1 - să recunoască o situație de hărțuire
O2 – să identifice figurile relevante într-un scenariu de bullying
O3 – să descrie profilul emoțional al adolescentului-victimă
O4 – să identifice modalități de intervenție în cazuri de hărțuire
O5 – să cunoască instituții de sprijin în situații de bullying
Metode didactice: expunerea, observarea dirijată, dezbaterea
Resurse necesare: laptop, proiector, internet
Secvență finală a scenariului didactic. Asigurarea transferului de informații:

Profesorul-diriginte îi invită pe părinți la un dialog ca exercițiu de fixare a informației cu privire la profilul vulnerabil al adolescentului-victimă, responsabilitatea adultului în formarea posibilului agresor, necesitatea cultivării abilităților sociale ale copilului pentru a-l proteja emoțional în spațiul de interacțiune al școlii etc. Momentul poate fi gândit ca un exercițiu de sinceritate, un schimb de opinii în cadrul căruia adulții pot recunoaște situații similare cu cele discutate/ pot identifica momente din propria experiență. Se propun întrebări care pot schimba semnificativ percepția adultului/părintelui, în sensul că pot ajuta la înțelegerea impactului asupra adolescentului-victimă/ întregii comunități școlare. Exemplele, discuțiile vizează necesitatea cultivării dialogului autentic în viața de familie: ascultarea activă, observarea schimbărilor de stare/atitudine, interes pentru studiu, cunoașterea episoadelor semnificative din interacțiunea copilului cu viața școlii (în ideea prevenirii unor intervenții nedorite care să-i afecteze relațiile sociale/ confortul psihic). Conflictele pot fi prilejuri, pentru adulți, de a descoperi nevoile copiilor lor (de apartenență, de control și de putere, de atenție etc.). Părintele atent la modul în care apreciază/ vede copilul său evenimentele din viața

comunității sale școlare va putea să îl ajute să se exprime și să se cunoască mai bine. Un adolescent sigur de sine, format într-un mediu stabil/ sigur, în care se simte înțeles și apreciat, dar în care cunoaște și limite, și responsabilități are mai puține șanse să devină o victimă într-un scenariu de bullying. Minimalizarea, ca atitudine din partea părintelui, este una dintre cauzele distanțării și vulnerabilizării adolescentului. Acesta ajunge să își hrănească un sentiment de captivitate, neputință, se înstrăinează, treptat, de viața comunității școlii sale, ajungându-se până la dorința de a se retrage și chiar la gânduri suicidare, ca reacție, pe termen lung. Scopul activității rămâne acela de a-i determina pe părinți să conștientizeze necesitatea dialogului constant, de profunzime, în relația cu copiii lor, ca mijloc de a le întări personalitatea.

BULLYING-UL -
CE DECLANŞEAZĂ CONFLICTELE LA ANUMITE VÂRSTE

Marcu Serafica
Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui

OBIECTIV EDUCATIV: la sfârşitul activităţii, elevii vor fi capabili să distingă prevenţia şi combaterea violenţei în mediul şcolar, respectiv a comportamentelor de intimidare (bullying).

COMPETENŢE

La sfârşitul activităţii, elevii vor fi capabili:

C1: să aibă sensibilitate și să înțeleagă impactul emoțional al cuvintelor;

C2: să identifice comportamentul de bullying;

C3: : să înțeleagă rolul pe care-l poate avea într-o situaţie de bullying;

C4: să crească nivelul de autoconștientizare și să exploreze părerile și nevoile elevilor privind siguranța și bunăstarea la școală, și percepția și înțelegerea indivizilor cu privire la bullying și violență;

C5: să dezvolte competențe de cooperare și relaționare interpersonală;

C6: să aibă atitudini și deprinderi de comportament prosocial atât la școală, cât și în afara școlii.

STRATEGII DIDACTICE:

1. **METODE**: conversaţia euristică, expunerea, modelarea, explicaţia, problematizarea, feed-back-ul, algoritmizarea, generalizarea, brainstorming;
2. Forme de organizare: frontal și pe grupe;
3. Evaluare: discuţii, aprecierea lucrărilor realizate, chestionare;
4. Materiale necesare: bilețele care se lipesc, coli albe de hârtie, markere, cartonașe (verde, galben, portocaliu și roșu), setul de cartonașe „barometrul violenței", cartonașe pentru fete și băieți tipărite în culori diferite și decupate.

MOMENT ORGANIZATORIC: aranjarea clasei și asigurarea climatului socio-afectiv necesar desfășurării lecției:

O scurtă discuție despre comentarii nepoliticoase, porecle jignitoare .

Tipuri de bază de comportament tip bullying:

- **fizic**: lovire, împingere, pocnire, ciupire, constrângerea celuilalt elev prin contact fizic;

- **verbal:** amenințări, tachinare, insulte, bătaie de joc, șantaj, poreclire, împrăștierea de zvonuri și minciuni;
- **emoțional/psihologic**: excluderea intenționată a cuiva dintr-un grup sau activitate, manipulare, ridiculizare;
- **cyberbullying:** comentarii negative online, mesaje de denigrare, trimiterea de mesaje abusive.

Activitatea 1: Cuvinte care rănesc:

• Cerem fiecărui elev să scrie comentariile abuzive și nepoliticoase sau poreclele ofensatoare pe care le-au auzit despre alți elevi.(fără a indica nume).

Tachinare/glume ușoare, Glumă umilitoare, Insultă dureroasă, Insultă foarte dureroasă

• Îi lăsăm pe toți să se uite. Vor observa că sunt cuvinte care se repetă, de obicei plasate în poziții diferite pe scară de diferiți elevi.

1. De ce credeți că unii dintre voi au decis că un anumit cuvânt este mai puțin/nu este ofensator, în timp ce alții îl consideră dureros sau umilitor?
2. Contează modul în care cuvântul a fost utilizat sau de către cine?
3. De ce folosesc oamenii astfel de cuvinte?
4. A provoca durere altora folosind astfel de cuvinte este o formă de bullying sau nu? De ce?
5. Există cuvinte care sunt folosite doar pentru fete și alte cuvinte doar pentru băieți?
6. În care grup sau temă se află cele mai ofensatoare cuvinte?

ANUNȚAREA TEMEI: pornind de la cele prezentate de elevi vom anunța tema orei și anume **Bullyingul**

Cerință:

Identificați și definiți comportamentul de bullying (roluri, tipuri, consecințe, mituri)

Bullying-ul este un comportament intenționat, de intimidare, care apare în mod repetat și are la bază o percepție a unui dezechilibru de forțe. De multe ori, victima este percepută drept vulnerabilă și/sau având dificultăți în a face față acestui comportament. Pe de altă parte, prin intimidare bully-ul se simte în control.

ACTIVITATEA 2: Semaforul:

• Elevii vor lucra individual. Le arătăm cartonașele colorate și le explicăm întrebările corespunzătoare fiecărei culori. Scriem întrebările pe tablă.

Verde: *Ce ar trebui ceilalți (elevi sau profesori) să facă să mă simt bine și în siguranță în clasă/școală, în relațiile cu colegii mei de clasă?*

Galben: *Ce mă face să mă simt supărat în relațiile cu ceilalți din clasă/școală?*

Portocaliu: *Ce mi se pare foarte rău, ofensator și dureros în relațiile cu ceilalți din clasă/școală?*

Roșu: *Care mi se pare cel mai rău lucru în relațiile cu ceilalți, un „respinge" pentru mine?*

• Fiecare elev ia unul sau mai multe cartonașe din fiecare culoare, scriind câte un răspuns pe un cartonaș - tot ce contează pentru ei e să se simtă în siguranță la școală. Nimeni nu este obligat să-și scrie numele pe cartonaș. Elevii primesc aproximativ 10 minute pentru această sarcină.

• Când toată lumea este gata, colectăm cartonașele și le împărțim pe culori. Citim cu voce tare și punem cartonașele grupate pe culori.

• Dacă un răspuns apare de mai multe ori pe aceeași culoare (ex. roșu), îl punem doar o dată. Dacă apare pe cartonașe de culori diferite (ex. unii elevi galben, alții roșu), atunci punem toate cartonașele. Discutăm diferitele percepții cu privire la siguranță și bullying.

Moment de reflecție

Concentrăm discuția pe bullying și nevoile privind siguranța

• Ce situații din școală/clasă vă imaginați atunci când vă gândiți la aceste afirmații?

• De ce aveți nevoie pentru a vă simți în siguranță? De ce aveți nevoie pentru a vă proteja granițele?

• Cum vreți să fiți tratați de ceilalți? Și cum îi tratați pe ceilalți?

• Ce înseamnă bullying-ul pentru tine? Înseamnă bullying-ul același lucru pentru noi toți?

La final, fiecare grup va raporta rezultatele.

ACTIVITATEA 3. Barometrul violenței:

• Prezentăm cartonașele și exercițiul, împărțim clasa în două grupuri, pe sexe (fete și băieți).

• Oferim fiecărui grup respectivul set de cartonașe, cu o afirmație scrisă cu privire la atitudine sau comportament.

• Invităm fiecare grup să:

• Pună fiecare cartonaș într-un rând, undeva de-a lungul șirului între „cel mai dureros” și „cel mai puțin dureros”.

• Asigurați o înțelegere clară a sensului cuvântului dureros – atunci când spunem că un comportament este dureros, înseamnă că acel comportament doare, este ofensator sau deranjant.

• Dacă grupul consideră un anumit comportament ca nedureros sau „deloc dureros” acesta ar trebui pus deoparte, la cartonașul „deloc dureros”. În cazul în care, conform grupului, un anumit comportament nu apare, acesta ar trebui pus la „nu se întâmplă niciodată”, în afara șirului.

• Le arătăm elevilor cum ar trebui să pună cartonașele pe băncile pe care le-am pregătit.

• Informăm elevii că există și cartonașe necompletate, pe care ei pot scrie afirmații suplimentare și/sau comportamente pe care ei le consideră dureroase/ofensatoare/deranjante.

• Acordăm fiecărui grup 10 minute pentru a aranja barometrul violenței. Le spunem grupurilor că dacă nu sunt de acord cu locul unui anumit cartonaș, ar trebui să discute împreună și să ajungă la o decizie comună cu privire la poziția finală a cartonașului. Subliniați faptul că nu există răspunsuri corecte sau greșite, ci că părerea și perspectiva fiecărui grup este ceea ce contează în acest exercițiu.

• După 5 minute observăm grupurile pentru a vedea cum progresează și îi informăm cu privire la timpul rămas. Când grupurile sunt gata, invităm grupul fetelor să se uite la șirul băieților și vice versa.
• Adunăm grupurile la un loc și începem prezentarea barometrelor violenţei. Câte un reprezentant al fiecărui grup va citi șirul alcătuit de grupul său.
• Urmărim discuțiile: Ce ați discutat în timp ce alcătuiați șirul? Au fost momente când nu ați fost de acord? Dacă da, care au fost acestea?

EVALUARE:

Se cere elevilor să răspundă la următoarele întrebări:

• Este ceva în această activitate care te-a surprins? Ce?
• Ce ați învățat din această activitate ce puteți aplica în clasa voastră și în relațiile cu colegii?

Când îl vom privi pe celălalt aşa cum vrem să fim priviţi noi înşine, când îl vom trata aşa cum vrem să fim trataţi, bullying–ul va rămâne un concept în manualele de istoria educaţiei.

Echipaţi cu înţelegere, empatie, acceptare, compasiune, toleranţă, răbdare, perseverenţă, bucurie, avem şanse.

SPUNE STOP BULLYING-ULUI! IMPLICĂ-TE!

Marcu Serafica
Colegiul Economic „Anghel Rugină" Vaslui

Scopul: Activitatea își propune să identifice elementele de bullying, informarea și conștientizarea asupra fenomenului de bullying, prevenirea acestuia și măsurile pentru a depăși această acțiune.

Competența generală:

1. Adoptarea atitudinilor pozitive faţă de sine şi a unui stil de viaţă sănătos și echilibrat

Competența specifică:

1.2 Identificarea alternativelor de soluționare a unor situaţii de stres pentru asigurarea stării de bine

Obiective operaționale:

La sfârșitul activității, elevii vor fi capabili:

O1: să înțeleagă impactul emoțional al cuvintelor;

O2: să identifice comportamentul de bullying;

O3: să înțeleagă rolul pe care-l pot avea intr-o situatie de bullying;

O4: să dezvolte competențe de cooperare și relaționare interpersonală;

O5: să aibă atitudini și deprinderi de comportament prosocial atât la școală, cât și în afara școlii

O6: să realizeze flyeri cu tema antibullying.

- Strategia didactică: strategie problematizantă, bazată pe tehnologia informaţiei şi comunicării (TIC), bazată pe activitatea practică.
- Metode și procedee: exercițiul de spargere a gheții, conversația, brainstorming, explorarea informațiilor virtuale, film- https: //www.youtube.com/watch?v=lJbhmDpj8wk, lucrul în echipă, montajul de tip poster.
- Resurse materiale: tablă albă, poiector, coli de hartie, markere, creioane colorate, hârtie colorată.
- Reurse temporale: 50 de minute
- Forme de organizare: frontal, pe grupe
- Modalități de evaluare: autoevaluarea, inter-evaluare

Desfășurarea activității:

Joc de spargere gheții: „Doctorul încurcătură"

Copiii formeaza un cerc, tinandu-se de maini. Unul sau doi voluntari vor fi „ doctorul incurcatura" si vor părăsi sala pentru câteva minute. In acest timp ceilalți vor face tot ce le stă in puteri pentru a

crea o incurcatură mare, trecând peste sau pe sub brațele celorlalti, dar fără a lăsa mâinile. Când cercul este suficient de încurcat, participanții strigă: „ Doctorule incurcătură, vino si ne descălcește". „ Doctorul" va veni și va încerca să descălcească cercul, ghidând copiii să treacă peste sau pe sub brațele celorlalți pentru a rezolva problema.

Etapa de evocare

Jocul: Treci în cerc!

1. Un voluntar părăsește sala, ceillați copii se țin de mână și formează un cerc. Odată ce revine voluntarul ieșit afară, are sarcina de a intra în cerc, găsindu-i propria cale. Copii nu au voie să-l lase în cerc în nici un fel. Jocul se încheie dacă voluntarul reușește să intre în cerc. Dacă nu reușește, după câteva încercări jocul se termină. În timpul jocului copiii îl resping pe voluntar și pe plan verbal: Nu te lăsăm!, Nu ești de-al nostru!, Pleci de aici!

După terminarea jocului vorbim cu elevii despre sentimentele trăite. Profesorul invită pe elevi (voluntarul și ceilalți copii) să vorbească despre cum s-au simțit în timpul jocului, ce sentimente negative au trăit, cum s-a simțit voluntarul fiind exclus din cerc.

2. Profesorul aduce la clasă un ciocan, niște niuri și o scândură. El bate cuie în lemn, după un timp îndepărteză cuiele. Elevii observă că, oricât ar încerca, scândura rămâne cu urme ce nu mai dispar.

Profesorul le explică elevilor că, exact la fel se întâmplă și în realitate. Urmele unei violențe rămân pe viață. E foarte bine să încerci să repari, să-ți pară rău, să vrei să te schimbi, dar pentru victime este imposibil să uite toate rănile deschise, ce vor lăsa semne pe viață.

În continuare, prin brainstorming profesorul le adresează elevilor o serie de întrebări privind fenomenul de bullying.

Etapa de realizare a sensului

Elevii vor urmări secvențe din filmul "Alege să te opui bullyingului" (realizat de Salvați Copii Romania) în scopul conştientizării acestui fenomen alarmant: https: //www.youtube.com/watch?v=lJbhmDpj8wk

După vizionarea filmului vor avea loc discuții pe marginea acestuia. Prin metoda mindmapping-ului elevii vor identifica tipurile de bullying (verbal, fizic, emoțional), manifestările acestuia (etichetarea, tachinarea, batjocorirea), caracteristicile sale (intenționate, repetate, dezechilibrul de forțe) şi cauzele acestuia/acestora și rolurile personajelor implicate în fenomenul de bullying, opțiunile agresorilor, a victimei și a martorului.

Se notează pe tablă toate ideile, după care vor încerca să identifice în clasă asemenea roluri, precum şi măsuri ce pot contracara acest fenomen.

Etapa de reflecție

Se împarte clasa în grupe de lucru având ca sarcină realizarea unui flyer cu recomandări pentru prevenirea şi combaterea fenomenului de bullying.

Evaluare și feedback

Fiecare grup prezintă flyer-ul clasei cu recomandările antibullying listate.

După aceea frontal se discută cu elevii despre modul în care persoanele/grupurile/ organizațiile/ instituțiile (școla) pot ajuta în diverse situații (ex. părinții, colegii, profesorii, doctorii, poliția, liniile de telefon, psihologii școlari, preoții, rudele).

STOP BULLYING!

Marcu Eugenia
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: Atelier de lucru cu elevi
Subiectul: Stop bullying!
Activitatea își propune să identifice în situații normale ale existenţei lor elementele de bullying, prevenirea acestuia și măsurile pentru a depăși această acțiune.
Nivel învățământ: elevi liceu
Competența generală vizată:
1. Adoptarea atitudinilor positive față de sine şi a unui stil de viaţă sănătos și
echilibrat
Competența specifică vizată
2. Autoevaluarea stilului de viață sănătos în raport cu mediul de viaţă

Activitatea 1

„Foaia de hârtie!/ „Hârtia mototolită” https: //youtu.be/Zhwe48Qb4hA
Elevii sunt rugaţi să scoată o foaie de hârtie din caiet şi să mototolească cât mai mult foaia, să calce pe ea, să-i facă orice, cu o singură condiție: să nu se rupă. Odată ce toți copiii au făcut tot posibilul să mototolească foaia de hârtie, profesorul îi roagă să o despăturească și să încerce să o întindă cât mai bine. Să o aducă cât mai aproape de forma inițială. Să fie cât mai netedă posibil!
Ați făcut asta vreodată? Atunci știți cu siguranță cât e de greu să întinzi o foaie și s-o faci iarăși netedă. E imposibil! Oricât ai încerca, foaia rămâne cu urme şi îndoituri, ce nu mai pot dispărea odată ce foaia a fost mototolită.
Acelaşi lucru realizează şi elevii pe măsură ce-și dau silința să readucă foaia la forma inițială. Oricât ar încerca, orice efort ar face, chiar dacă și-ar cere scuze cuiva pentru ce au făcut, sau și-ar da toată silința, tot ar rămâne urme și cute ce nu-și mai revin.
Exact la fel se întâmplă și cu BULLYING-ul. Urmele unei violențe rămân pe viață. Sigur, e foarte bine să încerci să repari, să-ți pară rău, să vrei să te schimbi, să vrei să repari, dar pentru victimele

BULLYING-ului este imposibil să uite total și să repare toate rănile deschise, ce vor lăsa semen pe viață!

După realizarea activităţii practice şi a vizionării filmului pe youtube, vor avea loc discuții pe marginea acesteia. Se vor adresa întrebări:

Care este părerea voastră?

Vă regăsiți în aceste situații?

Stiți colegi de-ai voștri/prieteni care s-au confruntat cu aceste situații?

Cum se manifestă?

Care sunt cauzele?

Ce soluții puteți găsi?

Activitatea 2

Are loc o dezbatere privind bullying-ul, manifestările acestuia: etichetarea, tachinarea, batjocorirea, caracteristicile sale: intenționate, repetate, dezechilibrul de forţe, tipurile de bullying: fizic, verbal, psihic, social, cyberbullying şi cauzele acestuia/acestora.

Activitatea 3

Împărţiţi pe grupe elevii vor evidenția cauzele apariţiei bullyingului, precum şi măsuri ce pot contracara acest fenomen.

Activitatea 4

Elevii vor elabora recomandări pentru prevenirea şi combaterea fenomenului de bullying. Elevii vor avea de realizat un poster despre bullying/cyberbullying sau îl pot realiza folosind aplicații precum https: //www.canva.com/ro_ro/ .

Activitatea 2

Are loc o dezbatere privind bullying-ul, manifestările acestuia: etichetarea, tachinarea, batjocorirea, caracteristicile sale: intenționate, repetate, dezechilibrul de forţe, tipurile de bullying: fizic, verbal, psihic, social, cyberbullying şi cauzele acestuia/acestora.

Activitatea 3

Împărţiţi pe grupe elevii vor evidenția cauzele apariţiei bullyingului, precum şi măsuri ce pot contracara acest fenomen.

Activitatea 4

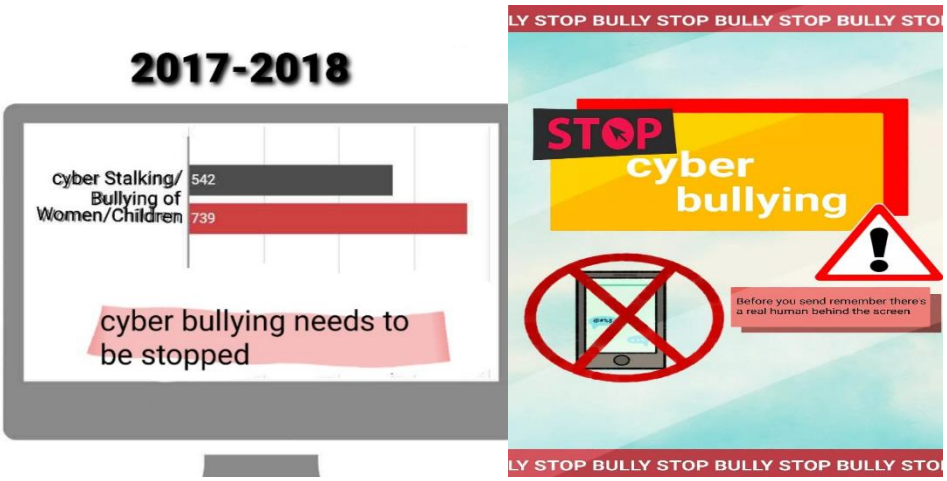
Elevii vor elabora recomandări pentru prevenirea şi combaterea fenomenului de bullying. Elevii vor avea de realizat un poster despre bullying/cyberbullying sau îl pot realiza folosind aplicații precum https: //www.canva.com/ro_ro/ .

Această resursă poate fi valorificată prin discuții despre prietenie, sublinierea sentimentelor și emoțiilor care se evidențiază întimpul, dar mai ales după vizionarea acestor materiale.

Pentru categoriile de risc aș folosi acest material și învățăturile desprinse în urma vizionării lui prin activități de recunoaștere a calităților celorlalți, dincolo de defectele pe care le văd cel mai des, prin jocuri de rol, prin antrenarea celor în cauză în lucru în echipă, prin lucrări collective cu imagini adecvate-proiecte, postere.

Am atasat 2 poze facute de elevi cu aplicatia CANVA

PREVENIREA ANTI-BULLYING

Marcu Eugenia
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

Tipul activității: atelier de lucrul cu elevii.

Subiectul: „Prevenirea anti-bullying”

Durata: 50 min.

Obiective specifice urmărite:

- Înțelegerea bullying-ului ca fenomen social de către profesori și elevi;
- Îmbunătățirea strategiilor de identificarea problemelor sociale și emoționale ale elevilor cauzatede fenomenul bullying;
- Creșterea capacității corpului profesoral de a face față eventualelor situații de bullying;
- Îmbunătățirea adaptabilității elevilor la factorii externi, sociali și emoționali;
- Reducerea riscului de bullying și a formelor de bullying electronic (cyberbullying) în rândul elevilor;
- Încurajarea și sprijinirea elevilor în dezvoltarea abilităților de a lua atitudine și a ajuta victimele în situații de bullying.

Obiective operaționale:

Identificarea persoanelor și a cauzelor pentru care acestea au manifestări de bullying, prin consultarea elevilor, a cadrelor didactice și a personalului specializat (psihologi, asistenți sociali, și maternali).

Strategie didactică:

a) Metode și procedee:

Elaborarea și derularea unor programe de asistență individualizată în situații de bullying în rîndul elevilor (autori sau victime) prin care să urmărească:

- înțelegerea consecințelor de hărțuire psihologică repetată asupra celorlalți (colegi, cadre didactice, părinți, prieteni)
- prevenire a aparitiei dispozitiilor afective negative (resentimentul, suspiciunea excesivă, iritabilitatea, ostilitatea, negativismul);

- ameliorarea imaginii de sine (atitudine pozitivă față de sine, evaluarea corectă a calităților și defectelor personale, perceptia pozitivă a experiențelor de viață, proiectare aunor experiențe positive pentru viitor);
- dezvoltarea autonomiei (rezistența față de evaluările celorlalți prin cristalizare a unor valori personale pozitive);
- dobîndirea autocontrolului asupra impulsurilor de moment și a capacitățiide autoanaliză.

Strategia didactică:

a) Metode și procedee: conversația, expunerea, observarea dirijată, povestirea, studiul de caz, problematizarea, jocul de rol;

b) Mijloace de învățământ/materiale: fișă de lucru, tablă/flipchart, markere, siluetă umană;

c) Forme de organizare a activității: frontal.

Scenariu didactic:

1. Moment organizatoric: (5 min.)

Captarea atenției/ anunțarea temei. Azi am nevoie de voluntari. Cine vrea să mi se alăture aici, în fața clasei, timp de câteva minute? Am nevoie de 2 persoane (alegem o persoană înaltă și una scundă - cel înalt va fi agresorul, cel scund victima). Doboară-l pe .... numele copilului scund. (sigur va ezita, așa că este nevoie de încurajare) Haide, haide, îndrăznește …. (râsete)

2. Motivarea elevilor: Azi o să discutăm despre acest subiect sensibil: despre fenomenul de bullying. Și ce ați văzut mai devreme este exact asta: bullying. Haideți să discutăm puțin despre ce am observat: Ce s-a întâmplat când agresorul a împins în jos victima? (s-a lăsat și ea în jos) S-a lăsat și ea în jos, exact! Ca să împingi pe cineva în jos, trebuie să te lași și tu în jos… Ce părere aveți: ce crede cel care împinge în jos? Agresorul îi împinge pe alții în jos crezând că este mai sus, că e mai bun, crede că se ridică, călcând pe alții. El sau ea (pauză) - nu râdeți, că sunt și fete așa - vrea să fie mai sus, mai puternic, sau pur și simplu să pară mai bun decât alții. De fapt, ce se întâmplă? În fapt, se coboară. Se coboară în ochii noștri pentru că noi știm că e de fapt slab. Se coboară. E slab pentru că nu se poate face remarcat decât prin agresiune, fie ea fizică sau verbală. E slab pentru că își alege victime mai mici decât el.

3. Scopul atelierului de lucru cu elevii

Informarea corectă a elevilor din învățământul primar, gimnazial și liceal, a părinților acestora și a cadrelor didactice cu privire la fenomenul „bullying”: definire, forme de manifestare, cauze, efecte, statistici privind gradul de escaladare a fenomenului în școala românească, forme de prevenție, modalități de a lua atitudine, de a interveni pentru ei înșiși și/sau pentru alții, în vederea diminuării numărului cazurilor de acest fel.

4. Desfășurarea dezbateriii.(20 min.)

Partea I

Se împarte fiecărui elev fișe de lucru explicâdu-le că acest exercițiu îi va ajuta să își identifice modul în care își comunică propriile dorințe, trebuințe și nevoi, într-o situație conflictuală, Se cere elevilor să răspundă întrebărilor cât mai sincer posibil (10 min.)

• este intenționat – agresorul are intenția să rănească pe cineva;

• este repetat – aceeași persoană este rănită mereu;

• apare dezechilibrul de forțe – agresorul își alege victima care este percepută ca fiind vulnerabilă, slabă și nu se poate apăra singură. În alte țări, nu în România ☺, acest fenomen este foarte frecvent în licee. Probabil că și voi cunoașteți cazuri de bullying. Nuuu…nu la voi în clasă sau în școală (faci cu ochiul), Cunoașteți cazuri de bullying.. Nu aveți nevoie să stați în preajma unui agresor. Intuiția voastră vă semnalizează că nu este în regulă. De ce stau de obicei adolescenții pe lângă un lider agresor? Pentru ca ei cred că sunt acceptați în grup și că „împrumută" din puterea agresorului, corect? Nu sunteți acceptați într-un grup pentru că stați în preajma celui care vă creează disconfort. Sunteți doar tolerați pentru că alimentați sentimentul atât de dorit de agresor - că are putere.

Partea II

- Aplicarea chestionarului Bullying, pentru a se stabili gradul de răspândire a fenomenului Bullying în rândul elevilor

- Creşterea gradului de conştientizare a efectelor negative ale fenomenului "bullying" în rândul eleviilor, părinți ai acestora, cadre didactice și al nivelului de informare al acestora asupra necesităţii implicării în prevenirea şi combaterea acestui fenomen;

- Însușirea de către elevi, părinți ai acestora și cadre didactice, a unor tehnici de gestionare corectă a situațiilor în care elevii sunt victime ale unor pesoane care practică „bullyingul";

- Consilierea elevilor care practică „bullying-ul", cu accent pe dezvoltarea altor metode de exprimare a emoțiilor negative și de rezolvare a conflictelor interioare proprii;

- Instruirea cadrelor didactice și a părinților elevilor cu privire la felul în care își pot sprijini elevii/ copiii implicați în situații de tip „bullying" („victime" sau „agresori");

5. Realizarea feed-back-ului (15 min.)

Prin metoda conversației se adresează elevilor întrebările:

- De ce apar conflictele?
- Cât de eficiente sunt modalitaățile de comunicare?
- Care sunt dificultățile pe care le întâmpină persoanele în exprimarea doprințelor și a trebuințelor în situați de conflict?

6. Concluzii (10 min.)

Activitățile desfășurate au reprezentat o formă de a educa altfel, de a îi invăța pe elevi să fie mai buni, mai toleranți, mai empatici și mai solidari cu problemele celor din jurul lor, prin intermediul

unor activități educative non-formale care le-au stârnit curiozitatea, inițiativa, dorința de implicare și participare. Toți cei implicați în proiect au înțeles că încălcarea drepturilor copilului naște povești triste și grele, că respectarea drepturilor copilului nu este o opțiune, ci o obligație pe care o avem fiecare, indiferent că suntem adulți sau copii. Doar astfel putem contribui la construirea unei școli și, implicit, a unei lumi mai bune, mai tolerante, mai incluzive pentru fiecare dintre noi.

Încheiem prin a transmite câteva mesaje pe care le-am descoperit în cartea, respectiv filmul „Minunea", care ne-au inspirat în activităţile noastre:

- ✓ Niciodată nu judec după aparențe!
- ✓ Când ai de ales între a fi corect și a fi bun alege să fii bun!
- ✓ Faptele voastre vă sunt monumente!
- ✓ Nu poți vedea bine decât cu inima!
- ✓ Măreția nu constă în putere, ci în dreapta folosire a puterii. E măreț cel a cărui putere însuflețește cele mai multe inimi din puterea inimii lui!
- ✓ Fă cât de mult bine poți, prin orice mijloace poți, în orice fel poți, în orice moment poți, cât de multă vreme poți!
- ✓ Fă un pic mai mult bine decât este necesar!

BIBLIOGRAFIE:

- Tzvetina Arsova Netzelmann, Elfriede Steffan, Marina Angelova, Strategii pentru o clasă fără bullying, manual pentru profesori și personalul școlar.